

TURUN KAUPUNGIN
TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTARAPORTTI
1.1. – 31.7.2011

Julkaisutiedot

Julkaisija Turun kaupungin keskushallinto, Talousasiat

Julkaisun toimitustyö

Seija Liinoja, laskentapäällikkö

Mervi Raita, controller, osaamistoimi, Kh

Valtteri Mikkola, controller, palvelutoimi

Johanna Korpikoski, controller, ympäristötoimi, liikelaitokset

Kim Moisiolinna, controller, tytäryhteisöt

Heikki Sipilä, talousarviopäällikkö

Kari Pentti, rahoituspäällikkö

Riikka Rannikko, julkaisun toimitus ja toteutumisennuste

Kannanotot tavoitteiden toteutumisesta

Kaupunginjohtaja Aleksi Randell (kaupungin tavoitteiden toteutuminen)

Apulaiskaupunginjohtaja Jouko K. Lehmusto (osaamistoimen tavoitteiden toteutuminen)

Apulaiskaupunginjohtaja Maija Kyttä (palvelutoimen tavoitteiden toteutuminen)

Apulaiskaupunginjohtaja Jarkko Virtanen (ympäristötoimen tavoitteiden toteutuminen)

Kansikuva Tall Ships Regatta 2011/Lähtö Turusta/Kari Vainio

Painopaikka Turun keskushallinnon painatuspalvelukeskus

TOIMINTA JA TALOUS

1. Kaupunginjohtajan katsaus	1
2. Yleinen ja oman talousalueen kehitys	3
3. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	4
5. Kaupungin henkilöstö	4
6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	
6.1. Käyttötalousosan toteutumisennuste	5
6.2. Ympäristötoimen liikelaitosten toteutumisennusteet	8
6.3. Tuloslaskelmaosan toteutumisennuste	9
6.4. Verorahoituksen toteutuminen	11
6.5. Investointiosan toteutumisennuste	12
6.6. Rahoituslaskelmaosan toteutumisennuste	12
6.7. Rahoitusaseman kehitys alkuvuonna 2011	13

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hallinnon katsaus	15
Keskusvaalilautakunta	16
Kaupunginvaltuusto	17
Tarkastuslautakunta	18
Kaupunginhallitus	20
Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet	26
Oy Turku Energia – Åbo Energi Ab	27
Turku Science Park –konserni	29
Palvelutoimi	
Palvelutoimen apulaiskaupunginjohtajan katsaus	31
Peruspalvelulautakunta	33
Liikuntalautakunta	42
Nuorisolautakunta	47
Kulttuurilautakunta	51
Forum Marinum säätiö	56
Osaamistoimi	
Osaamistoimen apulaiskaupunginjohtajan katsaus	58
Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta	61
Lukio- ja ammattiopetuslautakunta	66
Ammattikorkeakoulun hallitus	73
Koneteknologiakeskus Turku Oy	77
Turku Touring Oy	79

Turun Aikuiskoulutussäätiö.....	81
Ympäristötoimi	
Ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan katsaus	82
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta	86
Joukkoliikennelautakunta	89
Ympäristö- ja kaavoituslautakunta	97
Rakennuslautakunta.....	97
Liikelayosten sitovien tavoitteiden toteutuminen	
Kiinteistöliikelayoksen johtokunta, Turun Kiinteistöliikelaitos	99
Tilaliikelayoksen johtokunta, Turun Tilaliikelaitos.....	101
Talotoimiliikelayoksen johtokunta, Turun Talotoimiliikelaitos	103
Kiinteistöpalveluliikelayoksen johtokunta, Turun Kiinteistöpalveluliikelaitos	105
Kunnallistekniikkaliikelayoksen johtokunta, Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos	107
Viherliikelayoksen johtokunta, Turun Viherliikelaitos	109
Vesiliikelayoksen johtokunta, Turun Vesiliikelaitos	111
Satamaliikelayoksen johtokunta, Turun Satamaliikelaitos	113
Yhtiöiden tavoitteiden toteutuminen	
TVT Asunnot Oy	115
Turun Seudun Vesi Oy	117
Turun Seudun Puhdistamo Oy	119
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy	121
Turun Ylioppilaskyläsäätiö Oy	123
Turun Kaupunkiliikenne Oy	124
Kiinteistö Oy Monitoimihalli.....	125
Turun Seudun Jätehuolto Oy.....	127

1. Kaupunginjohtajan katsaus

Kulttuuripääkaupunkivuosi 2011

Turun vuosi Euroopan kulttuuripääkaupunkina on sujunut erinomaisesti. Tammi-elokuun aikana kulttuuripääkaupungin tapahtumiin on osallistunut yhteensä 1 373 000 kävijää. Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisjuhlaan tammikuun puolivälissä osallistui Forum Marinumin edustalla kovassa pakkasessa noin 60 000 ihmistä.

Kulttuuripääkaupunkivuoden päänäyttämöksi kunnostettu VR:n vanha konepaja, Logomo, on ollut suosittu käyntikohde. Logomon näyttelyissä käyneitä oli elokuun loppuun mennessä 130 000 ja Logomon esityksissä ja konserteissa käyneitä 47 000. Elokuun viimeinen viikonloppu oli kulttuurikesän huipentuma. Suurten purjelaivojen tapahtuma Tall Ships' Regatta ja lukuisat maksuttomat kulttuuritapahtumat keräsivät Aurajoen rannoille 350 000 kävijää.

Turun kulttuuripääkaupunkivuosi on saanut runsaasti huomiota sekä kotimaisessa että ulkomaisessa mediassa. Kotimaisen medianäkyvyyden arvo marraskuusta 2010 elokuun 2011 loppuun on 13,5 miljoonaa euroa. Kulttuuripääkaupunki Turussa on vierailut elokuun 700 toimittajaa Turku 2011 -säätien, Turun kaupungin, Turku Touringin ulkoministeriön ja MEKin kutsumina.

Toiminnan ja talouden kehitys

Kaupunginvaltuuston vuodelle asettamien toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen näyttää seurantaraportin mukaan pääosin onnistuvan. Sen sijaan talous- ja henkilöstötavoitteet eivät kaikilta osin toteudu.

Henkilöstötyövuosien kokonaismäärä on raportointijakson lopussa noin 140 henkilötyövuotta suurempi verrattuna samaan ajankohtaan edellisellä vuonna. Ryhmien välisessä sopimuksessa vahvistettu sitova tavoite kaupungin henkilötyövuosien kokonaismäärän laskusta ei toteudu nykyisellä toimintatavalla vaan edellyttää toteutuakseen erityistoimenpiteitä.

Kaupungin toisen talousennusteen mukaan tilikaudesta tulisi noin 0,2 milj. euroa alijäämäinen, kun se ensimmäisen ennusteen perusteella arvioitiin vielä 21 milj. euroa ylijäämäiseksi. Myyntivoittojen toteutumista on laskettu ensimmäisestä ennusteesta noin 18,0 milj.eurolla. Toimintakulut kasvavat ensimmäiseen ennusteeseen verrattuna noin 3,0 milj. euroa ja talousarvion toimintakulujen ylitys tulee olemaan lähes 20 milj. euroa ilman toimintakuluja hillitseviä toimia. Investointimenot toteutuvat lähes budjetoidusti. Kun omaisuuden myyntituloja jää toteutumatta, joudutaan loppuvuoden aikana vielä nostamaan pitkäaikaista lainaa. Keväällä oltiin vielä toiveikkaita ja ennakoitiin velkojen kasvun pysähtyvän. Taloudellisen tilanteen ja pääomamarkkinoiden kehitykseen liittyy epävar-

muustekijöitä, joita ennusteessa ei ole vielä otettu huomioon ja jotka toteutuessaan saattavat heikentää ennustettua tulosta. Toimintakulujen kasvun hillitseminen loppuvuoden aikana on edellytys sille, että lähtökohdat taloussuunnitelmavuosille saadaan käännettyä positiiviseksi.

Vielä keväällä talouden uskottiin jatkavan myönteistä kehitystä koko vuoden 2011 ajan. Tilanne on kääntynyt varsin nopeasti huonompaan suuntaan. Kaupungin talouteen merkittävästi vaikuttavat kunnallisverotulot ovat koko vuoden 2011 ajan kehittyneet heikommin kuin verotulot keskimäärin kunnissa. Tämä on näkynyt siinä, että Turun kuntajako-osuus on laskenut vuoden aikana jo kaksi kertaa. Verotulot talousarvioon nähden kuitenkin ylittyvät, koska yleinen talouden kehitys oli hyvä verrattuna budjetin laadinta-ajankohdan näkymiin. Turun tilannetta vaikeuttaa selvästi työttömyyden pysyminen korkealla tasolla. Turun työttömyys on selkeästi korkeampi kuin valtakunnassa keskimäärin. Heinäkuussa työttömyysaste Turussa oli 14,2 % kun se koko valtakunnassa oli 9,9 %. Turun työttömyysaste oli vain 0,3 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin.

Maan hallituksen kesäkuussa julkaisema hallitusohjelmassa hallitus sitoutuu edistämään kuntatalouden vakautta ja kestävyyttä. Hallitusohjelma lupaa edistää kuntarakenneuudistusta vahvan peruskuntamallin pohjalta. Kuntien talouden kannalta on ongelmallista, että hallitusohjelmassa on sovittu joistakin kuntien tehtävien lisäämisestä ja samalla leikataan merkittävästi kuntien valtionosuutta. Hallitusohjelma sisältää myös veromuutoksia kuntien tuloihin, merkittävin muutos kohdistuu yhteisöveroihin. Veromuutokset luvataan korvata kunnille täysimääräisesti.

Turun kunnallisverotulojen tulevaan kehitykseen vaikuttavat hallitusohjelmaan sisältyvät verolinjat. Vuonna 2012 tehdään muutoksia kunnallisverotuksen perusvähennykseen ja työtulovähennykseen. Merkittävää kunnallisverotulojen kasvua ei voi ennustaa vuodelle 2012, koska kansantalouden oletetaan kasvavan vuoden 2012 aikana vain varsin vähän. Yhteisöverojen osalta tilanne tulee muuttumaan siten, että yhteisöverokanta tulee laskemaan aiemmasta 26 %:sta 25 %:iin. Näin yhteisöveroja kerättäneen noin 200 milj. euroa aikaisempaa vähemmän. Lisäksi kuntien jako-osuus yhteisöveropotista putoaa 0,3199:sta 0,2699:n. Yhteisöverotuloilla ei pelasteta kuntien verotulokertymiä vuonna 2012. Tällä hetkellä näyttäisi siltä, että vuoden 2012 talousarvio on laadittava vain 0,4 prosentin verotulojen kasvun varaan. Verotuloja kertynee Turulle vuonna 2012 arviolta yhteensä 645,7 milj. euroa.

Toinen kunnille merkittävä tulolähde on käyttötalouden valtionosuudet. Turun saamat valtionosuudet ovat varsin merkittävät, koska kaupunki on ylläpitäjänä ammatti- ja ammattikorkeakouluopetuksessa. Vuodelle 2012 valtionosuuksia tullaan leikkaamaan tuntuvasti. Leikkauksen suuruus on 118 euroa asukasta kohti. Turun osalta tämä tietää 20,9 milj. euron vähennystä. Leikkaus suoritetaan siten, että kunnan osuutta peruspalveluiden rahoittamisessa kasvatetaan ja valtion rahoitusosuutta vastaavasti vähennetään. Valtionosuuksia nostavat vuodelle 2012 tehtävät normaalit yksikköhintojen indeksitarkistukset. Valtionosuuksia Turulle kertynee vuonna 2012 noin 329,4 milj. euroa.

Kasaantuvat ongelmat verotulojen kehityksessä ja valtion toimenpiteet kuntien valtionosuuksien leikkaamisessa tulee huomioida entistä tarkemmin hallintokunnissa suunniteltaessa vuoden 2012 talousarvion menoja ja tuloja. Annettuja ohjelukuja ei missään tapauksessa voida ylittää.

2. Yleinen ja oman talousalueen kehitys

Kansainvälisen talouden näkymät ovat heikentyneet. Maailmantalouden epävarmuus on vahvistunut loppukesänä. Talouden ja työllisyyden ennustettavuus on vaikeutunut huomattavasti ja varsinkin vuoden päähän ulottuviin arvioihin sisältyy runsaasti epävarmuustekijöitä.

Työ- ja elinkeinoministeriön Varsinais-Suomen Ely-keskuksen mukaan teollisuuden ja rakentamisen kasvu on jäänyt Varsinais-Suomessa koko maan keskimääräisen tason alapuolelle ja talouden kehitysnäkymiä pidetään maltillisina. Syynä hitaampaan kasvuun on ollut meriteollisuuden ja viestintälaitteita valmistavan teollisuuden poikkeuksellinen tilanne. Turun seutukunnan teollisuuden kehitystä varjostaa edelleen meriteollisuuden heikko tilauskanta. Telakan työllisyystilanne on kohentumassa erityislastitilauksen ja matkustaja-aluksen rakentamisen käynnistyessä kuluvan syksyn ja ensi vuoden aikana. Näissä projekteissa telakan alueella tulee työskentelemään enimmäkseenkin noin puolet korkeasuhdanteen aikaisesta työntekijämäärästä. Kulttuuripääkaupunkivuoden vaikutukset ovat olleet positiivisia kulttuuripalveluiden ja yleisimminkin palveluiden kysynnälle.

Turun seudulla työttömyyden lasku on ollut vuoden aikana hitaampaa kuin muualla maakunnassa. Mikäli suhdannetilanne ei merkittävästi parane Turun seudulla vähenevät työttömien ja nuorten työttömien määrät edelleen verikkaista tahtia. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY -keskusten Alueelliset talousnäkymät – raportti syyskuu 2011).

Koko maan työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 9,9 prosenttia. Turun seutukunnassa työttömyysaste oli vastaavana aikana 11,3 prosenttia.

Turun kaupungin työttömyysaste heinäkuun lopussa oli 14,2 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvaa. Pitkäaikaistyöttömien määrä Turussa oli heinäkuussa 188 henkeä suurempi kuin vuosi sitten. Nuoren työttömyys on laskenut vuoden takaisesta 197 henkeä. (Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskus, Työllisyyskatsaus 7/2011).

3. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kasvatus- ja opetustoimen toimialalla aloitti 1.1.2011 kaksi uutta toimielintä. Uudet toimielimet ovat varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta ja lukio- ja ammattiopetuslautakunta sekä näiden alaiset jaostot. Uudet toimielimet korvaavat aiemmat opetuslautakunnan ja ammattiopetuslautakunnan. Varhaiskasvatus siirrettiin peruspalvelulautakunnan alaisuudesta opetuslautakunnalle 1.8.2010 alkaen. Uusien lautakuntien yhteistä hallintoa varten muodostettiin uusi kasvatus- ja ope-

tusvirasto.

4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Turun jätteenpolttoliikelaitoksen liiketoiminta myytiin vuoden 2010 lopussa Oy Turku Energialle. Jätteenpolttoliikelaitoksen henkilöstö siirtyi yhtiön palvelukseen.

Turun kaupunginvaltuusto päätti 29.3.2010 § 65 Kupittaa alueen liikekiinteistöjen järjestelystä. Järjestely on saatettu loppuun ja täytäntöönpanopäätös on tehty 15.3.2011. Hanketta toteuttamaan on perustettu Turun TeknologiaKiinteistöt Oy, josta kaupunki omistaa 49,9 %. Hankkeen sisältönä on, että perustettu holdingyhtiö hankkii omistukseensa neljän eri kiinteistöosakeyhtiön osakkeita, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistotiloja yhtiöiden omistamissa kiinteistöissä.

Kaupunginhallitus on 21.3.2011 § 139 päättänyt ns. Logomo-hankkeen täytäntöönpanosta. Hanke toteuttaa luovan talouden kulttuurikeskustoimintaa VR-konepajalla. Kaupunki osallistuu hankkeeseen Kiinteistöyhtiö Logomon osakkaana 39 %:n osuudella.

Vuoden 2011 talousarvioon sisältyvät Kupittaa-hanke ja Logomo-hanke on kummatkin saatettu loppuun ja tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti.

5. Kaupungin henkilöstö

Henkilötyövuosina mitattu työvoiman käyttö aikajaksolla 1.1.–31.7.2011 oli 12 977,0. Tässä luvussa ei ole mukana palkkatukityöllistettyjä, oppilaita, harjoittelijoita, uudelleensijoitustyökokeilijoita eikä vaikeavammaisten työllistämistöissä olevia. Työvoiman käyttö oli 180,3 henkilötyövuotta enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Kun laskelmassa huomioidaan emokaupungista poissiirtyneet toiminnot ja talkoovapaiden työvoiman käyttöä vähentävä vaikutus sekä 100 % ulkopuolisella rahoituksella palkattu hankehenkilöstö, niin työvoiman käyttö tammikuu-heinäkuussa 2011 oli 140,6 henkilötyövuotta enemmän verrattuna työvoiman käyttöön vastaavana aikana v. 2010.

Suurimmat henkilötyövuosien muutokset edelliseen vuoteen verrattuna olivat kasvatus- ja opetustoimessa (+120,7) ja sosiaali- ja terveystoimessa (+ 64,3).

Kasvatus- ja opetustoimen työvoiman käytön kasvu johtuu pääasiassa varhaiskasvatuksesta, jossa työvoimaa on 66,6 enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohta. Sosiaali- ja terveystoimessa kasvua on eniten perusterveydenhuollon työvoimassa (+ 44,9).

6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

6.1. Käyttötalouden toteutumisennuste

Virastojen antamien ennusteiden perusteella kaupungin käyttötalouden toimintamenot ylittyvät muutettuun talousarvioon nähden 15,3 milj. eurolla, toimintatulot ylittyvät 4,9 milj. eurolla ja valmistus omaan käyttöön ylittyy n. 0,3 milj. eurolla. Nettomenojen ylitykseksi jää 10,4 milj. euroa. Suurimmat talousarviopoikkeamat aiheutuvat peruspalvelulautakunnan sekä varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan nettomenojen ylityksistä. Talousennusteessa on huomioitu talousarviomuutokset, jotka on tehty heinäkuun loppuun mennessä ja määrärahojen keskeiset siirrot, jotka on tehty elokuun loppuun mennessä. Talousarvion poikkeamat on laskettu muutettuun talousarvioon nähden.

Hallinto

Keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja kaupunginhallituksen toimintamenot ja – tulot tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti. Kaupunginhallituksen ja sen eri yksiköiden toimintamenojen säästöillä tullaan kattamaan nyt ennustettu nettomenon ylitys loppuvuoden aikana.

Palvelutoimi

Peruspalvelulautakunnan menot ylittyvät ennusteen mukaan 7,5 milj. euroa. Lautakunnan tuotot ylittyisivät 1,8 milj. euroa, joten nettomenojen ylitykseksi jäisi 5,7 milj. euroa. Nyt ennustettu nettomenon ylitys on noin 0,1 milj. euroa toukokuussa annettua ennustetta huonompi. Henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan alun perin suunnitellun mukaisesti. Palveluiden ostojen ennustetaan ylittyvän noin 8,0 milj. euroa. Ylityshka muodostuu suun terveydenhuoltopalvelujen, vammaisten kuntoutumispalveluiden sekä erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun palvelujen ostoista. Avustuspäämäärärahoihin sisältyvän työmarkkinatuen kuntaosuuteen arvioidaan kuluvan noin 8,1 milj. euroa eli noin 1 milj. euroa yli talousarvion. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksuosuuden arvioidaan ylittyvän 2,1 milj. euroa. Peruspalvelulautakunnalle antamassaan selvityksessä sosiaali- ja terveystoimen johto lausuu jatkavansa toiminnan kehittämistä ja tehostamista, mutta ei nyt arvioidun perusteella kykene omilla toimenpiteillään pysymään valtuuston vahvistamassa talousarvioraamissa. Peruspalvelulautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle nettomäärärahan korottamista 5,8 milj. eurolla.

Liikuntalautakunta ja nuorisolautakunta ennustavat pysyvänsä talousarviossa. Toimintakulujen ennustetut ylitykset tulee katettua toimintatuottojen ylityksillä.

Kulttuuritoimenlautakunnan nettoyksiköistä teatteri ja museokeskus tulevat ylittämään heille sitovasti asetetut nettomenot, mikä edellyttää suunnitelman tekemistä negatiivisen poikkeaman kattamisesta kolmen vuoden taloussuunnittelujaksolla.

Osaamistoimi

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta ennustaa toimintatuottojen ylittyvän 1,8 milj. eurolla ja toimintamenojen ylittyvän 6,6 milj. eurolla. Nettomenot tulevat siten ylittymään 4,8 milj. euroa. Ylitys on kasvanut ensimmäisestä talousennusteesta 2,7 milj. euroa. Toimintatuottojen ylittymisestä suurin osa johtuu hankkeille maksettavista tuista ja avustuksista, joita ei ole merkitty talousarvioon. Tuottojen ylittymisellä katetaan hankkeiden palkkaus- ja muut menot lähes kokonaan. Perusopetuksen osuus menoylityksestä on runsaat 1 milj. euroa ja se muodostuu pääosin henkilöstömenoista. Varhaiskasvatuksen ylitys selitetään lapsimäärän kasvulla. Lasten määrä on kasvanut päiväkodeissa 90 verrattuna ja ostopalveluissa 190 verrattuna viime vuoteen. Lapsimäärän kasvu on ollut talousarviossa suunniteltua kasvua suurempi.

Lukio- ja ammattiopetuslautakunnan tulot ja menot alittuvat ennusteen mukaan noin miljoonalla eurolla. Nettomeno toteutuu kuitenkin talousarvion mukaan.

Ammattikorkeakoulun hallituksen talous toteutuu budjetin mukaisesti.

Ympäristötoimi

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunnan, joukkoliikennelautakunnan, ympäristö- ja kaavoituslautakunnan sekä rakennuslautakunnan taloudelliset tavoitteet tullaan saavuttamaan.

Käyttötalouden talousarvion toteutumisennuste 31.12.2011, palvelut ja hallinto:

Talousarvion toteutumisennuste 31.12.2011 - Palvelut ja hallinto (1.000 €)									
1.000 €		TP 2010	TA 2011	Muutokset	TA 2011 muutoksin	Toteutumisennuste II	Ero II enn./TA muut.	Muutos-% Ennuste/TA muutoksin	Muutos-% Ennuste/Tilinpäätös
Keskusvaalilautakunta	T	0	285	0	285	285	0	0,0	0,0
	M	72	387	0	387	387	0	0,0	436,0
	N	-72	-102	0	-102	-102	0	0,0	41,6
Kaupunginvaltuusto	T	7	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	M	739	1.015	0	1.015	995	20	-2,0	34,7
	N	-732	-1.015	0	-1.015	-995	20	-2,0	36,0
Tarkastuslautakunta	T	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	M	475	647	-29	618	618	0	0,0	30,1
	N	-475	-647	29	-618	-618	0	0,0	30,1
Kaupunginhallitus	T	37.605	42.294	-1.864	40.430	40.820	390	1,0	8,5
	M	95.671	108.034	-7.064	100.970	101.167	-197	0,2	5,7
	N	-58.066	-65.740	0	-60.540	-60.348	193	-0,3	3,9
Kh, omarahoitusosuudet	T	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	M	37.429	44.405	0	44.405	44.405	0	0,0	18,6
	N	-37.429	-44.405	0	-44.405	-44.405	0	0,0	18,6
Hallinto yhteensä	T	37.612	42.579	-1.864	40.715	41.105	390	0,0	9,3
	M	134.385	154.488	-7.093	147.395	147.572	-177	0,1	9,8
	N	-96.773	-111.909	5.229	-106.680	-106.468	213	-0,2	10,0
Peruspalvelulautakunta	T	83.562	79.810	1.864	81.674	83.464	1.790	2,2	-0,1
	M	587.459	594.879	6.686	601.565	609.090	-7.525	1,3	3,7
	N	-503.898	-515.069	-4.822	-519.891	-525.626	-5.735	1,1	4,3
Liikuntalautakunta	T	2.019	2.290	0	2.290	2.035	-254	-11,1	0,8
	M	17.225	17.814	0	17.814	17.552	262	-1,5	1,9
	N	-15.206	-15.525	0	-15.525	-15.517	8	0,0	2,0
Nuorisolautakunta	T	1.458	1.108	0	1.108	1.581	473	42,7	8,4
	M	10.539	10.534	4	10.538	11.007	-469	4,4	4,4
	N	-9.082	-9.427	-4	-9.431	-9.426	4	0,0	3,8
Kulttuurilautakunta	T	7.033	6.185	0	6.185	6.516	331	5,4	-7,4
	M	38.065	38.201	57	38.258	38.766	-509	1,3	1,8
	N	-31.031	-32.016	-57	-32.073	-32.250	-177	0,6	3,9
Palvelutoimi yhteensä	T	94.072	89.392	1.864	91.256	93.596	2.340	0,0	-0,5
	M	653.289	661.429	6.747	668.175	676.416	-8.241	1,2	3,5
	N	-559.217	-572.037	-4.883	-576.920	-582.820	-5.901	1,0	4,2
Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta	T	17.804	17.161	0	17.161	19.010	1.849	10,8	6,8
	M	200.368	202.920	4	202.924	209.557	-6.633	3,3	4,6
	N	-182.565	-185.759	-4	-185.763	-190.548	-4.784	2,6	4,4
Lukio- ja ammattiopetuslautakunta	T	9.406	7.330	22	7.352	6.316	-1.036	-14,1	-32,8
	M	76.344	74.742	1.097	75.839	74.800	1.040	-1,4	-2,0
	N	-66.938	-67.412	-1.075	-68.487	-68.484	4	0,0	2,3
AMK hallitus	T	10.769	11.072	0	11.072	11.072	0	0,0	2,8
	M	66.643	69.611	333	69.944	69.926	18	0,0	4,9
	N	-55.875	-58.539	-333	-58.872	-58.854	18	0,0	5,3
Osaamistoimi yhteensä	T	37.978	35.563	22	35.585	36.398	813	0,0	-4,2
	M	343.356	347.273	1.434	348.707	354.283	-5.575	1,6	3,2
	N	-305.378	-311.710	-1.412	-313.123	-317.885	-4.763	1,5	4,1

Talousarvion toteutumisennuste 31.12.2011 - Palvelut ja hallinto (1.000 €)									
1.000 €		TP 2010	TA 2011	Muutokset	TA 2011 muutoksin	Toteutumisennuste II	Ero II enn./TA muut.	Muutos-% Ennuste/TA muutoksin	Muutos-% Ennuste/Tilinpäätös
V-S aluepelastuslautakunta	T	38.649	40.098	0	40.098	40.126	28	0,1	3,8
	M	36.982	38.598	0	38.598	38.625	-27	0,1	4,4
	N	1.666	1.500	0	1.500	1.501	1	0,1	-9,9
Joukkoliikennelautakunta	T	18.805	20.483	0	20.483	20.483	0	0,0	8,9
	M	32.349	34.984	0	34.984	34.984	0	0,0	8,1
	N	-13.544	-14.501	0	-14.501	-14.501	0	0,0	7,1
Ympäristö- ja kaavoituslautakunta	T	6.050	5.927	0	5.927	7.245	1.318	22,2	19,8
	M	12.444	12.586	0	12.586	13.904	-1.318	10,5	11,7
	N	-6.394	-6.659	0	-6.659	-6.659	0	0,0	4,1
Rakennuslautakunta	T	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	M	114	105	0	105	105	0	0,0	-7,6
	N	-114	-105	0	-105	-105	0	0,0	-7,6
Ympäristötoimi yhteensä	T	63.503	66.508	0	66.508	67.854	1.346	0,0	6,9
	M	81.889	86.273	0	86.273	87.618	-1.345	1,6	7,0
	N	-18.386	-19.765	0	-19.765	-19.764	1	0,0	7,5
Tulot yhteensä	T	233.165	234.042	22	234.064	238.952	4.889	2,1	2,5
Menot yhteensä	M	1.212.919	1.249.462	1.089	1.250.551	1.265.889	-15.338	1,2	4,4
Nettomenot	N	-979.754	-1.015.421	-1.067	-1.016.487	-1.026.937	-10.449	1,0	4,8

6.2. Ympäristötoimen liikelaitosten toteutumisennusteet

Liikelaitosten keskeiset tuloslaskelman tunnusluvut

1.000 €	Liikevaihto + myyntivoitot ⁽¹⁾			Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot			Korvaus peruspääomasta
	TA 2011 sis.tam	Ennuste	Ero	TA 2011	Ennuste	Ero	
Kiinteistöliikelaitos	71.190	67.449	-3.742	35.132	27.124	-8.008	4.500
Tilaliikelaitos	121.058	120.400	-658	53.971	53.971	0	26.078
Talotoimiliikelaitos	19.645	21.620	1.975	239	206	-33	30
Kiinteistöpalveluliikelaitos	41.572	44.105	2.532	195	175	-20	30
Kunnallistekniikkaliikelaitos	28.960	28.960	0	218	218	0	50
Vihერიkelaitos	11.205	11.205	0	80	80	0	30
Vesiliikelaitos	38.767	38.757	-10	14.641	14.645	4	6.198
Satamaliikelaitos	24.673	25.360	687	11.553	12.344	791	6.000
Yhteensä	357.071	357.855	785	116.029	108.763	-7.266	42.916

⁽¹⁾ Käyttötalousosaan kirjattavan pysyvien vastaavien luovutustulojen myyntivoiton osuus

Liikelaitokset tulevat saavuttamaan niille sitovasti asetetut taloudelliset tavoitteet lukuun ottamatta kiinteistöliikelaitosta. Kiinteistöliikelaitoksen liikelylijäämä + poistot – tavoite alittuu nyt tehdyn ennusteen mukaan 8,0 milj. euroa. Kiinteistöjen myyntivoitot jäävät 3,8 milj. euroa budjetoitua pienemmäksi. Lisäksi Kiinteistöliikelaitoksen ennusteeseen sisältyy ylimääräisiä katujen ja viheralueiden ylläpitomenoja, joiden kattamiseen ei ole kertymässä tuloja.

Satamaliikelaitoksen liikelylijäämä/-alijäämä + poistot – tavoite ennustetaan ylittävän 0,8 milj. eurola, mikä seuraa liikevaihdon ja myyntivoittojen positiivisesta kehityksestä verrattuna talousarvioon. Myyntivoittotavoitteen ylittyminen johtuu Linnankiinteistön kaupan siirtymisestä vuoden 2011 puolelle, kun se alun perin on budjetoitu toteutuvaksi jo vuonna 2010.

6.3. Tuloslaskelmaosan toteutumisennuste

Toiminnan ja talouden seurantaraporttiin sisältyvän talousennusteen mukaan toimintakate tulee olemaan – 918,2 milj. euroa. Toimintakate tulee olemaan 17,7 milj. euroa heikompi kuin muutetussa talousarviossa 2011. Toukokuussa annetun ensimmäisen talousennusteen toimintakate oli – 905,6 milj. euroa. Toimintakate heikkenee 12,6 milj. euroa toukokuussa annettuun ensimmäiseen ennusteeseen verrattuna.

Toimintatuottoja ennustetaan kertyvän yhteensä 595,2 milj. euroa (toukokuun ennuste 606,1 milj. euroa) eli 1,2 milj. euroa yli talousarvion. Toimintatuottojen toteutumisennustetta on laskettu 10,8 milj. euroa ensimmäisestä ennusteesta. Kiinteistöliikelaitoksen myyntivoittotavoitteet alittuvat nyt tehdyn ennusteen mukaan 3,8 milj. eurolla.

Toimintatuotot jäävät hieman alle tilinpäätöksen 2010 toimintatuottojen. Vuoden 2010 summaan sisältyi kiinteistöjen myyntivoittoja 17,3 milj. euroa, mikä on tavanomaisiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisen suuri.

Toimintakulut nousevat 1.544,6 milj. euroon ja ylittävät 19,4 milj. eurolla muutettuun talousarvioon merkityt toimintakulut. Toimintakulujen kasvu vuoteen 2010 verrattuna tulee olemaan 3,4 %. Järjestelmävaihdon yhteydessä tarkistettiin toimintamallia toimielinten eri yksiköiden välisten sisäisten erien käsittelyssä, jolloin vuosien 2010 ja 2011 talousarvion toteutumisvertailun toimintakulut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Nettotoimintamenojen kasvu verrattuna vuoteen 2010 tulee olemaan prosenttia 6,8 % talouden toteutuessa ennusteen mukaisesti. Talousarvion 2011 nettotoimintamenoihin (toimintakatteeseen) verrattuna kasvua olisi tulossa 2,0 prosenttia.

Vuosikate tulee ennusteen mukaan olemaan 59,3 milj. euroa, mikä on 16,9 milj. euroa budjetoitua suurempi. Verotuloja ennustetaan kertyvän 34,8 milj. euroa ja valtionosuuksia 2,5 milj. euroa budjetoitua enemmän. Verotulojen ja valtionosuuksien kertymä yhteensä on 966,5 milj. euroa. Verorahoituksen ylitys on yhteensä noin 37,3 milj. euroa ja se kattaa nettomenojen ylityksen.

Tuloslaskelmaennusteessa on satunnaisia tuottoja merkitty toteutuvaksi yhteensä 8,1 milj. euroa. Tähän summaan sisältyy vahinkorahastosta maksettu 6,2 milj. euron vahingonkorvaus Myllysiilan rakentamiseen. Talousarvion merkitystä 20,0 milj. euron satunnaisista myyntivoitoista ennustetaan toteutuvan 1,8 milj. euroa. Turun Osakehuoneistot Oy:n osakkeiden myynti ei toteutune vuoden 2011 aikana. Ennusteessa satunnaisiin tuloihin ei ole siksi merkitty toteutuvaksi osakkeiden myynnistä budjetoitua satunnaista tuloa.

Tilikauden tulos on ennusteen mukaan 2,5 milj. euroa. Tilikauden tuloksesta tehdään 3,8 milj. euron siirto ammattikorkeakoulun investointirahastoon. Vahinkorahastosta tuloutetaan Myllysilän investoinnin rakentamiskustannusten kattamiseen 6,2 milj. euroa. Rahastosiirtojen nettovaikutus tilikauden ylijäämään tulisi olemaan 2,4 milj. euroa. Vahinkorahaston tuloutuksella ei ole tulosvaikutusta, koska tuloutusta kumoamaan tehdään vastaavansuuruinen poistoeron lisäys. Tilikauden alijäämäksi ennustetaan 0,2 milj. euroa.

Yleisen taloudellisen tilanteen kehitys ja epävakaus pääomamarkkinoilla sisältävät epävarmuuskijöitä, joita ei ole otettu huomioon ennusteessa ja jotka toteutuessaan voivat heikentää tilikauden ennustettua tulosta. Pääomamarkkinoiden kehitys ja mahdolliset vaikutukset rahoitustuottoihin ja mahdollisiin rahoitusomaisuuden arvonalennuksiin tarkentuvat loppuvuoden aikana.

Tuloslaskelmaennuste 31.12.2011, kaupunki ja liikelaitokset:

	1.000 €	TP 2010	TA 2011	Muu- tokset	TA 2011 muutoksin	Toteutumis- ennuste	Ero
Toimintatuotot	601.847	594.043		22	594.065	595.246	1.181
Valmistus omaan käyttöön	32.095	30.597		0	30.597	31.149	552
Toimintakulut	-1.493.592	-1.524.032		-1.097	-1.525.129	-1.544.568	-19.439
Toimintakate	-859.650	-899.391		-1.075	-900.467	-918.174	-17.707
Verotulot							
Kunnan tulovero	516.840	508.000		0	508.000	525.800	17.800
Osuus yhteisöveron tuotosta	53.743	60.271		0	60.271	76.400	16.129
Kiinteistövero	40.275	40.117		0	40.117	41.000	883
Valtionosuudet	312.971	319.693		1.075	320.768	323.300	2.532
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	12.214	10.769		0	10.769	7.118	-3.651
Korvaus peruspääomalle (liikelaitokset)	43.133	42.916		0	42.916	42.916	0
Muut rahoitustuotot	22.821	18.491		0	18.491	17.511	-980
Korkokulut	-8.008	-13.650		0	-13.650	-10.419	3.231
Muut rahoituskulut	-45.702	-44.813		0	-44.813	-46.120	-1.307
Vuosikate	88.636	42.403		0	42.402	59.331	16.929
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-56.848	-58.473		0	-58.473	-58.733	-260
Arvonalentumiset	-15.420	0		0	0	0	0
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot	6.961	20.000		0	20.000	8.090	-11.910
Satunnaiset kulut	-5.562	0		0	0	-6.235	-6.235
Tilikauden tulos	17.767	3.930		0	3.929	2.453	-1.476
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	60	-6.551		0	-6.551	-5.045	1.506
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-2.990	0		0	0	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-1.643	3.900		0	3.900	2.435	-1.465
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	13.194	1.279		0	1.279	-157	-1.435
Tuloslaskelman tunnusluvut							
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	41,2	39,8			39,7	39,3	
Vuosikate/Poistot, %	155,9	72,5			72,5	101,0	
Vuosikate, €/asukas	500	240			240	335	
Asukasmäärä	177.326	176.558			176.558	177.326	

6.4. Verorahoituksen toteutuminen

Verotulot

Verotuloja ennustetaan kertyvän 643,2 milj. euroa ja ennustetta ei ole muutettu edellisestä touku-kuussa julkaistusta ennusteesta. Verotuloennustetta tehtäessä käytössä oli Kuntaliiton veroennustekehikko ja tammi-elokuun verotilitystiedot. Ylitystä talousarvioon nähden on 34,8 milj. euroa. Verotulojen ylittyminen johtuu pääosin talouden ennakoitua paremmasta tilanteesta syksyyn 2010 nähden, jolloin verotulot arvioitiin talousarvioon. Tämän jälkeen kunnille jaettavat vero-osuudet ovat kasvaneet lähes kaksi miljardia. Turun kaupungin yhteisöveron kuntajako-osuus on myös vuoden 2009 toteutuneen verotuksen perusteella kasvanut huomattavasti.

Turun kaupungissa on käytössä seuraavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentit:

	2009	2010	2011
Tulovero -%	18,00	18,75	18,75
Kiinteistövero -%:			
Yleinen	0,80	1,00	1,00
vakituinen asunto	0,28	0,32	0,32
muuhun asumiseen käytettävät rakennukset	0,70	0,70	0,70
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	2,50	3,00	3,00

Verotulojen kehitys 2010 - 2011

Veroerä, milj. €	TP 2010	TA 2011	Ennuste 31.12.2011	Ero ennuste/ talousarvio
Kunnallisvero	516,8	508,0	525,8	+17,8
Yhteisövero	53,7	60,3	76,4	+16,1
Kiinteistövero	40,3	40,1	41,0	+0,9
Yhteensä	610,9	608,4	643,2	+34,8

(luvut eivät välttämättä summaudu pyöristysten takia)

Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuvat noin 2,5 milj. euroa suurempana kuin mitä muutetussa talousarviossa ennakoitiin. Valtionosuuksien kasvu johtuu pääosin työttömyyden perusteella laskettavan valtionosuuden kasvusta. Työttömien määrä on kasvanut edellisestä vuodesta. Lisäksi valtionosuutta lisää ammattikoulutuksessa olevien oppilaiden määrän kasvu vuoden 2011 aikana.

Valtionosuuksien kehitys Turussa 2010 – 2011

	TP 2010	TA 2011 sis. tam	Ennuste 31.12.2011	Ero ennuste/ talousarvio
Valtionosuudet, milj. €	313,0	320,8	323,3	2,5

6.5. Investointiosan toteutumisennuste

Investointimenot vuonna 2011 tulevat olemaan yhteensä 120,3 milj. euroa. Investointimenojen ennustetaan toteutuvan lähes budjetoidusti. Ensimmäistä ennustetta laadittaessa arvioidaan investointeja toteutuvan vajaat 1,0 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Investointituloja kertyy ennusteen mukaan 66,3 milj. euroa. Investointituloista 33,5 milj. euroa kertyy tonttien ja rakennusten myynneistä. Lisäksi investointituloihin sisältyy TVT Asunnot Oy:n 28,0 milj. euron pääoman palautus kaupungille. Investointituloennusteeseen ei sisälly Turun Osakehuoneistot Oy:n osakkeiden myyntiä. Osakkeiden myynti ei toteutune tänä vuonna. Investointitulot tulevat alittumaan 32,5 milj. euroa tonttien ja rakennusten sekä osakkeiden myyntitulotavoitteen alittuessa.

Vuoden 2010 talousarvioon merkittyjä investointeja jäi toteutumatta yli 30 milj. euroa. Siirtyneistä investoinneista osa toteutuu vuoden 2011 aikana ja osa siirtyy vuoden 2012 talousarvioon ja vuoden 2013 taloussuunnitelmaan.

6.6. Rahoituslaskelmaosan toteutumisennuste

Toiminnan ja investointien rahavirta on – 15,6 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo sisältää 28 milj. euroa TVT Asunnot Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman palautusta. Sama summa on kuitenkin lainattu takaisin TVT Asunnot Oy:lle, jolloin sillä ei ole kaupungin mak-suvalmiutta parantavaa vaikutusta.

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen kasvun arvioitiin ensimmäistä ennustetta tehtäessä pysähtyvän. Omaisuuden luovutustulojen alittuessa joudutaan pitkäaikaista lainaa kuitenkin nostamaan. Lainannostosuunnitelmaa voidaan tarkentaa nyt tehdyn ennusteen perusteella ja tehdä erillinen esitys kaupunginhallitukselle. Ennusteessa pitkäaikaisten lainojen lisäykseksi on merkitty 150 milj. euroa. Lainoja lyhennetään tänä vuonna 100,0 milj. eurolla. Pitkäaikaisen velan määrä kasvaisi vuoden aikana 50 milj. eurolla.

Antolainoja myönnetään vuoden aikana yhteensä 82,0 milj. euroa, joista TVT Asunnot Oy:lle myönnettävä 28,0 milj. euron pääomalaina katetaan investointituloihin sisältyvällä yhtiön pääomapalautuksella. Toinen yksittäinen antolainoihin sisältyvä erä on Turun TeknologiaKiinteistöt Oy:lle myönnettävä 38,7 milj. euron antolaina. Lisäksi ennusteeseen sisältyy Turku 2011 säätiölle myönnetty 6,0 milj. euron antolaina ja Logomo-hankkeelle suunniteltu 10,0 milj. euron antolaina.

Rahavarojen määrä oli 2010 tilinpäätöksessä 159,7 milj. euroa, joka oli tavanomaista enemmän. Vuoden 2011 alkuun osui suuret lainanlyhennykset ja antolainan maksu Turun TeknologiaKiinteis-

töt Oy:lle (Kupittaa-hanke). Kaupungin rahavarat pienenevät ennusteen mukaan kuluvan vuoden aikana 38,3 milj. euroa. Vuoden 2011 lopussa kaupungin rahavarat ovat normaalilla tasolla, vaikka maksuvalmius putoaakin vuoden aikana runsaalla 38,0 milj. euroa. Kun huomioidaan antolainojen kasvu ja kassavarojen muutos tilikauden aikana, jää nettovelkojen kasvuksi noin 30 milj. euroa.

Rahoituslaskelmaennuste 31.12.2011, kaupunki ja liikelaitokset:

	1.000 € TP 2010	TA 2011	Muu- tokset	TA 2011 muutoksin	Toteutumis- ennuste	Ero
Toiminnan rahavirta	<u>66.685</u>	<u>11.402</u>	<u>0</u>	<u>11.402</u>	<u>33.411</u>	<u>22.009</u>
Vuosikate	88.636	42.402	0	42.402	59.331	16.929
Satunnaiset erät	1.398	20.000		20.000	1.855	-18.145
Tulorahoituksen korjauserät	-23.349	-51.000		-51.000	-27.775	23.225
Investointien rahavirta	<u>-47.089</u>	<u>-17.118</u>	<u>0</u>	<u>-17.118</u>	<u>-49.004</u>	<u>-31.885</u>
Investointimenot	-77.789	-120.264		-120.264	-120.324	-60
Rahoitusosuudet investointimenoihin	934	4.368		4.368	5.023	656
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	29.766	98.778		98.778	66.297	-32.481
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	19.596	-5.716	0	-5.716	-15.593	-9.876
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset	8.394	-63.671	0	-63.671	-72.739	-9.068
Antolainasaamisten lisäykset	-407	-72.977	0	-72.977	-82.045	-9.068
Antolainasaamisten vähennykset	8.802	9.306	0	9.306	9.306	0
Lainakannan muutokset	22.436	75.000	0	75.000	50.000	-25.000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50.000	175.000	0	175.000	150.000	-25.000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20.000	-100.000	0	-100.000	-100.000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7.564	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2.859	0	0	0	0	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	33.689	11.329	0	11.329	-22.739	-34.068
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	50.427	5.613	0	5.613	-38.332	-43.944
RAHAVAROJEN MUUTOS	53.285					
Rahoituslaskelman tunnusluvut						
Asukasmäärä 31.12.	177.326	176.558		176.558	177.326	
Investointien tulorahoitus, %	115,3	36,6		36,6	51,5	
Lainakanta 31.12., milj.€ Korolliset velat sis. henk.kassa- ja kons.tilipääomien	351,5	426,5		426,5	401,5	
Lainat €/asukas	1.983	2.416		2.416	2.264	
Lainanhoitokate *)	1,9	0,8			1,8	
Kassan riittävyys, pv	69					

*) Jos yli 20 %:a on kertalyhenteisiä lainoja, käytetään laskennallista vuosilyhennystä, joka saadaan jakamalla lainakanta kahdeksalla

6.7. Rahoitusaseman kehitys alkuvuonna 2011

Kaupungin koko kassavaranto oli vuoden 2010 lopussa n. 160 milj. euroa ja 2011 heinäkuun lopussa 77 milj. euroa (ei sisällä omien rahastojen sijoituksia) eli kassavaranto aleni raportointijakson aikana 83 milj. euroa. Alimmillaan koko kassavaranto oli tammi-heinäkuun aikana 56 milj. euroa ja ylimmillään 182 milj. euroa. Kaupungin maksuvalmius säilyi alkuvuoden aikana hyvänä kassavarannon vähentymisestä huolimatta. Kaupungin menot ja tulot ovat kuukausitasolla n. 110 – 140 milj. euroa ilman rahoitustapahtumia. Myös tytäryhtiöiden rahoitustapahtumat ja antolainojen lisääntyminen ovat lisänneet kassavarannon vaihteluita kaupungin omien rahoitustapahtumien li-

säksi. Lyhytaikaisia kuntatodistus- tai muita limiittejä on käytetty helmikuun jälkeen kaupunginhallituksen lainannostosuunnitelman mukaisesti tasoittamaan kassavarannon vaihteluita. Enimmillään kuntatodistuksia on ollut liikkeellä heinäkuussa 50 milj. euroa. Katsauskauden päättyessä heinäkuun lopussa kuntatodistuksia oli liikkeellä 20 milj. euroa. Lyhytaikaisia käyttämättömiä kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä kaupungilla oli heinäkuun lopussa n. 190 milj. euroa.

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä vuoden 2010 lopussa oli (koron- ja valuutanvaihtosopimusten jälkeen) n. 265 milj. euroa ja heinäkuun lopussa 265 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen keskiporkko (ml. seuraavan vuoden lyhennykset) heinäkuun lopussa oli 2,130 %. Kaupungin pitkäaikainen velka on vaihdellut 165 – 265 milj. euron välillä kuluvan vuoden aikana. Pitkäaikaisia lainoja on nostettu ja lyhennetty 100 milj. euroa. Kaupunginhallituksen hyväksymän lainannostosuunnitelman mukaan nostettiin kuluvan vuoden aikana kaksi 50 milj. euron pitkäaikaista lainaa, jotka eräänntyvät kerralla vuosina 2012 ja 2016. Loppuvuoden aikana kaupunginhallitus käsittelee lainannostosuunnitelmaa vielä uudelleen. Ennusteeseen on merkitty, että kaupungin pitkäaikainen velka kasvaisi vielä 50 milj. euroa ennen vuoden vaihdetta. Talousarviossa lainannostoaltuutta on jäljellä vielä 75 milj. euroa.

Korollisen kokonaisvelan määrä heinäkuun lopussa oli 338 milj. euroa. Kaupungin korollinen kokonaisvelka aleni 12 milj. euroa alkuvuoden aikana. Korollisen kokonaisvelan keskiporkko oli 1,80 %. Korolliseen kokonaisvelkaan sisältyi muuta lyhytaikaista korollista velkaa 73 milj. euroa, joka muodostui henkilöstökassaan tehdyistä talletuksista (48 milj. euroa) ja konserniyhtiöiden tekemistä kassatalletuksista (25 milj. euroa). Henkilöstökassatalletukset ovat olleet kuluvan vuoden aikana lievässä laskussa. Sen sijaan tytäryhtiöiden talletukset ovat vaihdelleet merkittävästi.

Pitkäaikaisia antolainoja on myönnetty kuluvan vuoden aikana poikkeuksellisen paljon tytä- ja osakkuusyhtiöille yhteensä 75 milj. euroa mm. Kupittaa ja Logomo -hankkeisiin. Logomon antolainoista on maksamatta vielä n. 7 milj. euroa. Lisäksi tytäryhtiöillä oli käytössä yhtiöiden konsernileihin liitettyjä limiittejä heinäkuun lopussa n. 70 milj. euroa mm. vesiyhtiöiden jälleerahoitustapahtumien takia.

Kaupungin rahoitusomaisuuden arvon kehitys kassavarannon ja rahastojen osalta seuraa pääomamarkkinoilla tapahtuvia liikkeiltä. Vuosi 2011 on etenkin kesän jälkeen ollut pääomamarkkinoilla varsin epävakaa. Tämän takia ennustaminen mahdollisten tuottojen osalta on vaikeaa. On myös mahdollista, että joidenkin sijoitusten kirjanpitoarvoja joudutaan kirjaamaan alas vuodenvaihteessa, joka vähentää sijoitusten nettotuottoa. Vahinkorahaston osalta ennusteeseen on tässä vaiheessa ennustettu nollatulosta. Kuitenkin mm. myllysilän investointi vähentänee vahinkorahaston pääomaa n. 6,2 milj. euroa.

TOIMINNAN JA TALouden SEURANTA 1.1. – 31.7.2011

Johdanto

Toiminnan ja talouden seuranta 1.1.–31.7.2011 raportissa annetaan ennuste toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Kaupunginvaltuuston vuodelle 2011 sitoviksi hyväksymien tavoitteiden sekä talouden tasapainottamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamisesta tulee raportoida kaksi kertaa vuodessa toiminnan ja talouden seurantaraportilla. Seurantaraportit tehdään heinäkuun lopun tilanteen ja talousarviovuoden lopun tilanteen mukaan. Toiminnan ja talouden ensimmäinen seurantaraportti tulee tuoda kaupunginhallituksen käsittelyyn kuuden viikon sisällä raportointikauden päättymisestä ja raportointiin tulee sisällyttää lautakuntien selvitykset sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien niiden johdosta antamat lausunnot, mikäli raportti lautakunnan osalta poikkeaa kaupunginvaltuuston vahvistamasta talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Toiminnan ja talouden seurantaraporteista on poistettu kortti: Kunta 10-mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014. Kunta 10-kortti tullaan päivittämään ja mittarit raportoidaan tilinpäätösraportin yhteydessä.

Toiminnan ja talouden seurantaraporteissa on käytetty mittareihin liitettyä "liikennevaloja". Liikennevalo näkyy seurantaraportissa kunkin mittarin kohdalla sarakkeessa "Ennuste 2011".

Seurantaraporttiin sisältyy virastopäällikön sanallinen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Mahdollinen arvio on jokaisen lauta/johtokunnan raportin lopussa.

Käyttötaloudessa toimielimiä sitovat erikseen toimintatuotot ja toimintakulut. Poikkeuksen muodostavat ammattikorkeakoulun hallitus, joukkoliikennelautakunta ja ympäristö- ja kaavoituslautakunta, jotka ovat nettositovia. Sitovuus on ilmaistu talousarviossa rasterilla. Liikelaitoksilla sitovaksi tavoite-euromääräksi on määritelty peruspääoman korko ja mahdollisesti lisäksi liikeylijäämä/-alijäämä + poistot.

Investointiosassa toimielimiä sitovat erikseen käyttöomaisuuden menot ja tulot. Liikelaitosten osalta on erikseen sidottu kiinteistöliikelaitoksen pääliikenneväylät sekä keskustan kehittämisen menot ja tulot. Tilaliikelaitoksen osalta on sidottu hankkeet kustannusarvioittain ja toteuttamisai-katauluittain. Tuloslaskelmaosassa on sidottu menojen ja tulojen osalta verotulot, valtionosuudet, korkomenot ja -tulot, muut rahoitusmenot ja -tulot sekä liikelaitosten korko peruspääomalle. Sito-vuus on esitetty toteutumisvertailuissa rasterilla.

Toiminnan ja talouden seurantaraportissa käytettyjen merkien selitykset:

”Liikennevalot”:

	mittarin tavoitearvo saavutettiin eli tavoite toteutui
	mittarin tavoitearvo lähes saavutettiin
	mittarin tavoitearvoa ei saavutettu eli tavoite ei toteutunut

Ennusteen erosarake:

+	tulojen ylitys/menojen alitus
-	tulojen alitus/menojen ylitys

HALLINTO

1.1. – 31.7.2011

Keskusvaalilautakunta

Kaupunginvaltuusto

Tarkastuslautakunta

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet

Oy Turku Energia – Åbo Energi Ab

Turku Science Park –konserni

Hallinnon tavoitteiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tulevat ennusteen mukaan toteutumaan talousarvion mukaisesti.

Kaupunginhallituksen toiminnalliset tavoitteet ovat joko toteutuneet raportointiajankohtaan mennessä tai niiden ennustetaan toteutuvan lähes poikkeuksetta talousarviovuoden loppuun mennessä. Ainoastaan koko kaupungin tasoista henkilötövuositavoitetta ei todennäköisesti saavuteta, vaikka henkilötövuodet yleensä vähenevät loppuvuonna verrattuna heinäkuun tilanteeseen.

Kaupunginjohtajan valvontavastuulla olevat strategiset konserniyhtiöt:

Turku Science Park Oy:n toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin suunnitellusti, ainoastaan Invest in – sijoittautumisneuvottelujen lukumäärä on jäämässä tavoitteestaan. Yhtiön taloudellinen tila on vakautunut tehtyjen rakennemuutosten myötä. Yhtiön toiminnalliset mittarit uudistuvat vuoden 2012 alusta lähtien. Kaupunkikonsernin panostukset muodostavat n. 53 % yhtiön liikevaihdosta.

Turku Energia -konserni on saavuttanut toiminnalliset tavoitteensa pääosin hyvin raportointijaksolla. Ainoastaan asiakastytyväisyydessä ja uusiutuvien energialähteiden käytössä jäätii hieman tavoitteista. Konsernin talouden ennustetaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti ja liikevaihdon osalta tavoite ollaan ylittämässä. Turku Energia maksaa vuonna 2011 osinkotuloutusta omistajalle yhteensä 14 milj. euroa, josta on tarkasteluperiodilla maksettu 7 milj. euroa.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2011 talousarvion ja vuosien 2011 – 2014 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Toiminta-ajatus: Ylläpitää valmiutta vaalien ja kansanäänestysten järjestämiseen ja suorittaa vaalien tuloksen laskenta valtakunnallisten ohjeaikojen puitteissa

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Toteutumat			Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Äänestysprosentti	B) 58,6	A) 40,5	Ei vaale- ja	E) 70,0	E) 71,0	E) 71,0	
Laskennan valmistumisaika	B) 23.10	A) 21.50	Ei vaale- ja	E) 22.30	E) 22.50	E) 22.50	
A) Europarlamenttivaalit							
B) Kunnallisvaalit							
C) Presidentinvaalin I vaali							
D) Presidentinvaalin II vaali							
E) Eduskuntavaalit							

Talous

Ennuste 31.12.2011

1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero	
Keskusvaalilautakunta								
	T	0	285		285	285	0	
	M	72	387		387	387	0	
	N	-72	-102		-102	-102		

Viranhaltijan arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Taloudelliset tavoitteet toteutuvat.

KAUPUNGINVALTUUSTO

Talous								
Ennuste 31.12.2011								
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero	
Kaupunginvaltuusto								
	T	7	0		0	0		
	M	739	1.015		1.015	995	20	
	N	-732	-1.015		-1.015	-995	20	

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- järjestää hallinnon ja talouden tarkastus
- huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- tuottaa kaupungin strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi luotettavaa ja olennaista arviointitietoa
  - valtuustolle ja muille päätöksentekijöille
  - kuntalaisille ja ympäröivälle yhteiskunnalle
  - kaupungin henkilöstölle sekä
- arvioida
  - valtuuston asettamien strategisten tavoitteiden ja talousarviotavoitteiden toteutumista
  - toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta
  - muita kuntalaissa lautakunnan tehtäväksi annettuja asioita

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Työvoiman käyttö henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	6	5	6	6	6
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	301 789	254 691	330 581	158 349	330 581
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	0,57	1,24	1,00	0,6	1,00
Työtaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,00	0,00	0,00		0,00
Varhemaksut					

Talous

Ennuste 31.12.2011

1.000 €	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero
Tarkastuslautakunta						
T	0	0	0	0	0	0
M	475	647	-29	618	618	0
N	-475	-647	-618	-618	-618	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toimikauden 2009 - 2012 tarkastuslautakunta on jatkanut raportointikaudella vuoteen 2010 ja 2011 kohdistunutta arviointia ja tarkastusta laaditun arviointisuunnitelman pohjalta.

Vuoden 2010 arviointia varten perustetun tarkastuslautakunnan toimikunnan ensimmäinen raportti "Turun kaupungin talousarvioprosessin arviointi ja kehittäminen 2010" hyväksyttiin 27.1.2011. Kaupunginvaltuusto käsitteli raportin 14.2.2011. Arviointisuunnitelman mukainen tarkastuslautakunnan toinen raportti "Seutuyhteistyö ja Turun kaupunki" hyväksyttiin 14.4.2011. Kaupunginvaltuusto käsitteli raportin 9.5.2011.

Keväällä 2011 tarkastuslautakunnan toimikunnalle ja revisiotoimistolle järjestettiin johdon kuulemis- ja keskustelutilaisuudet vuoden 2010 arviointia varten. Tilaisuuksissa kuultiin kaupungin johtoa ja talousjohtoa Turun kaupungin vuoden 2010 tilinpäätöksestä ja talousarviotavoitteiden toteutumisesta sekä henkilöstöjohtoa henkilöstöraportoinnista 2010 ja henkilöstötavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunta hyväksyi raportin vuoden 2010 arvioinnista 24.5.2011. Kaupunginvaltuusto käsitteli raportin 13.6.2011.

Kaupungin tilintarkastaja PwC Julkistarkastus Oy on tehnyt lakisääteistä vuoteen 2010 kohdistunutta tilintarkastusta. Tilintarkastaja on raportoinut tarkastustyön etenemisestä lautakunnalle. Tilintarkastaja antoi vuotta 2010 koskevan tilintarkastuskertomuksen 5.5.2011. Tilintarkastuskertomus oli kaupunginvaltuuston käsittelyssä 13.6.2011. Lisäksi tilintarkastaja on 12.5.2011 antanut raportin tilikauden 2010 tilinpäätöksen tarkastamiseen liittyvistä havainnoista. Kaupunginhallituksen selvitys tilintarkastusraportin aiheuttamista toimenpiteistä on pyydetty antamaan lokakuun loppuun mennessä.

Revisiotoimisto muutti keskushallinnon toimitiloihin Yliopistonkatu 27a:han 21.12.2010. Tarkastuslautakunnan vuoden 2011 talousarvioon oli varattu Kristiinankadun toimitilojen mukaisesti Rakennusten ja huoneistojen vuokria varten 25 681 euroa ja Puhtaanapitopalveluihin 3 300 euroa. Eristä on tehty määrärahasiirto kaupunginhallitukselle.

KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus:	
	<p>Turku on kaksikielinen Itämeren kasvukeskus ja yhteistyösuuntautunut seutukunnan sydän, jonka perusta on historiallinen tausta, innovatiivisuus, monikulttuurisuus, kansainvälisyys, logistinen asema ja kestävä kehitys.</p> <p>Turvallinen Turku palvelee kilpailukykyisesti ja laadukkaasti asukkaita ja yrityksiä sekä luo toimintaedellytyksiä elinkeinoelämälle.</p>

Henkilöstöohjelma, (Keskushallinto)	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita),	442,3	459,9		513,3		
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)				1,6 milj.€	34,5 milj.€	
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	3,5 %	3,4%		3,5%		
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)				Ei tietoa käytettävissä		
Varhemaksut	28.865	39.478		81.082		

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet							
Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Talouden ylijäämä taseessa (milj. €)	76,2	85,3	98,5	88,2	98,3	98,3	
Henkilötyövuodet	12942,9	12651,4	12.796.7	12.257,9	12.977,0		
Väestön määrä	175.582	176.087	177.326	176.558	177.192	178.200 (arvio)	
Työttömyysaste, vuosikeskiarvo %	9,1	11,6	13,1	laskee	12,8	laskee	

Hallintokunnan kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla				
Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähemmän/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähemmän kokonaispäästöissä				

Toimenpide: Laaditaan hallintokunta-kohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		laaditaan		käynnistetään loppuvuoden aikana	
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen hallintokuntaan		4-5 hlöä nimitään ja koulutetaan	4 hlöä on jo nimetty	Koulutus käynnistetään loppuvuoden aikana	
Energiatohokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatohokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Toteutetaan energiatohokkuussuunnitelmassa esitetyjä toimia hallintokunnissa		käyttäjäkoulutus		Käynnistyy osana ekotukitoimintaa loppuvuoden aikana	
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskuskelle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	70%	80 %	Väliaikatilastointia ei ole käytettävissä	Käynnistyy osana ekotukitoimintaa loppuvuoden aikana (arvio, että väh.70 %)	
Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Kehitetään kestävän kehityksen budjetoitua	Kehittämissuunnitelma ja toimien käynnistys	a) Ekotukihenkilöverkoston perustaminen, koulutus ja ohjaus b) Hallintokunta-kohtaisten päästövähennyssuunnitelmien laadinta c) Keke-budjetin kehittäminen (ml. sosiaalinen kestävyys)	a) Ekotukihenkilöverkosto on perustettu keväällä 2011. b) Hallintokunta-kohtaisten päästövähennyssuunnitelmien ohjeistus on suunniteltu c) Kehittämistyötä on resursoitu sisäisen hankkeen avulla	a) Ekotukihenkilöverkoston koulutus ja ohjaus ovat käynnistyneet. b) Hallintokunta-kohtaisten päästövähennyssuunnitelmien laadinta on käynnistetty. c) Keke-budjetin kehittäminen toteutuu vuoden 2011 kokeuksia hyödyntäen osana vuoden 2012 talousarviovalmistelua.	
100 % kaupungin ostamasta sähköstä tuotetaan uusiutuvilla v. 2013 mennessä	Kilpailutus	Hankintasopimus	On toteutunut	tavoite saavutettu jo 31.7 mennessä	
Seudullisen joukkoliikenneorganisaation käynnistäminen (v. 2012 alkaen)	Valmistelu	Päätös	Valmistelu on edennyt suunnitelmien mukaisesti	Asian eteneminen riippuu muiden kuntien päätöksistä	
Vähintään 50% kaukolämmöstä tuotetaan uusiutuvilla v. 2020 mennessä	Konserniohjaus (Turku Energia)	Konserniohjaus	Valmistelu on edennyt suunnitelmien mukaisesti	Päätöksenteossa linjatut kaukolämmöntuotannon kehittämistoimet mahdollistavat tavoitteen saavuttamisen.	

Oma uudisrakentaminen toteutetaan energiatehokkaasti ja perusparannuksissa parannetaan energiatehokkuutta	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	On toteutunut	On toteutunut	
Turun keskustan läpäisevä pyörätieverkosto on valmis v. 2015	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Valmistelu on edennyt suunnitelmien mukaisesti	Valmistelu on edennyt suunnitelmien mukaisesti	
Joukkoliikenteen runkolinjasto on toteutettu kokonaisuudessaan v. 2020 mennessä	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Valmistelu on edennyt suunnitelmien mukaisesti	Ensimmäiset runkolinjat ovat käynnistyneet.	
Edistetään työsuhdematkalipun ja -polkupyörien käyttöönottoa ja vähennetään työsuhdepysäköintiä	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Työsuhdematkaliput on huomioitu talousarviossa ja päätöksissä	Työsuhdematkaliput on huomioitu talousarviossa ja päätöksissä	
Edistetään etätöyhmällisyyksiä, sähköistä asiointia ja kokouksia	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	Huomioidaan valmistelussa ja päätöksissä	valmistelussa		

Kv:	Talousarvion 2011 yhteydessä virastot tekivät suunnitelmat v. 2011 työvoiman käytöstä. Suunnitelmia ei voi tässä vaiheessa käsitellä eikä hyväksyä, koska ne eivät toteuttaneet ryhmien välisen sopimuksen tavoitetta. Hallintokuntien tulee päivittää vuoden 2011 työvoiman käyttöä koskevat suunnitelmansa välittömästi talousarvion hyväksymisen jälkeen viimeistään vuoden 2010 loppuun mennessä. Suunnitelmat on laadittava niin, että ne on toteutettavissa hallintokunnalle hyväksytyn talousarvion puitteissa. Kaupunginhallituksen hallintojaosto päättää suunnitelmien pohjalta sitovista hallintokuntakuntaehtaisista työvoiman käytön tavoitetasoista viimeistään helmikuussa 2011.
	Toimenpiteet: Kaupunginhallituksen hallintojaosto päätti 22.2.2011 § 33, että virastojen/laitosten henkilöstösuunnitelmia ei hyväksytä ja virastotasoisia työvoiman käytön tavoitetasoja vuodelle 2011 ei vahvisteta. Lisäksi hallintojaosto päätti, että kaupunkitasoisen työvoiman käytön tulee laskea vuodesta 2010, ja että virastot/laitokset toimittavat esityksensä erillisinä toiminnallisina kokonaisuuksina, joissa perusteiden lisäksi selvitetään välittömät ja/tai välilliset vaikutukset (työvoima ja kustannukset) lähivuosina. Keskushallinnon tulee välittömästi aloittaa uuden toiminnan, talouden ja työvoiman käytön yhteisen suunnittelumallin valmistelu. Mallin tulee olla käytössä vuonna 2012.
	Selvitetään Turun Ammattikorkeakoulun ylläpitomuodon vaihtoehdot.
	Toimenpiteet: Kaupunginhallitus päätti 6.6.2011, että Turun Ammattikorkeakoulun ylläpitomallin valmistelua jatketaan osakeyhtiömallin pohjalta.
	Selvitetään Kampus –hankkeen toteuttaminen.
	Toimenpiteet: Kampus -hanketta koskeva selvitys on syyskaudella tulossa kaupunginhallituksen käsittelyyn.
	Laaditaan sopimus Matkailun palvelukeskuksen tuottamista palveluista ja tavoitteista (sopimusohjaus)
	Toimenpiteet: Valmistelu on aloitettu. Sopimusvalmistelussa otetaan huomioon Matkailun palvelukeskuksen maakunnallinen tehtävä matkailumarkkinoinnissa ja kehittämisessä sekä RVS:n linjaukset, valtakunnallinen matkailustrategia ja Varsinais-Suomen liiton matkailustrategia.
	Kiinteistöliikelaitoksen palvelumaksun tasoa korotetaan vuoden 2011 osalta väliaikaisesti noin 5 % kulttuuripääkaupunkivuoden edellyttämän yleisten alueiden ylläpidon tehostamiseksi.
	Toimenpiteet: Korotus 600.000 € huomioitu palvelusopimuksessa. Tehostamiskustannukset ylittävät palvelumaksuun kohdennetun summan. Kiinteistöliikelaitos on varautunut lisäksi talousarviossaan kertaluonteisesti noin 3,4 M€:n ylläpitokustannusten nousuun vuodelle 2011.
	Toteutetaan loput ympäristötoimen sektorin rakennemuutoksen edellyttämät toimintojen ja

	henkilöstön siirrot vuoden 2011 aikana.
	Toimenpiteet: Kaikki Yj-sektorin hallintokuntien väliset henkilöstösiirrot on toteutettu. Lisäksi Yj- ja Oj-sektoreiden hallintokuntien sekä Yj-sektorin ja keskushallinnon väliset henkilöstösiirrot on toteutettu. Liikuntapalvelukeskuksen tuotantohenkilökunnan siirto Viherliikelaitokseen on toteuttamatta.
	Myydään vuoden 2011 aikana Turun osakehuoneistot Oy:n osakkeet tai osakkeita vakavaraiselle ja luotettavalle asuntotoimijalle.
	Toimenpiteet: Myyntiprosessi on kesken. Vuoden 2011 aikana tehdään esitys prosessin loppuunviemisestä.
	Selvitetään keskushallinnon toimesta yhdessä peruspalveluluiden ja ympäristönsuojelutoimiston kanssa ympäristöterveydenhuollon toimintojen uudelleenorganisointi.
	Toimenpiteet: Kaupunginjohtaja on asettanut selvityshenkilön syyskuussa.
	Valmistellaan Sosiaali- ja terveystoimen hallinnon keskittämisen tilaratkaisun, Kaupunginteatterin peruskorjauksen, Konserttitalon peruskorjauksen ja Palloiluhallin uusinvestointihankkeen hankesuunnitelmat.
	Toimenpiteet: Sosiaali- ja terveystoimen hallinnon keskittämisen tilaratkaisun hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2011 aikana. Kaupunginteatterin peruskorjauksen hankesuunnitelmaa valmistellaan vuonna 2011 siten, että se on valmis vuonna 2012 ja rakentaminen ajoittuu vuosille 2013 -2015. Kaupunginteatterin korjauksen valmistuttua pyritään toteuttamaan Konserttitalon peruskorjaus. Logomo on tarkoitus saada valmiiksi ennen näitä peruskorjauksia, jotta se voi toimia väistötilana niin Kaupunginteatterille kuin Konserttitalolle. Palloiluhallin uusinvestointihankkeen hankesuunnitelma valmistuu vuonna 2012.
	Käynnistetään kaupungin asiakaspalvelun kokonaisvaltainen kehittämishanke.
	Toimenpiteet: Yhteistyö Kuntaliiton kanssa aloitettu 2/2011. Alustava nykytilakartoitus 3/2011. Virastojen ja liikelaitosten yhteyshenkilöt nimetty ja kick off -työpaja järjestetty 3/2011. Ympäristötoimen asiakaspalveluprojekti Y-Aspa asetettu 5/2011. ASPA-hankkeen toimeenpanopäätös kh 6.6.2011. Puhelinvaihtojen, aulapalveluiden sekä opastus- ja ohjauspalveluiden arviointi aloitettu 8/2011. Projektipäällikön palkkausprosessi päättyy ja asiakaspalvelun kehittämisen johtoryhmä nimetään 9/2011. Asiakaspalvelun kehittämis- ja koulutussuunnitelma sekä kustannusarvio kh:lle 31.12.2011 mennessä.
	Kaupungin hallintokunnat ja laitokset määrittelevät ja arvioivat asiakaslähtöisesti hallintoprosessinsa tavoitteena hallintotyön tuottavuuden lisääminen. Hallintotyön kustannuksia ja siihen käytettävää henkilötyövuosimäärää tulee vähentää
	<ul style="list-style-type: none"> • työprosesseja yksinkertaistamalla • yhdistämällä toimintoja hallintokunnissa ja laitoksissa sekä etenkin yksiköiden välillä • hyödyntämällä käytössä olevia ja käyttöön otettavia tietojärjestelmiä nykyistä tehokkaammin • lisäämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta • lisäämällä johdon ja henkilöstön koulutusta sekä parantamalla johtamiskäytäntöjä ja työhyvinvointia • rajaamalla tiukasti ulkoista rekrytointia hallintotehtäviin henkilöstön luonnollinen poistuman hyödyntämiseksi mahdollisimman hyvin
	Hallinnon tuottavuuden lisäystoimenpiteistä ja niiden tuloksista tulee raportoida kaupunginjohtajalle puolivuositain.
	Toimenpiteet: Kaupunginhallitus päätti 23.5.2011 hallinnon tuottavuuden lisäämistöimenpiteiden ohjeistuksesta. Hallintokuntakohtaiset hallinnon tuottavuuden kehittämishohjelmat esitetään aikataulun mukaan kaupunginhallitukselle syyskuun loppuun mennessä.
	Toimielimien tulee ottaa huomioon nykyistä kattavammin konsernitasoisen Turku-sopimuksen ohjelmien tavoitteet vuoden 2011 talousarvion toimeenpanossa ja vuoden 2012 talousarvion valmistelussa.

	<p>Toimenpiteet: Vuoden 2012 talousarviossa toimielimien ja liikelaitosten tulee ohjeistuksen mukaan yksilöidä toiminnalliset tavoitteet ohjelmittain</p>
	<p>Kustannustietoisuutta parannetaan ja toiminnan ja talouden raportointia konkretisoidaan. (KH)</p>
	<p>Toimenpiteet: Ohjelmien raportointiin neuvoteltiin kaupungin johtoryhmässä yhteinen malli, jolla ohjelmista (6) raportointiin valtuustolle touko - kesäkuussa 2011. Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden pohjia on selkeytetty edelleen vuoden 2012 TA- ja TS -prosessia varten.</p>
	<p>Selvitetään Humalistonkadun pyörätien toteuttaminen KH:n nimittämän kaupunkikeskustan kehittämistyöryhmän kokonaissuunnitelmassa. (KH)</p>
	<p>Toimenpiteet: Ehdotus Humalistonkadun pyörätien toteutuksesta valmistellaan kehittämistyöryhmän kautta Kiinteistöliikelaitoksen johtokunnalle loppuvuoden aikana.</p>
	<p>Työttömyyteen on varauduttu 2,5 M € määrärahalla. Tätä voidaan käyttää mm. työttömyydestä suoraan johtuvaan määräaikaiseen palvelutarpeen lisäykseen. (KH)</p>
	<p>Toimenpiteet: Kaupunginjohtaja päätti 4.2.2011 § 6 hyväksyä sosiaali- ja terveystoimen esittämän käyttösunnitelman 1 milj. euron kohdentamiseksi palkkatukityöllistämiseen 45 + miehiin, jotka ovat pitkäaikaistyöttömiä tai ovat ajautumassa pitkäaikaistyöttömyyteen. Määräraha on siirretty sosiaali- ja terveystoimeen. Kaupunginjohtajan päätöksen mukaan määrärahan käyttöä koskevista toimenpiteistä tulee raportoida palvelutoimen apulaiskaupunginjohtajalle neljännesvuosittain ja palvelutoimen apulaiskaupunginjohtaja oikeutetaan päättämään raportoinnin sisällöstä.</p>
	<p>Selvitetään saavutettavuus toimitiloihin ja poistetaan mahdollisuuksien mukaan pääsyn esteet kulkea terveys-/ sosiaali-/ kulttuuri-/ liikunta-/ nuoriso-/opetuspalvelurakennuksiin kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.</p>
	<p>Toimenpiteet: Toimenpiteistä vielä sopimatta raportointiajankohtaan mennessä.</p>
	<p>Valtuuston käsittelyyn tuodaan kesään mennessä selvitys, v. 2009 hyväksytyn Aukkaiden hyvinvointiohjelman tavoitteiden toteutumisesta. (KH)</p>
	<p>Toimenpiteet: Kaupunginvaltuustolle on raportoitu Aukkaiden hyvinvointiohjelman tavoitteiden toteutumisesta 30.5.2011 § 102. Ohjelman edellyttämät toimenpiteet on käynnistetty ja ohjelman tavoitteiden suunnitellut vaikutukset on jo osittain saavutettu.</p>
	<p>Panostetaan yrittäjyyden edellytyksiin mm. käynnistämällä yritysvaikutusten arviointi. Edistetään asiakaspalvelukokonaisuuden suunnittelua ja toteuttamista erityisesti huomioiden asiakasnäkökulma.(KH)</p>
	<p>Toimenpiteet: Yritysvaikutusten arvioinnin valmistelu on käynnissä. Vuonna 2010 laadittiin pohjaksi selvitys pk-yritysten aluetaloudellisista vaikutuksista sekä käytiin läpi kaupungin toimintoja, jotka ovat yritysten kannalta olennaisia. Asiasta on keskusteltu Turun yrittäjien kanssa järjestetyssä aamukahvitilaisuudessa, käyty Kaarinassa järjestetyssä työpajassa läpi erilaisia malleja yhdessä Suomen yrittäjien kanssa sekä hankintafoorumissa käyty läpi suurien hankintojen yritysvaikutuksia. Elinkeinoelämä on lisäksi tiiviisti mukana RM35-työn valmistelussa. Suurista kaupungeista Kuopio on ottanut yritysvaikutusten arvioinnin käyttöön maaliskuussa 2011 ja malli toimii esimerkkinä myös Turun mallille. Yritysvaikutusten arviointimalli viedään EO-joryn käsittelyyn 18.10.2011, jonka jälkeen se tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn. Turun seudulla käyttöön otetut yritysvaikutusten arvioinnit analysoidaan vuonna 2012 ja tehdään tarvittavia muutoksia malleihin.</p>
	<p>Tehdään hankesuunnitelmat 2011 Kaksikerran koulusta, Hirvensalo II:sta ja kombikoulusta (KH)</p>
	<p>Toimenpiteet: Kaksikerran ja Hirvensalo II kouluista on laadittu hankesuunnitelmat ja lausuntokierrokset on suoritettu. Valmistelu jatkuu alkuperäisellä ja tarkistetulla tilaohjelmalla tarkastellen ja vertaillen toiminnallisia ja taloudellisia tekijöitä. Tavoite on viedä prosessi päätöksentekijöille tämän vuoden loppuun men-</p>

nessä.

Kombikoulun hankesuunnitelma on laadittu ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.8.2011.

Talous								
Ennuste 31.12.2011								
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero	
Kaupunginhallitus								
	T	37.605	42.294	-1.864	40.430	40.820	-390	
	M	95.671	108.034	-7.064	100.970	101.167	-196	
	N	-58.066	-65.740	-5.200	-60.540	-60.347	-193	
Investoinnit								
	M	8.223	4.443		4.443	3.935	508	
	T	1.189	59.300		59.300	30.877	-28.423	
	N	-7.034	-54.857		-54.857	-26.942	-27.915	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Kaupunginhallituksen toiminnalliset tavoitteet koskevat pääosin koko kaupungin tai kaupungin lautakuntien toimintaa. Yleisenä kommenttina voidaan todeta, että tavoitteet ovat pääosin toteutuneet tai valmistelutyö niiden osalta on käynnissä.

Kaupunginhallituksen nettomenot toteutuvat ennusteen mukaan talousarvion puitteissa. Ennuste osoittaa menojen osalta vähäistä ylittymistä, joka vuoden lopputuloksen osalta kääntyyneen kuitenkin säästöksi, koska ennusteessa ei aikaisempaan tapaan ole voitu ottaa huomioon yksittäisiä säästöjä eri menokohdista. Tulot ylittivät ennusteen mukaan.

KAUPUNGINHALLITUS, OMARAOITUSOSUUDET

Talous							
Ennuste 31.12.2011							
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero
Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet							
	T	0	0		0	0	
	M	37.429	44.405		44.405	44.405	
	N	-37.429	-44.405		-44.405	-44.405	

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit								
Asiakastytyväisyys (kyselytutkimus, asteikko 1-5)	58	58	58	58	61	58		
Hyvä toimitusvarmuus	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	
Asiakkuuksien hoidon kustannustehokkuus (€/MWh)	0,60	0,74	0,69	0,62	0,61	0,56	0,61	
Sähkön ja lämmön myynti (GWh/v.)	3245	3187	3393	3672	3400	2072	3400	
Henkilöstömäärä keskimäärin	298	297	293	293	289	312,7	308	
Uusiutuvien energialähteiden osuus kaukolämmön tuotannossa, %		24 %	32 %	28 %	35 %	33 %	33 %	

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Asiakastytyväisyystutkimuskonseptia on uudistettu vastaamaan Taloustutkimuksen Corporate 360 –mallia, ja mittarin arvot on muutettu vastaamaan uutta asteikkoa. Toimenpiteistä huolimatta asiakastytyväisyys ei ole tavoitteen mukaisella tasolla.

Henkilöstösuunnitelmassa ei ole huomioitu kaupungin jätteenpolttolaitoksen siirtymistä Turku Energialle.

Kylmän alkutalven johdosta kaukolämpöä jouduttiin tuottamaan suunniteltua enemmän öljyllä, minkä vuoksi uusiutuvien energialähteiden osuus jäänee tavoitteesta.

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit								
Liikevaihto (1.000 €)	172 207	185 797	197 351	205 734	209 900	133 800	220 000	
Liikevoitto (1.000 €)	26 862	21 089	27 494	18 492	24 000	9 400	24 000	
Tilikauden tulos (1.000 €)	21 170	13 199	23 175	15 085	15 600	8 400	15 600	
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0	
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	18,8	13,3	21,5	14,4	17,3	-	17,3	

Oman pääoman tuotto %, ROE	19,8	12,1	20,9	13,3	17,7	-	17,7	
Osinkotuotto kaupungille, (1.000€)	14 025	13 500	21 300	14 010	14 000	7 010	14 010	
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	15 100	19 000	12 300	17 700	27 900	6 800	19 000	
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	21,1	25,1	17,6	20,3	9,3	-	9,3	
Omavaraisuusaste %	49,6	48,8	50,4	48,6	52,9	-	52,9	
Yhteenveto	Turku Energia tarjoaa asiakkailleen ympäristömyötäisiä, kilpailukykyisiä ja vaivattomasti käytettäviä energiapalveluita. Asiakastytyväisyys, -myyntivolyymi ja liiketoiminnan kannattavuus taataan kehittämällä toiminnan kustannustehokkuutta sekä varmistamalla riskienhallinnan onnistuminen ja investointien tuottavuus. Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen ovat edellytyksiä edellä mainituissa tavoitteissa onnistumiselle.							
Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:								
Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu raportointikauden aikana.								

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	30.6.2011	31.12.2011
Arviointikriteerit						
Alueelle saatavan ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön oman toiminnan kautta suhteessa Turun kaupungin panostukseen. (kerroin ja €) *)	4,8	3,4	3,9		Tietoa ei ole kesken kautta käytettävissä	
Yhtiöille arvioitavaksi saapuvien tutkimuslähtöisten liiketoimintaideoiden määrä (kpl)			71	70	42	85
Yrityshautomoiissa ja -kiihdyttämöissä aloittavien ja lopettavien yritysten määrä (netto) kpl			uusia 6 valmistuneita 11	uusia 10 valmistuneita 10	uusia 3 valmistuneita 3	uusia 10 valmistuneita 9
Yritysten kanssa käytyjen invest in -sijoittumisneuvotteluiden lukumäärä			6	20	4	11

*) Yksittäisten pääomasijoitusten vaihtelut saattavat aiheuttaa vuosittain merkittäviä heilahteluja tunnusluvun arvoon. Pitkällä tähtäyksellä trendin pitää olla nouseva.

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2007	2008	2009	2010*)	2011	30.6.2011	31.12.2011
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	10.396	8.770	8.123	7.572	7.225	3.821	7.827
Liikevoitto (1.000 €)	842	-902	-848	-7.562	-14	3	71
Tilikauden tulos (1.000 €)	427	-1.333	-1.297	-7.764	-14	19	75
Kaupunkikonsernin panostukset (1.000 €)	3.951	3.415	2.866	3.585	4.015	1.969	4.179
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI %	3,2	-1,3	-2,1	-37,6	-0,1	0,3	1,4
Oman pääoman tuotto %, ROE		-6,4	-6,7	-68,1	-0,3	0,3	1,3
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	-722	1.910	447	-18.000	2.000	15	2.000
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	30	41	49	-68	8	-65	-20

Omavaraisuusaste %	50,84	50,75	51,95	82	67	82	83	
--------------------	-------	-------	-------	----	----	----	----	--

*) TScP Oy on 30.6.2010 jakautunut kahdeksi uudeksi yhtiöksi. Tilikauden 2010 tiedot muodostuvat "vanhan" TScP-konsernin 1-6/2010 ja "uuden" TScP-konsernin 7-12/2010 tietojen yhdistelmästä.

Yhteenveto: (tj:n katsaus OYE-ohjelman toimenpiteiden etenemiseen ja talouteen)

Vuosi sitten toteutettujen yritysjärjestelyjen jälkeen on uuden Turku Science Park –konsernin toiminta ja talous saatu vakiinnutettua.

OYE-ohjelman toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti. Talouden osalta tavoitteet tullaan pääosin saavuttamaan. Vuodelle 2011 suunniteltujen investointien ennustetaan toteutuvan, joskin asiaan liittyy vielä pientä epävarmuutta.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Yhtiölle arvioitavaksi saapuvien tutkimuslähtöisten hankkeiden määrän osalta tavoite tullaan saavuttamaan. Tätä edesauttaa ensisijaisesti Protomo-hankkeen tuoma ideamäärän kasvu.

Yrityshautomossa ja -kiihdyttämöissä aloittavien yritysten määrän osalta tavoite tullaan saavuttamaan ja lopettavien yritysten määrä tulee jäämään hieman suunnitellusta.

Invest in –sijoittautumisneuvottelujen lukumäärä jää merkittävästi tavoitteesta. Invest in Finlandin kautta saadut toimeksiannot ovat laskeneet selvästi ja siksi on ryhdytty itse kartoittamaan Venäjän Medical Device –markkinoita. Neuvotteluihin pääseminen vie kuitenkin aikaa. Käydyt sijoittautumisneuvottelut eivät ole vielä johtaneet päätökseen sijoittautua alueelle. Asiakkaat ovat ilmaisseet tyytyväisyytensä saamaansa palveluun ja pitävänsä Turkua varteenotettavana sijoittautumispaikkana. Kansainvälisten bio-yritysten tapaamisissa on löydytty lisäksi 11 potentiaalista invest in –kandidaattia. Tällaisten kokonaismäärän arvioidaan vuositasolla olevan 21 kpl.

PALVELUTOIMI

1.1. – 31.7.2011

Palvelutoimen tavoitteiden toteutuminen

Peruspalvelulautakunta

Liikuntalautakunta

Nuorisolautakunta

Kulttuurilautakunta

Forum Marinum säätiö

Apulaiskaupunginjohtaja Maija Kyttä

Sopimusohjausmallin toteuttaminen

Kaupunginhallituksen ja peruspalvelulautakunnan välisessä strategisessa palvelusopimuksessa on sovittu lautakunnan strategiset painopisteet, strategiset kehittämistavoitteet ja resurssit ydinprosesseittain.

Peruspalvelulautakunnan strategisessa palvelusopimuksessa kaikissa neljässä ydinprosessissa painottuu rakennemuutoksen aikaansaaminen eli palvelutuotannon siirtäminen laitoshoidosta avohoitoon tai kevyempään hoitomuotoon, ehkäisevän työn tehostaminen, peruspalveluiden turvaaminen sekä tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen.

Kaupunginhallituksen ja kulttuurilautakunnan väliseen strategiseen palvelusopimukseen on kulttuurilautakunnan esityksen mukaisina prioriteetteina kirjattu avustusten tason pitäminen vähintään ennallaan, kaikkien toimialojen (kirjasto, museo, teatteri, orkesteri) toiminnan ylläpitäminen, lasten ja nuorten toiminnan pitäminen vähintään samalla tasolla sekä tulonmuodostuksen varmistaminen ja lisääminen.

Sopimusohjausmallin toteuttaminen nuorisotoimessa ja liikuntatoimessa käynnistettiin syksyllä 2010. Vuoden 2011 aikana työssä on edetty siten, että sopimusohjausmalli esitetään otettavaksi käyttöön nuorisolautakunnan ja liikuntalautakunnan vuoden 2012 talousarviossa.

Ohjelmatyö

Kaupunginvaltuuston syksyllä 2009 hyväksymän hyvinvointiohjelman mukaista työtä on jatkettu aktiivisesti. Ohjelmatyössä on kyetty aktivoimaan toimijoita hyvin laaja-alaisesti. Asukkaiden hyvinvointiteemaan sisältyvät ohjelmat jakautuvat ikäkausittain lasten ja nuorten ohjelmaan, työikäisen väestön ohjelmaan ja senioriohjelmaan. Ohjelman tavoitteiden toteutumisesista raportoitii kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle keväällä 2011.

Toiminnan ja talouden toteutumisen näkymät

Sektorin hallintokuntien yhteisenä huolena täytyy todeta taloushallinnon järjestelmänvaihdon mukanaan tuomat haasteet kirjanpidon tietojen ajanmukaisuudesta ja oikeellisuudesta. Valitettavasti myös laskutuksessa on havaittu suuria ongelmia ja normaalisti laskutettavia palveluja joudutaan osittain jättää laskuttamatta vuoden 2011 aikana. Tällä on luonnollisesti vaikutus tulopuolen kehitykseen ja siten asia vaikeuttaa talousarviossa pysymistä.

Talouden tietojärjestelmän ongelmista huolimatta hallintokunnat ovat selviytyneet hyvin ja ovat pyrkineet hoitamaan kaupunginvaltuuston velvoittaman kuukausiraportoinnin parhaiden mahdollisten tietojen mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimen toiminnassa on toteutettu strategiseen palvelusopimukseen kirjattuja tavoitteita. Ydinprosessien osalta voidaan todeta, että palvelut ovat toteutuneet valtaosin sopimusten mukaisesti. Suurimpina haasteina ovat olleet suun terveydenhuollon sekä mielenterveyspalvelujen kasvaneeseen kysyntään vastaaminen. Selkein poikkeama liittyy lastensuojelun sijaishuollon rakenteen muuttumiseen.

Asiakasmäärien kasvu ja ongelmat rakenteellisten muutosten toteuttamisessa ovat alkuvuoden aikana aiheuttaneet sen, että määrärahojen ylitystä tapahtuu erityisesti palvelujen/asiakaspalvelujen ostoissa. Tulosalueiden toiminnallisten tulosten lisäksi on virastossa tammi-heinäkuussa kiinnitetty erityistä huomiota tulosaluerajat ylittävien asiakasprosessien hallintaan. Peruspalvelulautakunnan talousarvion nettomenojen arvioidaan ylittyvän 5,8 milj. euroa.

Seurantajaksosta huolimatta on syytä tiedostaa TYKS:n A-sairaalan tulipalon aiheuttama ”poikkeustila”, joka tulee varmasti aiheuttamaan ylimääräisiä kustannuksia syksyn aikana.

Nuorisotoimen ja liikuntatoimen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan hyvin, ainostaan muutamat henkilöstöohjelman tavoitteista näyttävät jäävän saavuttamatta. Nuorisotoimen eri palveluita käyttäneiden kokonaismäärä on alkuvuonna kasvanut 10 % ja tulee ylittämään asetetun tavoitteen. Liikuntatoimessa erityisesti 65+ seniorikortin myynti on kasvanut huomattavasti. Impivaaran uimahalli on ollut suljettuna perusparannus- ja laajennusinvestoinnin johdosta. Näillä näkymin Impivaara otetaan jälleen käyttöön helmikuussa 2012.

Kulttuuritoimessa toiminnalliset tavoitteet arvioidaan saavutettavan kirjastojen kävijämäärien ja lasten kulttuuritapahtumien kävijämäärien kohdalla ja museokeskuksenkin osalta kävijämäärien lasku on saatu taittumaan. Voidaan olettaa, että kulttuuripääkaupunkivuodella on ollut positiivinen vaikutus myös kaupungin omien kulttuurilaitosten kävijämääriin. Kulttuurilautakunnan nettomenot tulevat ennusteen mukaan ylittämään 0,2 milj. eurolla, mikä aiheutuu museokeskuksen sekä teatterin toiminnasta. Edellä mainitut yksiköt ovat mukana kolmen vuoden talousarvioseurannassa ja talouden toteutuessa ennusteen mukaisesti, on niiden tehtävä suunnitelma talousarvion negatiivisen poikkeaman kattamisesta kolmen vuoden taloussuunnittelujaksolla tilinpäätöksen 2011 valmistumisen jälkeen. Molemmilla yksiköillä on jo katettavaa poikkeamaa vuoden 2010 tuloksen pohjalta.

PERUSPALVELULAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:	Toimimme tuloksellisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä sairauksien parantamiseksi ja sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.
Visio:	Turun sosiaali- ja terveystoimi on tuloksellisesti turkulaisten terveyttä, elämänhallintaa ja hyvinvointia tukeva nopeasti palvelukysynnän muutoksiin vastaava, innovatiivinen organisaatio, jossa henkilöstön tietotaito käytetään asukkaiden hyväksi.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Henkilöstöohjelma TAVOITTEITA EI VIELÄ OLE PYSTYTTY ASETTAMAAN (Varhaiskasvatuksen vaikutus tulee eliminoida)	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	6 026	6 016	4 694	4792,0	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400) (milj €)	187,4	189,1	165,8		
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	5,42	5,45	5,00		
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,27	0,23	0,22		
Varhemaksut					

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet

Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Ydinprosessi: Lasten ja nuorten kasvun tukeminen						
SPS: Tuetaan lasten ja nuorten normaalia kasvua ja kehitystä						
Lastensuojelun asiakkaana olevien alle 18-vuotiaiden osuus ikäluokasta, tavoitteena osuuden pieneneminen.	7,8 %	8,4 %	9,4%	osuus pienenee	vuositason mittari	osuus laskeva ohjelmakauden 2012 loppuun
Lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteitä saavien lasten ja nuorten osuus alle 18-vuotiaista / sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten osuus alle 18-vuotiaista. Tavoitteena avohuollon suhteellisen osuuden kasvu.	6,1 % avohuolto, 1,7 % sijaishuolto, suhteelliset osuudet 78,2 % / 21,8%	6,7 % avohuolto, 1,7 % sijaishuolto, suhteelliset osuudet 79,8 % / 20,2%	7,18%	avohuollon suhteellinen osuus kasvaa	vuositason mittari	avohuollon suhteellinen osuus kasvaa ohjelmakauden 2012 loppuun

Palvelujen tuottaminen palvelu- ja hoitotakuiden asettamisessa määrärajoissa							
1) Arvio lastensuojelutarvetta selvittämisen tarpeellisuudesta tehdään 7 arkipäivän ja lastensuojelutarpeen selvitys 3 kk:n sisällä lastensuojeluilmoituksesta	arviot tehdään määräraajassa	arviot tehdään määräraajassa	–	arviot tehdään määräraajassa	osa arvioista ylittää määräraajan	arviot tehdään määräraajassa	
2) Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon tarkastusten tekeminen sekä suun terveydenhuollon järjestäminen asetuksen mukaisesti			–	arviot tehdään määräraajassa	arviot toteutuvat määräraajassa	arviot tehdään määräraajassa	
3) Psykiatriseen ja somaattiseen erikoissairaanhoidon arvioon ja hoidon aloitukseen pääsee hoitotakuun (3 kk) aikarajoissa	≤6 kk	≤3 kk	–	≤3 kk	hoitotakuu toteutui pienin poikkeamin	≤3 kk	
4) Vammaispalvelulain määräaika asiakassuunnitelman tekemiselle	..	≤3 kk		≤3 kk	hoitotakuu toteutui	≤3 kk	
SPS: Vahvistetaan ennaltaehkäisevää toimintaa							
Perhetyön piirissä olevien perheiden määrä (oma tuotanto, ostopalvelut ja avustuksilla tuettu). Tavoitteena paraneva saatavuus.	perheitä 963, oma tuotanto 439 perhettä	perheitä 929, oma tuotanto 445 perhettä	perheitä 756, oma tuotanto 420 perhettä	perheiden määrä kasvava	toteutumassa tavoitteen mukaisesti	lukumäärä kasvava	
Ennaltaehkäisevän lastensuojelun määrittely ja seurannan kehittäminen	-	-	ei toteutunut	määritelty	määrittely aloitettu ja luonnosvaiheessa	määrittely tehty	
SPS:Kevennetään palvelurakennetta							
Lastensuojelun sijaishuollossa perhehoidon osuus kasvaa 31.12.2009 lähtötasosta yhteensä 20 % vuosien 2010-2013 aikana	perhehoidon osuus 32,9 %	perhehoidon osuus 32,9 %	perhehoidon osuus 35,8 %	perhehoidon osuus kasvava	vuositason mittari	lastensuojelun sijaishuollossa perhehoidon osuus kasvaa 31.12.2009 lähtötasosta yhteensä 20 % vuosien 2010-2013 aikana	
Ydinprosessi: Nuorten aikuisuuden vahvistaminen							
SPS: Tuetaan elämänhallintaa ja aikuistumista							
Toimeentulotukea saavat 18-24 -vuotiaat, lukumäärä ja osuus ikäluokasta, tavoite laskeva	1.833/8,7 % (pl. maahanmuuttajat)	2301/10,9% (pl. maahanmuuttajat)	2419/11,3%	määrä laskeva	vuositason mittari	määrä laskeva ohjelmakauden 2012 loppuun	

SPS: Edistetään nuorten aikuisten sosiaalista vahvistumista						
Aktivointitiedon piirissä olevat 18 – 24-vuotiaat, tavoitteena laskeva lukumäärä	–	..	..	määrä laskeva	vuositason mittari	määrä laskeva
Ydinprosessi: Itsenäisesti selviytyvien toimintakyvyn vahvistaminen						
SPS: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen						
Väestön koettu hyvinvointi (Elämänlaatunsa (WHOQOL 8) keskimääräistä paremmaksi kokevien osuus (%))	saadaan 2010	saadaan 2010	perustieto: 55,7 %	koettu hyvinvointi lisääntyy	mitataan joka toinen vuosi	väestön koettu hyvinvointi lisääntyy
Hyvinvointierojen kaventuminen eri väestöryhmien välillä (Elämänlaatunsa keskimääräistä paremmaksi kokevien prosentiosuuksien ero korkean ja matalan koulutusryhmien välillä)	saadaan 2010	saadaan 2010	perustieto: 13,9 %	hyvinvointierot kaventuvat – pros.osuus pienenee	mitataan joka toinen vuosi	hyvinvointierot kaventuvat
Maahanmuuttajien terveystarkastukset toteutetaan tutkimussuunnitelman mukaisesti	–	–	–	tutkimus toteutettu v. 2012	vuositason mittari	tutkimus toteutettu v. 2012
Pitkäaikaistyöttömien v. 2010 aloitettuja terveystarkastuksia jatketaan	–	aloitetaan 2010	ei toteutunut	tarkastukset aloitettu	tarkastukset aloitettu	tarkastukset käynnissä
SPS: Palveluiden tarkoituksenmukainen kehittäminen						
Perusterveydenhuollon menojen ja sairaanhoitopiirin menojen suhde (Pth/Esh kustannussuhde kasvaa)	32,2	33,6	34,6	kustannussuhde kasvava	vuositason mittari	tavoitearvo yli 34,0 v. 2012
Palvelut tuotettu hoito- ja palvelutakuun määrittämässä rajoissa:	toteutunut	toteutunut	toteutunut	toteutuu	toteutunut	toteutuu
Toimeentulotuki, myöntämisaika ≤ 7 vrk	toteutunut	toteutunut	toteutunut	toteutuu	toteutunut	toteutuu
Hoidon tarpeen arviointi perusterveydenhuollossa ≤ 3 vrk	toteutunut	toteutunut	toteutunut	toteutuu	toteutunut	toteutuu
Ei kiireellinen hoito 3 kk	toteutunut	toteutunut	toteutunut	toteutuu	toteutunut	toteutuu
Hammashuolto (ei kiireellinen) ≤ 6 kk	toteutunut	toteutunut	toteutunut	toteutuu	toteutunut	toteutuu
Hoidon aloitus erikoissairaanhoidossa ≤ 6 kk	toteutunut	toteutunut	toteutunut	toteutuu	toteutunut	toteutuu

SPS: Turvataan ikäihmisten aktiivinen elämä toimintakykyä ylläpitävillä palveluilla						
Laitoshiitoon siirtyvien keski-ikää myöhennetään kahdella kuukaudella kolmen vuoden aikana	–	lähöarvo 83 vuotta vuonna 2009		keski-ikä kasvava	vuositason mittari	+ 2kk lähöarvosta koko ohjelmakaudella v. 2012
SPS: Muutetaan ikäihmisten hoidon palvelurakenne avopalvelupainotteisemmaksi						
75 vuotta täyttäneiden kotihoidon piirissä olevien osuus kasvaa 14 %:iin	12,93 %	13,54 %	13,6 %	osuus kasvava	vuositason mittari	tavoitearvo v. 2012 14 % koko ohjelmakaudella
Omaishoidon tukea saavien 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa 4,5 %:iin	3,1 %	2,8 %	3,3 %	osuus kasvava	vuositason mittari	Tavoitearvo 4,5 % v. 2012 koko ohjelmakaudella
Tehostetun palveluasumisen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa 3,8 %:iin	2,8 %	2,4 %	3,5 %	osuus kasvava	vuositason mittari	3,8 % v. 2012 koko ohjelmakaudella
Ympäri vuorokautisen hoidon (pitkäaikaissairaanhoito ja vanhainkotihoito) piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus vähenee 6,5 %:iin	9,5 %	8,2 %	7,3 %	osuus vähenevä	vuositason mittari	Tavoitearvo v. 2012 6,5 % koko ohjelmakaudella
Vanhuspalvelujen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden määrä nousee suunnitelmakaudella 28,8 %:iin.	29,33 %	29,33 %		palvelujen piirissä olevien osuus kasvava	vuositason mittari	Tavoite arvo v. 2012 28,8 % koko ohjelmakaudella

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla				
Kaupungin yhteiset tulos-tavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan hallintokuntakohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		Kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmaa valmistellaan	Valmistelu käynnistynyt ekotukihenkilöiden nimeämisellä ja suuren hallintokunnan lähtötilanteen selvittämisellä	Suunnitelma etenemisestä valmis ja priorisointi hallintokunnan toimenpidekohteet ja seuranta sovittu
Toimenpide: Ekotukihenkilöiden nimeäminen hallintokuntaan		Nimetään kevään 2011 aikana	Toukokuussa nimetty kahdeksan ekotukihenkilöä hallintokuntaan yksi kullekin tulosalueelle ja virastoon	Ekotukihenkilöiden työstä sovittu ja työjärjestys laadittu

Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa		Otetaan huomioon kasvihuonepäästöjen vähennyssuunnitelmassa	Energiatehokkuustoimenpiteet sisältyvät valmisteltavaan päästövähennyssuunnitelmaan	Energiatehokkuustoimenpiteet sisältyvät valmisteltavaan päästövähennyssuunnitelmaan
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskuskelle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä		SoTe määrittelee vuosittaisille erillishankinnoilleen ympäristökriteerit	Määrittelytyö kesken	Määrittelytyö ympäristökriteerien laatimiseksi jatkuu

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.				

Kv: **SoTen yhdistymishankkeen nykytilasta tulee suorittaa ulkoinen arviointi ja sen perusteella peruspalvelulautakunnan tulee esittää kaupunginhallitukselle jatkokehittämistoimenpiteet.**
Toimenpiteet: kaupunginjohtaja on tehnyt päätöksen, jonka mukaan sopimusohjausmallin arviointi toteutetaan osana kaupunki-tason johtamisjärjestelmän arviointia, yhteistyössä Turun Kaup-pakorkeakoulun kanssa Turun Yliopiston ja Turun kaupungin tutkimusohjelman puitteissa.

Tuotannollistaloudellisuuden arvioinnin toteuttamisesta on tehty ehdotus, että arviointi tulee kilpailuttaa hankintalainsäädännön mukaisesti yhteistyössä kaupungin hankinta- ja logistiikkakeskuksen kanssa

Kotihoidon muutosprosessin nopeuttamiseen tarvittavat toimenpiteet tuodaan päätettäväksi ja kotihoidon palveluita edistetään erilaisia vaihtoehtoisia palveluratkaisuja kehittäen (Perla)

Toimenpiteet: kotihoidon tiekartta konkretisoi oman toiminnan kehittämiseksi asetettuja tavoitteita yksilöllisellä kotihoidon menestystekijät ja niihin vaikuttavat toimenpiteet. Palvelusetelin käytön laajentaminen vaihtoehtoksi alle 10 t kotihoitoa tarvitseville sekä lyhytkestoista tilapäistä kotisairaanhoitoa tarvitseville, lisää ikäihmisten itsemääräämisoikeutta.

Benchmarking -mallin toteuttaminen oman kotihoidon ja yksityisen sektorin kotihoidon yhteistyönä: palveluiden toimivuutta seurataan yhteisillä laadullisilla ja määrällisillä mittareilla vaikuttavan ja tehokkaan toimintatavan kehittämiseksi. Samalla mahdollistetaan resurssien joustava käyttö ja seurataan työntekijöiden työhyvinvointia.

Palvelusetelin käyttöä kehitetään yhtenä palveluasumista paremmin mahdollistavana toteuttamiskeinona. (Perla)

Toimenpiteet: sosiaali- ja terveystoimi on aloittanut yhdessä Sitran ja Turun lähikuntien kanssa hankkeen, jossa kehitetään Turun seutukunnalle yhteisiä periaatteita kotihoidon ja tehostetun

palveluasumisen palvelusetelille. Hanke päättyy syksyn 2011 aikana, toteuttaminen tapahtuu vuoden 2012. Vanhuspalvelut ovat huomioineet budjetissaan kotihoidon palvelusetelin pilotinomaisen käyttöönoton v 2012 aikana.

Selvitetään laboratorio- ja kuvantamiskeskuksen (TYKSLAB) toimivuus ja kustannustehokkuus. (PERLA)

Toimenpiteet:

Selvitystyö on meneillään.

Talous								
Ennuste 31.12.2011								
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero	
Peruspalvelulautakunta								
	T	83.562	79.810	1.864	81.674	83.464	+1.790	
	M	587.459	594.879	6.618	601.494	609.090	-7.595	
	N	-503.898	-515.069	-4.754	-519.820	-525.626	-5.805	
Investoinnit								
	M	282	1.145	-	1.145	684	461	
	T	41	0	-	0	0	0	
	N	-240	-1.145	-	-1.145	-684	461	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

TOIMINTA

Lasten ja nuorten kasvun tukeminen

Ydinprosessin palvelut ovat toteutuneet valtaosin sopimusten mukaisesti. Neuvoloita, koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten suun terveydenhuollon palvelut toteutuvat asetus 380/2009 vaatimusten mukaisesti. Suun terveydenhuollossa priorisoidaan lasten palveluja. Suurimmat haasteet ovat edelleen äitiys- ja lastenneuvolan kotikäyntien toteuttamisessa sekä opiskelijaterveydenhuollossa, syynä on riittämätön henkilöstöresurssi. Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa toimii edelleen hyvin. Suurimmat saatavuusongelmat ovat lasten puheterapiassa sekä lastensuojelun tarpeen arvioissa. Lastenpsykiatrian saatavuus on hienoisesti parantunut.

Lastensuojelun palvelujen kysyntä on kasvanut ja avohuollon asiakkuudet ovat lisääntyneet. Lastensuojelun rakennemuutos ei etene tavoitellulla tavalla. Sijaishuollossa perhehoito on hieman lisääntynyt, mutta huolestuttavaa on ostopalvelujen lisääntyminen. Ammatillisten perhekotien käyttö on samalla tasolla alkuvuoden kanssa, joten kasvu kohdistuu nimenomaan laitostoihin. Erityisen huolestuttavaa on, että heinäkuun loppuun mennessä on tehty 42 uutta huostaanottoa (vuonna 2010 kaikkiaan 51).

Sosiaalityön asiakaspalvelujen oston ennustettu talousarvioylitys kohdistuu suurelta osin lastensuojelun sijaishuoltoon. Talouden ennuste yhdistettynä asiakasmäärän kasvuun ja huostaanottojen määrän ennakoitavissa olevaan kasvuun viimevuotisesta edellyttää pikaisia korjaavia toimia. Lastensuojelun avohuoltopainotteisia kehittämistoimia valmistellaan parhaillaan, mutta toimenpiteiden käynnistämistä on kiirehdittävä. Avohuollon toimintaedellytyksiä on parannettava, sijaishuollon sisällä tehtävät toimenpiteet ovat tässä tilanteessa riittämättömiä eivätkä vaikuta sijaishuollon piiriin tulevien lasten määrään. Erityisesti nuorten, 15-17-vuotiaiden avohuollon palveluja on lisättävä, jotta huostaanotolle olisi vaihtoehtoja. Myös kiireellisten sijoitusten edelleen kasvava määrä ja nuorten suuri osuus kertoo palvelujen tarpeen jatkuvasta kasvusta.

Perhetyön tarpeeseen ei pystytä riittävästi vastaamaan.

Nuorten aikuisuuden vahvistaminen

Ydinprosessissa palvelut ovat toteutuneet pääasiassa suunnitellusti.

Nuorten työttömyys on kääntynyt laskuun, mutta erityisesti nuorilla, joilla ei ole toisen asteen tutkintoa, työttömyys helposti pitkittyy. Osa näistä nuorista on palvelujen monikäyttäjiä, ja heillä on myös sosiaalityön ja psykiatristen palvelujen tai päihdepalvelujen tarvetta. Nuorten työttömyyden nopea katkaiseminen edellyttää sosiaali- ja terveystoimen eri palvelujen ja TE-toimiston tiivistä yhteistyötä. Työllistymispalvelujen ja sosiaalityön yhteistyönä kehitetään asiakkaiden tunnistamista ja asiakasohjausta, jotta jo nyt käytettävissä olevista palveluista saadaan nuoren tarpeisiin yksilöllisesti soveltuva tavoitteellinen prosessi.

Edellä kuvatulla toimintatavalla pystytään vastaamaan myös maahanmuuttajanuorten erityistarpeisiin. Maahanmuuttajanuorten tarpeet on huomioitava myös kaupungin käynnissä olevissa maahanmuuttajahankkeissa.

Nuorten työttömyyttä ja syrjäytymistä ehkäistään turkulaisen nuoren ohjausmallilla. Sosiaali- ja terveystoimi on sitoutunut mallin toteuttamiseen omilla toimenpiteillään. Mallilla on tarkoitus varmistaa nuorten toisen asteen koulutustakuun toteutuminen. Tavoitteena on, että kaikilla peruskoulun päättävillä on jatkoipaikka, ellei toisella asteella, niin ohjaavan toiminnan piirissä.

Asumis- ja päihdepalveluissa on aikaisempaa enemmän alle 25-vuotiaita asiakkaita. Palvelujen piirissä on nuoria, joilla ei ole vakituista asuntoa tai jotka elävät asunnottomuuden uhan alla. Nyt tarjottavia palveluja ovat lastensuojelun tukiasunnot ja asumisneuvojen palvelu, joita ei ole riittävästi saatavilla. Syksyn aikana käynnistetään nuorten asunnottomuuden kartoitus, jotta myös nuorten aikuisten asuntotarve voidaan ottaa huomioon TALK -hankkeen jatkosuunnitelmissa.

Itsenäisesti selviytyvien toimintakyvyn turvaaminen

Maahanmuuttajien PALO -hanke on edennyt hyvin ja sen osahankkeet valmistavat palvelujärjestelmää uuden maahanmuuttajien kotouttamislain vaatimuksiin. Terveystoimen ja hyvinvoinnin laitoksen Maahanmuuttajien terveydentutkimus on käynnistynyt pääkaupunkiseudulla ja tullaan toteuttamaan todennäköisesti ennakkotiedoista poiketen Turussa jo loppusyksystä 2011. Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksia toteutetaan perusterveydenhuollon ja Turun ammattikorkeakoulun yhteistyönä täydentäen työllistämispalveluyksikön toimintaa.

Perusterveydenhuollon kehittämishankkeeseen kuuluva terveyshyötymalli keskittyy kansansairauksien ehkäisyyn ja hoitoon ja korostaa myös oman vastuun ottamista terveyden ylläpitämisessä. Toukokuun alusta lähtien asukkaat ovat saaneet valita oman terveysasemansa terveydenhuoltolain mukaisesti. Terveysasemien toimintamalleja kehitetään ja Pansio-Pernon terveysaseman ulkoistamista käsitellään peruspalvelulautakunnassa 1.9.

Vammaispalvelujen hoidon porrastus etenee. Kehitysvammaisten asumispalvelut kilpailutettiin vuonna 2010 ja vammaispalveluiden asumispalvelut kilpailutetaan syksyllä. Tarkoituksena on asumispalveluiden lisääminen ja laitoshoidon vähentäminen. Asumispalveluihin jonottavien määrä on lyhentynyt merkittävästi.

Mielenterveys- ja päihdeohjelma on käsitelty lautakunnassa tammikuussa ja päihteidenkäyttäjien hoidon kokonaissuunnitelma maaliskuussa. TALK -hanke on onnistunut hyvin pitkäaikaisasunnottomien ja sen toimintaa tulee jatkaa peruspalveluina. Aikuisten selviämishoidon liittäminen katkaisuaseman toimintaan tulee parantamaan hoitoketjun toteutumista. Päihteiden käytön suurkulutusta pyritään tunnistamaan kaikilla tulosalueilla.

Toimintaluvut näyttävät pysyneen suurin piirtein edellisen vuoden tasolla ja vastaavat tilausta, eikä kehityksessä ole tapahtunut suuria muutoksia kevään jälkeen.

Erikoissairaanhoidossa ja geriatriassa sairaalahoidossa työikäisten palvelujen käyttö on jonkin verran kasvanut. Sairaanhoitopiiriin ennuste on edelleen nousussa, mihin on vaikutettava omaan toimintaan panostamalla ja toisaalta vaikuttamalla sairaanhoitopiirin toiminnan tehostamiseen. Läheteiden määrä on lisääntynyt kaikille erikoisalueille. Tämän kehityksen syy on selvitettävä ja siihen puututaan perusterveydenhuollossa koulutuksella ja ohjauksella sekä erikoissairaanhoidossa yhtenäisiä käytäntöjä noudattamalla.

Myös hammashuollon kysyntä on ollut suurta. Hammashuollon jonotilannetta käsiteltiin peruspalvelulautakunnassa 8.6., jolloin peruspalvelulautakunta oikeutti perusterveydenhuollon ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin suun terveydenhuollon hoitotakuun toteuttamiseksi sekä ostopalveluna että omana lisätyönä enintään 400.000 eurolla. Omassa palvelutuotannossa on tehty toimenpiteitä tuotannon tehostamiseksi ja työn uudelleen organisoimiseksi jo usean vuoden ajan, mm. suuhygienistien vakansseja lisäämällä. Päivystysjärjestelyt on hoidettu yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa syksystä 2005 lähtien. Parhailaan pyritään tehostamaan hammashoitajien siirtymistä ehkäisevään hammashoittoon, jotta suuhygienistien työaika vapautuisi aikuispotilaiden hoidon

tarpeen arvioihin ja potilastöihin. Oman toiminnan lisätyöt otetaan uudelleen käyttöön 1.9.2011 lähtien. Ongelmana on hammaslääkäri työvoiman huono saatavuus koko Suomessa.

Työelämän kuntoutuksessa toimintaluvut ovat kasvaneet. Tämä hillitsee pitkäaikaistyöttömyyttä ja siitä seuraavaa hyvinvointierojen kasvua ja toisaalta jatkossa työmarkkinatuen kuntaosuuden määrää. Myös toimeentulotuen tarpeessa on ollut hiukan laskua. Toimeentulotuen kehitystä jatkossa on vaikea arvioida epävakaan taloustilanteen takia. Vammaispalveluiden kustannusten nousu johtuu vammaispalvelulain velvoitteista.

Ikäihmisten elämänlaadun turvaaminen

Kotihoidon peittävyys on edennyt lähelle tavoitettaan, ollen tällä hetkellä 13.5%. Palveluluokkien väliset painotukset ovat edelleen kehittämisen kohteena. Kotihoidon asiakaskriteereitä ollaan määrittelemässä ja asia tuodaan lautakunnan päätettäväksi syksyn aikana. Edelleen kotihoidon henkilöstörakenteen muutos on meneillään ja on hyvin tarpeellinen hoidon laadun ja vaikuttavuuden näkökulmasta. Lisäksi kotihoitoon ollaan saamassa henkilöstövahvistusta. Meneillään on myös palvelusetelihankkeessa kehitetään palvelusetelin käyttöönnottoa kotihoitoon ja erityisesti tilapäiseen kotisairaanhoidon.

Omaishoidon tuen saajien osuus yli 75-vuotta täyttäneistä on alle tavoitteen, mutta toisaalta v 2011 aikana ei ole jouduttu antamaan kielteisiä päätöksiä omaishoidon tuen hakemuksiin.

Hoitoketjujen toimivuuden tehostamiseksi on perustettu sairaala- ja akuuttihoitoon hoitoprosessin kehittämistyöryhmä. Työryhmän merkittävänä painopistealueena on paikantaa prosessien pullonkaulat, yksilöidä palvelutuotannon kehittämistarpeet ottaen huomioon T2- sairaalan hoitolinjaideologia sekä valmistautua v 2012 alusta päivystystoiminnan liikelaitoksen tuomaan muutokseen myös ikäihmisten päivystyskäytön oikeaan kohdentamiseen.

Ikäihmisten avohoitokäynnit omassa erikoissairaanhoidossa ovat lisääntyneet. Tämä tukee ikäihmisten sairauksien oikea-aikaista hoitoa ja itsenäistä selviytymistä kotona. Kotisairaala ja kokeilunomaisena toteutettu päivystyspartiot toiminta ehkäisevät myös sairaalahoidon käyttöä ja mahdollistavat lyhytkestoisten akuuttisairaustilanteiden hoidon kotona. Näin voidaan varmistaa sairaalapaikkojen riittävyys omassa erikoissairaanhoidossa ja toisaalta ehkäistä oman päivystyksen ja yliopistosairaalan päivystyksen käyttöä. Perusterveydenhuollon osalta terveyskeskuspäivystyksen käyttö on edelleen jonkin verran yli tavoitteen, sen sijaan ikäihmisten kliinisen hammashoidon päivystyskäynnit ovat selkeästi yli tavoitteen.

Ympäri vuorokautisen hoidon palvelurakenteen tavoite on määritelty yhteensä 10.5 %:iin. Sen sisäinen rakenne tavoite painottaa tehostetun palveluasumisen 5.0 %:n osuutta ja laitoshoidon osuuden tavoitteena on 5.5 %. Tehostetun palveluasumisen osuus on tällä hetkellä 3.8 % ja laitoshoidon 6.7 %.

Taloudellisista lähtökohdista vanhuspalvelujen budjetin toteutuma näyttää pysyvän talousarviossa. Syyskuussa voimaan tuleva sairaanhoitopiirin sakkomaksu asettaa haasteen oman hoitoketjun toimivuudelle ja toisaalta tulee ilmeisesti vaatimaan myös joustavaa toimintaa yli tulosalueiden. Hoitoketjun toimivuus tuo säästämahdollisuuksia erityisesti yliopistosairaalan käytössä, mutta toisaalta mahdollistaa sairaalahoitoa tarvitsevien iäkkäiden potilaiden hoitamisen ensisijaisesti omassa sairaalahoidossa.

TALOUS

Talouden seuranta on laadittu tammi-heinäkuun toteutuman ja tiedossa olevien velvoitteiden pohjalta. Toimintamenojen ylitysuhka on noin 7,6 M€ ja tulojen ylitys noin 1,8 M€ (sisältäen valmistuksen omaan käyttöön). Nettomääräinen talousarviopoikkeama on noin 5,8 M€ ja on noin 0,1 M€ huonompi kuin edellisen raportointikauden perusteella voitiin olettaa. Toimintamenojen ylitysuhka on pienentynyt mutta vastaavasti myös tulokertymä näyttää ylittyvän vähemmän kuin aikaisemmin arvioitiin. Nettotulos on pysynyt lähes ennallaan ja heinäkuun tietojen perusteella laadittu ennuste on yleensä varsin tarkka.

Suurin ylitysuhka liittyy palveluiden ja asiakaspalveluiden ostoihin. Palveluiden ostot näyttäisivät ylittyvän noin 2 M€ ja asiakaspalveluiden ostot noin 6 M€ koko lautakunnan tasolla. Palvelujen ostot näyttäisivät ylittyvän suuren terveydenhuollossa, vammaispalveluissa ja erikoissairaanhoidossa sekä lastensuojelussa. Eumääräisesti suurimmat ylityshukat liittyvät lastensuojelun ostopalveluihin ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksuosuuteen. Lisäksi työmarkkinatuen kuntaosuuteen arvioidaan kuluvan noin 8,1 M€, mikä ylittää talousarvion noin 1 M€. Muiden avustusten osalta tilanne on parempi ja toimeentulotukimenot näyttäisivät alittavan talousarvion selvästi.

Henkilöstömenojen osalta ennuste on parantunut jatkuvasti ja tämänhetkisen arvion mukaan henkilöstömenot pysyvät budjetissa.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksuosuuden osalta ennustetta ei ole muutettu ja ylityksen arvioidaan olevan 2,1 M€. Tässä luvussa on huomioitu Turun hieman lisääntynyt erikoissairaanhoidon käyttö mutta ei esim. 1.9.2011 lukien käyttöön otettavia sakkomaksuja.

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:

Innostamme turkulaiset liikkumaan. Takaamme monipuoliset liikuntamahdollisuudet ja rakennamme urheilumyönteistä ilmiä. Liikunta antaa elämyksiä ja hyvinvointia kaupunkilaisen jokaiseen päivään.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Asukkaiden hyvinvointiohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Lasten ja nuorten ohjelma: 1. Nuorten 8-9 lk. liikunta-aktiivisuus (Kouluterveyskysely kahden vuoden välein)	0,25% kasvu edelliseen vuoteen		Toteutunee	
Työikäisten ohjelma: 1. Terveytensä kannalta riittävästi liikkuvat %:a 20 – 64 v. asukkaista (ATH) 2. Liikuntapalvelujen riittävyys ikäryhmän asukkaiden mielestä (ATH)	Osuus kasvaa Riittävänä pitävien määrä kasvaa		Toteutunee	
Senioriohjelma 1. Kulttuuritarjonta osaksi liikunnan seniorikorttia. Liikunta- ja kulttuurikorttien määrä. 2. Terveytensä kannalta riittävästi liikkuvat %:a yli 64 vuotiaista asukkaista (ATH) 3. Liikuntapalvelujen riittävyys ikäryhmän asukkaiden mielestä.	1 200 Osuus kasvaa Riittävänä pitävien määrä kasvaa	1555	Toteutuu	
Osaamis-, yrittäjyys ja elinkeino-ohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Talousohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Sopimusohjauksmallin jatkokehittäminen	Osallistutaan keskitettyihin kehittämishankkeisiin		Toteutunee	
Asiakaspalveluketjujen uudelleen järjestäminen	Osallistutaan keskitettyihin kehittämishankkeisiin		Toteutunee	
Avustusjärjestelmän kehittäminen	Osallistutaan keskitettyihin kehittämishankkeisiin		Toteutunee	

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	103	99	105	94,3	Toteutuu	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	2971415	2975018	3160263	1347493 (kesäkuu)	Toteutuu	
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	2,9	2,4	2,3	4,3% (kesäkuu)	Ei toteudu	
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,06	0,57	0,5		Toteutunee	
Varhemaksut	56 787	15 524	15 990	700	8400	

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	2008	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työnantajan suosittelu (suosittelee %)	66,67	67	81,67	Toteutuu	
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,18	3,3	3,22	Toteutunee	
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	42,62	80	81,36	Toteutuu	
Työpaikan ilmapiiri	3,43	3,5	3,54	Toteutuu	

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet							
Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Sisäliikunta- ja ulkoliikuntapalveluja riittävänä pitävien määrä (ATH)				Mittaaminen aloitetaan		Toteutuu	
Asiakastyytyväisyys sisäliikuntatiloihin yhteensä (asiakaskysely, asteikko 1-5, LiikuntaVertti)	3,94	4,0	3,44	4,0		Toteutunee	
Tiedottamisen riittävyys (ATH, asteikko 1) en ole tarvinnut, 2)tiedottaminen ei ole riittävää, 3) tiedottaminen on riittävää)				Mittaaminen aloitetaan		Toteutuu	
Turkulaisten liikunnan harrastaminen järjestöissä (avustustieto) -lapset ja nuoret 0 -19 vuotta -aikuiset 20 -			Lapset 75,2% Aik. 22,4%	lapset 46,5% aik. 14,0%		Toteutuu	
Liikuntatoimen seuroille myöntämä välitön ja välillinen tuki, euroa/as.				Mittaaminen aloitetaan		Toteutuu	
Investoinnit, 5v. keskiarvo euroa/asukas	9,74	10,77		20		Toteutunee	

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla					
Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä					
Toimenpide: Laaditaan hallintokunta-kohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		Valmistelu		Toteutunee	
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen hallintokuntaan		Nimetty	Nimetty	Nimetty	

Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016mennessä (Energiatehokkuussopimus)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuus- suunnitelmassa esitetyjä toimia hallinto- kunnissa		Toteutetaan		Toteutunee
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikka- keskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristö- kriteereitä		Toteutetaan yhdessä han- kinta- ja logis- tiikka- keskuksen kanssa		Toteutunee

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoit- teet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kirjataan hallintokunnan toimiala- kohtaisia kestävän kehityksen toimen- piteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.				
Kevyen liikenteen väylät, km/1000 as (LiikuntaVertti)	2,04	2,1		Toteutunee
Työmatkan/ opiskelumatkan jalan tai pyöräillen liikkuvat 20 – 54 vuo- tiaat (ATH)		Mittaaminen aloitetaan		Toteutunee

- Sairauspoissaolojen määrä: Noin 100 hengen organisaatiossa yhden tai kahden henkilön pitkäaikaiset sairaslomat saattavat kaksinkertaistaa ko. keskiarvon. Saavutettu 4,3 % on kuitenkin edelleen alle kaupungin keskiarvon.

Kv: **Selvitetään vuoden 2011 aikana Impivaaran uimahallin laajennuksen ja peruskorjaukset aiheuttamat lisäkustannukset ja niiden rahoitus v. 2011 ja taloussuunnitelmavuosina**

Toimenpiteet:

- Selvitys on tehty

Ruiskadun uimahallin siirretään liikuntatoimelta ammattikorkeakoululle 1.1.2012

Toimenpiteet:

- Päätöksen mukaan siirtyminen tapahtuu 1.1.2012

Selvitetään Liikuntalautakunnan siirtymistä nettoyksiköksi

Toimenpiteet:

- Asia ei ole enää ajankohtainen. Liikuntatoimi on esittänyt sitä v. 2010, mutta päätöksentekijät eivät pitäneet asiaa perusteltuna, joten liikuntatoimi on luopunut nettoyksiköittämisestä.

Talous									
Ennuste 31.12.2011									
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero		
Liikuntalautakunta									
	T	2.019	2.290		2.290	2.035	-254		
	M	17.225	17.814		17.814	17.552	+262		
	N	-15.206	-15.525		-15.525	-15.517	+8		
Investoinnit									
	M	437	990		990	990	0		
	T	77	86		86	86	0		
	N	-360	-904		-904	-904	0		

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

- Merkittävä osa toiminnallisista tavoitteista on saavutettu. Varsin myönteisenä tulee pitää henkilöstön työhyvinvoinnin tavoitteiden ylittymistä (Kunta-10 tutkimus).
 Talouden osalta voidaan todeta, että tulojen alijäämä kyetään kattamaan vastaavan suuruisella menojen säästöllä.

NUORISOLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus: Lasten ja nuorten myönteisen kasvun tukeminen

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet				
Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Asukkaiden hyvinvointiohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Nuorten matalan kynnyksen tuen kehittäminen	Ohjaamon uudet asiakkaat / vuosi:100	147	170	
	Etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret 165 / vuosi	154	240	
Talousohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Avustusjärjestelmää kehitetään, tavoitteena tuotantotapojen yhtenäistäminen ja päällekkäisten töiden purkaminen, henkilöstötarpeen vähentäminen ja avustusrahojen tarkempi seuranta. Kehittämiseen liittyy olennaisesti prosessien tarkastelun ohella myös tietojärjestelmän kehittäminen	Kehittämistyötä tehdän	Uusi avustusohje voimassa 1.11.2010alkaen (Nik 16.6.2010 §87)	Uuden avustuskäytännön ja avustusmuodon (sopimusperustainen avustus) käyttöönotto sekä "sisäänajo".	

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	163	148	159	155,8 (Sisältää sisäiset siirtymät, 100 % ulkopuolisella rahoituksella palkatut, 4 vakinaistettua, aiemmin työllistettyä nuorten työpajojen ohjaajaa)	172,1 (Sisältää sisäiset siirtymät, 100 % ulkopuolisella rahoituksella palkattuja yms.)	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	4.340.005	4.077.229	4.554.145	2.720.483	4.919.830	
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	4,28	5,36	4,3	4,6	4,6	
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,16	0,06	0,01			
Varhemaksut	10.807	-1.469	38.609,46			

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	2008	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Työnantajan suositteluinen (suosittelee %)	45,35	x	57,43	57,43
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,54	x	2,71	2,71
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	83,53	x	84,85	84,85
Työpaikan ilmapiiri	3,44	x	3,60	3,60

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet

Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Nuorisoasiainkeskuksen kokonaisasiakasmäärä / Nuorisotoimen eri palveluita ja palvelumuotoja käyttäneiden määrä	423.582	397.576	466.476	385.000	263.810	500.000

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan hallintokuntakohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat	saadaan ohjeistus suunnitelman tekemiseksi	valmistellaan suunnitelma	-	toteutetaan, mikäli saadaan ohjeistus
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen hallintokuntaan	nimetään 2 edustajaa	lkm=2, koulutetaan, toimii	lkm=1	lkm=1

Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa	saadaan ohjeistus suunnitelman tekemiseksi	valmistellaan suunnitelma	-	toteutuu, mikäli saadaan ohjeistus	
Annetaan henkilökunnalle tarvittavaa tietoa ja koulutusta, jotta heillä on valmiudet toimia energiatehokkaasti omassa työssään.	koulutusta annetaan (osallistuneiden määrä)	koulutusta annetaan (osallistuneiden määrä)	-	ekotukihenkilö kouluttaa, kun on itse saanut perehdytyksen asiaan	
Osallistutaan vuosittaiseen energiansäästöviikkoon, vko 41	kyllä		-	toteutuu viikolla 41	
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikka-keskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä. <i>Huom. Nuorisosaasiainkeskus tekee hyvin vähän kilpailutettavia erillishankintoja</i>		Kyllä (mikäli tehdään erillishankintoja)	Ei ole tehty kilpailutustoimeksiantoja.	Tällä hetkellä ei ole tiedossa kilpailutukseen tulevia erillishankintoja.	

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
- <i>toimenpide</i> : Osallistutaan KPK2011-vuoteen yhteistyöhankkeella "Ekoteko! -nuoret Itämeren äärellä"	valmistelu + 1.vaihe	osallistutaan 2. vaiheeseen	osallistuttu aktiivisesti 2. vaiheeseen	"Ekoteko! -Nuoret Itämeren äärellä"-hanke toteutuu suunnitelman mukaisesti	
- <i>toimenpide</i> : Lasten ja nuorten kanssa työskentelevät soveltavat monipuolisesti ympäristökasvatuksen menetelmiä kasvatusyössään (esim. tapahtumat, tempaukset, kierrätysmateriaalien käyttö)	toteutuu > raportointi	toteutuu > raportointi	toteutetaan jatkuvasti	toteutuu > raportti	

Kv: **Nuorisotyöntekijän vakanssin perustaminen nuorten työpajoille:**
Selvitetään nuorisotyöntekijän vakanssin rahoittaminen rakennemuutosrahoista
Toimenpiteet: Selvitystyö on käynnistetty sen selvittämiseksi, kuinka tulee toimia nuorisotyöntekijän tehtävän (ei vakanssia) rahoittamiseksi rakennerahastosta. –ELY: avustuspäätös vuodelle 2011 (130.000 e) ei kata nuorisotyöntekijän kustannuksia.

Talous									
Ennuste 31.12.2011									
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero		
Nuorisolautakunta									
	T	1.458	1.108		1.108	1.581	+ 473		
	M	10.539	10.534		10.534	11.007	- 473		
	N	-9.082	-9.427		-9.427	-9.427	0		
Investoinnit									
	M	133	157		157	124	+ 30		
	T	30	63		63	30	-30		
	N	-103	-94		-94	-94	0		

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Ennusteen mukaan nuorisotoimen talous toteutuu tasapainoisesti. Menomäärärahat ylittävät budjetoidun 473.000 €lla, mutta vastaava ylitys toteutuu tulopuolella. Tulojen ylitys johtuu pääasiassa budjetoitua suuremasta ulkopuolisesta rahoituksesta. Investointipuolella ulkopuolinen rahoitus on sen sijaan 30.000 e budjetoitua pienempi. Menot sopeutetaan saadun avustuksen määrään, joten nettototeuma pysyy talousarvion mukaisena.

Kesäkuun työvoiman käyttöä koskevien seurantatietojen ja ennusteen mukaan nuorisosiainkeskuksen ennuste vuodelle 2011 on 172,1 htv. Ennuste sisältää kuitenkin sisäiset siirtymät (= yht. 1 htv, taidekasvatuksen ohjaajat) sekä 100 %:sesti ulkopuolisella rahoituksella palkatut työntekijät. Tammi-kesäkuussa täysin ulkopuolisella rahoituksella palkattujen työntekijöiden tekemät henkilötyövuodet olivat yhteensä 9,2 htv (vrt.5,4 htv vuonna 2010). Vuoden 2011 alkupuolella nuorisotoimessa on vakinaistettu neljä työpajaohjaajaa, joten heidän osuutensa työvoimasta on mukana raportoinnissa. Työpajaohjaajien työtehtävät eivät ole uusia, vaan ohjaajat ovat olleet aiempina vuosina työllistettyjä. Tuolloin heidän osuutensa työvoimasta ei ole ollut mukana raportoinnissa.

Työvoimakustannukset ylittävät tavoitteen, mutta ylitystä on toisaalta myös tulopuolella; palkkakuluja katetaan ylläsanotun mukaisesti ulkopuolisella rahoituksella. Taidekasvatustoiminta ei ollut talousarvion valmisteluvaiheessa nuorisotoimen pohjissa. Tulot kattavat ohjaajien palkkakulut.

Ekotukihenkilön vastuulle tulevat tehtävät osoittautuivat loppukevällä saatujen tietojen mukaan aikaa vievemmiksi kuin mitä ensimmäisten tietojen mukaan oli oletettu (mm. kaksi koulutuspäivää). Organisaatiosta ei ollut mahdollista tässä vaiheessa irrottaa useampaa työntekijää ekotukihenkilöiksi.

KULTTUURILAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus: Kulttuuritoimi vahvistaa Turun vetovoimaa sekä edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä aktiivisuutta tuottamalla kulttuuripalveluja ja tukemalla kulttuurituotantoa sekä aktivoimalla ihmisiä kulttuuripalvelujen käyttämiseen ja kulttuurin harrastamiseen.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet				
Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Asukkaiden hyvinvointiohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Kulttuuripalvelujen kohdistuminen eri väestöryhmiin				
Kaupungin omien kulttuurilaitosten (muiden kuin kirjaston) yhteenlaskettu kävijämäärä (kaikki kävijät)	585 151	403 807	591 651	
Kaupunginkirjaston kävijämäärä (kaikki kävijät)	1,8 milj.	1,046 milj.	1,85 milj.	
Lasten tapahtumissa kävijöiden määrä yhteensä (kaupungin omat kulttuurilaitokset ml. kirjasto)	71 200	53 158	72 200	
Kulttuurin vapaan kentän kävijämäärä (sopimuksen tehneet avustuksen saajat) kaikki kävijät	260 000	raportoidaan kerran vuodessa	toteutuu	
Kulttuurin vapaan kentän kävijämäärä (sopimuksen tehneet avustuksen saajat) lapset	75 000	raportoidaan kerran vuodessa	toteutuu	
Senioritoiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen suunnitelmakauden aikana	käynnistetty 2010 jatkuu	vakiinnuttaminen käynnissä	toteutuu	
Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen				
Matkailijoiden absoluuttinen määrä kulttuurilaitoksissa kasvaa (otanta asiakaskyselyssä)	pohjaluku saadaan v. 2010 => 10,39%	raportoidaan kerran vuodessa	toteutuu	
Rakenteelliset muutokset				
Myynnin ja markkinointiviestinnän uudistaminen ja yhdistäminen hallintokuntatasolla	käynnissä	toteutettu, vakiinnuttaminen käynnissä	toteutuu	
Kulttuuripalvelujen järjestämistapojen selvittäminen	teatterin hallintomalli työryhmä jättää mietintönsä	työ käynnissä	toteutuu	

Talousohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Talousohjelman toiminnalliset tavoitteet on pantu toimeen ja taloudellisten tavoitteiden osalta säästöt ovat olleet huomattavasti suuremmat kuin mitä talousohjelma piti sisällään.	talousohjelman tavoitteet toteutettu	toteutettu	toteutuu	

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosi- na, ilman työllistettyjä ja harjoittelij- joita)	547	550	549	560,4	565	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	15.739.000	15.296.000	16.772.409	9.995.088	16.772.000	
Sairauspoissaolojen määrä (saira- uspoissaolo %)	3,16	2,91	3,0	3,4	3,3	
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,08	0,08	0,08		0,08	
Varhemaksut	132.085	97.807	225.216	169.867	291.200	

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	2008	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työnantajan suositteluinen (suo- sittelee %)	46,95 %				
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,6 %				
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	45,71 %				
Työpaikan ilmapiiri	3,34 %				

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet							
Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutu- nut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
	2008	2009	2010	2011			
Asiakastytyväisyys	x	x	4,2	Asiakas- tyytyväisyys kasvaa	kysely teh- dään 1 krt vuodessa	toteutuu	

Hallintokunnan kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla					
Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Toimenpide: Laaditaan hallintokunta-kohtaiset kasvihuonepäästövähennys-suunnitelmat	Saadaan ohjeistus suunnitelman tekemiseksi	Suunnitelma valmis	Suunnitelman tekoa ei ole aloitettu	Toteutunee	
Toimenpide: Ekotukihenkilöiden nimeäminen hallintokuntaan	Nimeäminen ja koulutus alkavat	Ekotukihenkilöt olemassa ja saavat koulutusta	Nimeämisprosessi meneillään	Toteutuu	
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	2011			
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitetyjä toimia hallintokunnissa	Saadaan ohjeistus suunnitelman tekemiseksi	Toteutetaan	Ei ole saatu suunnitelmaa	Toteutunee	
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	2011			
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	Otetaan huomioon	Otetaan huomioon	Otetaan huomioon	Toteutuu	

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Kulttuuritoimi aktivoi ihmisiä käyttämään monipuolisesti kulttuuripalveluja (aineettomia nautintoja) omassa kotikaupungissaan.	Toteutetaan	Toteutetaan	Toteutettu	Toteutuu	

Kv: **Uudelleensijoitusmäärärahaista myönnetyn henkilökohtaisen vakanssin perustaminen (Khhall 19.1.2010 § 29 ja 22.6.2010 § 150), 29.100 euroa** - 29.100 €
Toimenpiteet: Vakanssi perustettu

Vuoden 2011 talousarvio sisältää panostuksen Turun kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 pitkäaikaisten vaikutusten aikaansaamiseen.
Toimenpiteet: Toteutettu

Vuoden 2011 aikana selvitetään kulttuurilautakunnan esittämien, kaupunginhallituksen määrärahoissa olevien vakiintuneiden, säännöllistä vuosittaista avustusta saavien kulttuuri-instituutioiden toiminta-avustusten siir-

täminen kulttuurilautakunnan alaisuuteen ja sopimusohjauksen piiriin tai ainakin ko. laitosten sopimusohjauksen delegoiminen kulttuurilautakunnalle.

Toimenpiteet: Selvityksen alla

Kaupunginvaltuusto vahvistaa kulttuurilautakunnan alaisille taidelaitoksille käyttötalouden määrärahan ja tuloarvion nettomääräisenä.

Toimenpiteet: On vahvistanut

Kaupunginteatteri (nettoyksikkö), - 5.298.018 euroa (huomioitu uudelleensijoitusmäärärahasta myönnetty 12.100 euroa)

Kaupunginorkesteri ja konserttitalo (nettoyksikkö), - 4.887.932 euroa

Turun museokeskus (nettoyksikkö), - 6.902.062 euroa

Toimenpiteet: Tehty

Kaupunginvaltuusto on 29.3.2010 § 63 päättänyt em. taidelaitosten taloussuunnittelua, talousseurantaa ja talouden tasapainottamista koskevista taloussuunnittelumallista. Periaatepäätöksenä hyväksytty kolmen vuoden taloussuunnittelumalli on kokeilu, jonka kestoksi päätettiin neljä (4) vuotta.

Toimenpiteet: Teatterin ja museokeskuksen säästösuunnitelmat esitetty (kh 22.8.2011), sisältäen 85.000 euron käyttöomaisuuden investointimäärärahan käyttämisen museokeskuksen käyttötalouden alijäämän kattamiseksi. Myös orkesterin budjetoitua parempi tulos on esitetty orkesterin käyttöön vuonna 2011 lisätalousarviolla (kh:n käsittely 22.8.2011).

Talous									
Ennuste 31.12.2011									
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero		
Kulttuurilautakunta									
	T	7.033	6.185	0	6.185	6.516	+331		
	M	38.065	38.201	33	38.234	38.766	-532		
	N	-31.031	-32.016	-33	-32.049	-32.250	-201		
Investoinnit									
	M	414	700	0	700	700	0		
	T	0	0	0	0	0	0		
	N	-414	-700	0	-700	-700	0		
Kaupunginteatteri (nettoyksikkö)									
	N	-5.404	-5.298	0	-5.298	-5.367	-69		
Kaupunginorkesteri ja konserttitalo (nettoyksikkö)									
	N	-4.471	-4.888	0	-4.888	-4.888	0		
Museokeskus (nettoyksikkö)									
	N	-6.656	-6.902	-15	-6.917	-7.049	-132		

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutumassa suunnitellusti. Kävijämäärätavoitteiden ennustetaan ylittyvät ja varsinkin museokeskuksen osalta kävijämäärien lasku on saatu taittumaan. Osasyynä kulttuuripääkaupunkivuoden tuoma lisäarvo.

Henkilöstöohjelman osalta tietoja ei ole saatu ennen raportin jättämistä. Kunta 10 –tuloksia ei saada eikä seurata vuoden 2011 aikana.

Talousarvion toteuma 31.7.2011 mennessä on kirjaston ja orkesterin osalta kaikin puolin hallinnassa. Museo-keskuksen osalta tilanne näyttää muuten hyvältä, mutta talouden saamiseksi tasapainoon tarvitaan myös päätös siitä, miten kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten (Turun linna, Brinkkalan talo ja Vanha Raati-huone) tilavuokria kompensoidaan. Kulttuurilautakunta teki 16.3.2011. kaupunginhallitukselle esityksen, että näiden rakennusten tilavuokraa laskettaisiin 50 %:lla. Myös SaunaLabin myynti ratkaisee Museo-keskuksen lopullista tulosta.

Teatterin tilanne on haastava talouden tasapainon kannalta puhumattakaan tarvittavan ylijäämän kerryttämisestä. Teatterin talouden tasapainottamissuunnitelma merkittiin kh:ssa tiedoksi 22.8.2011. Sen sisältämät toimenpiteet alkavat vaikuttaa syksyn 2011 aikana. Teatterin talouden seurantaryhmä käsittelee teatterin talouden toteumaa yksityiskohtaisesti 24.8.2011, ja asiasta raportoidaan lautakunnalle 31.8.2011.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
	2007	2008	2009	2010				
	Arviointikriteerit							
Kävijämäärä / vuosi	59 260	88 722	119 511	117 651	130 000	78 044	130 000	
Oman tuoton osuus käyttötaloudesta/vuosi %	28,5	27,4	29,0	27,88	27	26,22	27	
Henkilöstömäärä 31.12.	16	17	17	17	18	17	18	
Näyttelyjen määrä/vuosi	5	4	4	5	6	5	6	
Jokisatama ja 2011 Culture 2011 Tall Ships Regatta/muu merellinen suur tapahtuma					3	Jokisatama 28.5.-3.6.	Culture 2011 Tall Ships Regatta toteutuu elokuussa	
Hankesuunnitelman mukaisten investointien loppuun saattaminen.				Venehuolto ja piha-alue	toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	
Yhteinen näyttely Suomen merimuseon kanssa 500 m ²				Suunnittelu aloit	toteutunut	Apua merelle! Meripelastuksen historiaa Suomessa – näyttely avattu 4.5.2011	Nainen rautakourien keskellä -näyttely avataan 1.12.2011	
Osallistuminen kulttuuripääkaupunki 2011 tapahtumiin.					tapahtumien lkm.	Osallistuttu 7 tapahtumaan	9	
Itärannan nosturien hoitovuoksuun otto					toteutunut	Toteutunut	Muodollinen allekirjoitus tilaisuus 15.9.	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
	2007	2008	2009	2010				
	Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	528	684	871	882	890	717	890	
Varsinaisen toiminnan kulujäämä (1.000 €)	-576	-551	-504	-509	-509	-132	-509	
Tilikauden tulos (1.000 €)	-3	-12	29	24	30	7	30	
Kaupungin avustukset (1.000 €)	533	548	558	718	754	377	754	
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI								

Oman pääoman tuotto %, ROE								
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	259	334	494	1.697	660	809	900	
Gearing (nettovelkaantumisaste) %								
Omavaraisuusaste %								
Yhteenveto								
Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:								

OSAAMISTOIMI

1.1. – 31.7.2011

Osaamis- ja elinkeinotoimen tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta

Lukio- ja ammattiopetuslautakunta

Ammattikorkeakoulun hallitus

Koneteknologiakeskus Turku Oy

Turku Touring Oy

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Apulaiskaupunginjohtaja Jouko K. Lehmusto

Raportti sisältää talousarvion toteutumisen ennusteen vuoden 2011 loppuun. Ennustetta laadittaessa on ollut käytettävissä tammi- heinäkuun toteutum tiedot ja virastopäälliköiden arviot loppuvuodesta.

Hallintokuntia on pyydetty raportoimaan mahdolliset talousarvion poikkeamiseen johtaneet tekijät.

Ammattikorkeakoulun hallitus

Ammattikorkeakoulun toiminnalliset tavoitteet tullaan ennusteen mukaan saavuttamaan hyvin. Ainoastaan tutkintotavoitteessa tullaan jäämään jälkeen. Tutkintojen läpäisyn edistämiseen ja opiskelijoiden ohjaukseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota loppuvuoden aikana. Kansainvälisen talouskehityksen epävarmuudesta aiheutuvat mahdolliset häiriöt työmarkkinoilla voivat nopeastikin muuttaa opintojen suorittamista ja työllistymisnäkyviä.

Nettositovana toimielimenä ammattikorkeakoulu ennustaa pysyvänsä talousarvion puitteissa.

Lukio- ja ammattiopetuslautakunta

Lukio- ja ammattiopetuslautakunnan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat lähes poikkeuksetta. Ainoana merkittävänä poikkeamana on koulutuspaikkojen määrätavoite, joka ei tule toteutumaan, koska kaikkia opetus- ja kulttuuriministeriöltä anottuja aloituspaikkoja ei saatu. Tämä vaikuttaa nuorten koulutustakuun toteutumiseen. Nuorten koulutuspaikkojen määrän kasvattamista omilla toimenpiteillä tulisi loppuvuodesta nopeuttaa valmistelemalla sisäisiä muutoksia peruskoulu- ja ylioppilaslinjojen sekä aikuiskoulutuksen välillä.

Lukio- ja ammattiopetuslautakunta ennustaa talouden toteutuvan toimintakatteen puitteissa. Lautakunta ennustaa noin yhden miljoonan euron alitusta toimintatuloissa. Toimintatulojen alitusta selittää se, että toimielimen sisäiset tulot eivät järjestelmämuutoksen vuoksi ole enää tänä vuonna toteutuvia tuloarvioita. Toimintamenoissa ennustetaan jäävän käyttämättä noin miljoona euroa. Lukio- ja ammattiopetuslautakunnalle on myönnetty n. 1,1 miljoonan euron lisämäärärahaa vuonna 2011.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan toiminnalliset tavoitteet ovat toteutumassa ennusteen mukaan varsin hyvin. Mainittavina poikkeamina ovat perusopetuksen ryhmäkoot ja henkilöstön sairauspoissaolot. Perusopetuksen ryhmäkoot ovat pienempiä edellisiin vuosiin verrattuna val-

tuuston asettaman sitovan sanallisen tavoitteen mukaisesti, mutta vuodelle 2011 asetettua kunnianhimoista määrällistä tavoitetta ei olla ennusteen pohjalta saavuttamassa. Henkilöstön sairauspoissaolotavoitetta asetettaessa ei osattu ennakoida varhaiskasvatuksen henkilöstön noin kaksinkertaista sairauspoissaoloprosenttia opettajiin verrattuna. Varhaiskasvatuksen korkean luvun syitä tulee selvittää.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan talousarvioon ennustetaan nettomenon ylitystä noin 4,8 miljoonaa euroa. Lautakunta ennustaa ylittävänsä toimintatulonsa lähes kahdella miljoonalla eurolla, joka johtuu hankkeille myönnetystä rahoituksesta. Lautakunta ennustaa ylittävänsä toimintamenoja noin 6,6 miljoonalla eurolla. Menoylitys ennustetaan johtuvan pääasiassa henkilöstökuluista.

Toimintamenojen ylitystä aiheuttaa ennakoitua suurempi esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelujen tarve. Varhaiskasvatuksen ostopalvelujen ja kunnan itse tuottamien varhaiskasvatuspalvelujen käyttäjät ovat kasvaneet yhteensä noin 280 lapsella. Varhaiskasvatuksen palvelukysynnän lisäys aiheuttaa varhaiskasvatuksen tulosalueella noin 2,3 milj. ylitystä henkilöstökuluissa. Perusopetuksen henkilöstökulujen ylitys on myös 2,1 miljoonaa euroa ja kasvatus- ja opetusvirasto ja sen yhteisten toimintojen osalta yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa.

Apulaiskaupunginjohtaja on pyytänyt kasvatus- ja opetustoimelta täsmennettyä ennustetta palveluiden kysynnän kasvusta, koska talousarvion laadinnan pohjana ollut väestöennuste ennakoii liian pieneksi toteutuneen lasten määrän ja palvelukysynnän lisäyksen. Selvitys tuodaan kaupunginhallitukselle syyskuun lopussa ja se tulee sisältämään uudistetun ennusteen lisäksi vaihtoehtoisia keinoja, joilla kasvavaan kysyntää voidaan vastata.

Koneteknologiakeskus Oy

Valmistelu yhtiön talouden tasapainottamiseksi pitkällä aikavälillä ovat käynnistyneet.

Koneteknologiakeskus Oy:n toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan hyvin ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Teollisuuden käyttötuntien ennustetaan ylittävän asetetun tavoitteen. Liikevaihdon, liikevoiton ja tilikauden tuloksen ennustetaan toteutuvan tavoitteiden mukaisesti, mutta niiden saavuttamiseen liittyy merkittävästi epävarmuutta, minkä vuoksi mittareiden värit ovat keltaiset. Puuttuville taloudellisille tunnusluvuille tullaan asettamaan tavoitteet vuonna 2012.

Turku Touring Oy

Yhtiö toimii alueorganisaationa toimivan Matkailun palvelukeskuksen työkaluna. Yhtiölle asetettuja tavoitteita tulisi seurata osana Matkailun palvelukeskuksen tavoitteita.

Turku Touring Oy:n toiminnalliset tavoitteet ovat toteutumassa pääosin hyvin, joskin tavoitteissa on muutoksista johtuvaa epätarkkuutta ja tulkinnanvaraisuutta. Yhtiön taloudellisten tavoitteiden enustetaan toteutuvan hyvin eli tavoitteiden mukaisesti. Yhtiön osakasmäärä on laajentunut, minkä vuoksi myös toiminnan laajuus (liikevaihto) on kasvanut, koska kaikki osakkaat ovat sitoutuneet vuosittaisen yhteismarkkinointimaksuun.

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Turun Aikuiskoulutussäätiön toiminnalliset tavoitteet ovat toteutumassa suunnitellusti, ainoastaan opiskelijamäärän kasvu jäänee hieman asetetusta tavoitteesta. Taloudelliset tavoitteet ovat jäämässä hieman astetuista tavoitteesta, koska syksyille 2011 ennakoituihin koulutuksiin ei nähtävästi saada rahoitusta budjetoitua määrää. Tämä vaikuttaa ensisijaisesti liikevaihtoennusteeseen ja sen seurauksena myös muihin taloudellisiin tunnuslukuihin. Säätiö on vakavarainen ja mukana monessa meriklusteriin liittyvässä hankkeessa.

VARHAISKASVATUS- JA PERUSOPETUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:

Turun kaupunki järjestää korkeatasoista ja monipuolisia kasvatus- ja opetuspalveluita asiakkaan ja yhteiskunnan tarpeista lähtien sekä vahvistaa Turun ja Turun seudun vetovoimaa ja edistää asukkaiden hyvinvointia, elämähallintaa ja aktiivisuutta.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Asukkaiden hyvinvointiohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Aktiivinen osallistuminen kulttuuripääkaupunkihankkeeseen				
Käytettävät määrärahat	150.000 €	53.554	150.000	
Päivähoidon ja oppilaitosten toimintasuunnitelmissa kuvaus siitä, millä tavoin kulttuuripääkaupunkivuosi otetaan toiminnassa mukaan	100 %	100 %	100 %	
Päivähoidossa tapahtuvaan kiusaamiseen puuttuminen				
Laaditaan toimintaohje kiusaamiseen puuttumiseksi jo päivähoidossa ja koulutetaan henkilöstöä peruskoulussa toteutettavien toimintatapojen pohjalta	ohjelma laadittu	käynnissä	laadittu	
Varhaiskasvatuksen, lastensuojelun ja lastenneuvolan yhteistyötä tiivistetään				
Lasta koskevien tietojen välittyminen varhaiskasvatuksen, lastensuojelun sekä lastenneuvoloiden välillä	suunnitelma laadittu	suunnitelma laadittu ja käytössä	seurataan miten Kunta-IT:n sähköinen tiedonsiirtohanke etenee	
Tehostetun ja erityisen tuen toimintamallin käyttöön ottaminen uuden lain mukaisesti				
Oppilaita/ psykologi	978	1.069	1.066	
Oppilaita/ kuraattori	1.085	1.166	1.163	
Osaamis-, yrittäjyys ja elinkeino-ohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	

Asunto- ja maankäyttöohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Talousohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Tilat				
Kouluverkon kehittämissohjelman 2009 – 2012 toteuttaminen	toteutus ohjelman mukaan	toteutus ohjelman mukaan, ei muutoksia vuodelle 2011	toteutuu ohjelman mukaan	
Uusi kouluverkon kehittämissohjelma 2013 - 2016			työ käynnistyy, kun kampushankkeesta on saatu periaate-ratkaisu	
Neliöt/ käyttäjä alenee				
Rakenteet				
Kasvatus- ja opetustoimen rakenneuudistuksen toteuttaminen	käynnissä	toteutettu	toteutettu	
Henkilöstö				
Toimintaprosessien läpikäynti	prosessit yhdenmukaistettu	käynnissä	osin yhdenmukaistettu	
Kasvatus- ja opetusviraston hallinto henkilöstön määrä vähenee 1.1.2011 tilanteesta		vähenee	vähenee	
IT				
Hallinnon IT –järjestelmät tehokkaassa käytössä	ESS ja Populus käytössä	käyttö laajenee	käytössä	
Uudet taloushallinnon järjestelmät	osallistutaan kehittämiseen	osallistutaan kehittämiseen, järjestelmät keskeneräiset	osallistutaan kehittämiseen	

Henkilöstöohjelma	Opetus- toimi 2008	Opetus- toimi 2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	1694	1676				
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	81,9 milj	82,7 milj.				
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	2,54	2,66	2,55	4,6 (virasto 1,8%, varka 5,8%, perusop. 3,4%)	4,6	
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,07	0,06	0,05	ei tietoa saatavilla		
Varhemaksut	106.377	185.785	1.101.939	460.666	789.713	

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	Opetus- toimi 2008	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	66,52				
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,22				
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	65,98				
Työpaikan ilmapiiri	3,76				

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet						
Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Perusopetuksen ryhmäkoko, alakoulut	21,3	21,9		18,8	20,3	19,3
Esiopetukseen osallistuvien lasten määrä	1340	1325		1450	1405 (varka, koulut puuttuvat luvusta)	
Varhaiskasvatuksen strategian 2020 laatiminen				laadittu	käynnissä	valmis

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla					
Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä					
Toimenpide: Laaditaan hallintokuntakohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		laadittu	käynnistetty	laadittu	
Toimenpide: Ekotukihenkilöiden nimeäminen hallintokuntaan		nimetty	nimetty	nimetty	
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa					
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	Toteutettu	Toteutettu	toteutunut	toteutunut	
Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.					
<i>Ympäristöpolkuhankkeen ohjelmat sisällytetään koulujen opetussuunnitelmiin</i>		sopimukset palveluntuottajien kanssa tehty	sopimukset tehty	sopimukset tehty	
<i>Lisätään kestävän kehityksen ohjelmiin liittyvää koulutusta</i>					
<i>Järjestetään koulutus- ja infotilaisuuksia Vihreä lippu – ohjelmasta ja oppilaitosten ympäristösertifikaatista</i>		koulutus- ja infotilaisuudet	toteutunut jossakin määrin	toteutetaan yhteistyössä Valonian kanssa	

Kv: **Perusopetuksen ryhmäkokoja ei kasvateta**
Toimenpiteet: Ryhmäkoot perusopetuksessa selkeästi pienempiä.

Talous							
Ennuste 31.12.2011							
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero
Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta							
	T	17.804	17.161		17.161	19.010	1.849
	M	200.368	202.920	4	202.924	209.557	-6.633
	N	-182.565	-185.759	4	-185.763	-190.547	-4.784
Investoinnit							
	M	373	1.049		1.049	1.049	
	T	0	0		0	0	
	N	-373	-1.049		-1.049	-1.049	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

- Sairauspoissaolojen osalta luvut eivät toteutuneet. Tavoiteasetanta epäonnistunut, koska ei ottanut huomioon sitä, että varhaiskasvatuksen luvut perinteisesti korkeammat.
- Ryhmäkokojen pienentämisen osalta tavoite hyvin kunnianhimoinen. Ryhmäkoko kuitenkin selvästi aiempaa pienempi.
- Talousluvut: Tulot ylityksessä selvästi onnistuneiden hankehakujen vuoksi. Myös menot ylityksessä selvästi, koska varhaiskasvatuksen asiakasmäärä on selvästi kasvussa. Varhaiskasvatuksen osalta kasvu on ollut alkuvuoden aikana + 90 lasta viime vuoteen verrattuna ja +190 lasta ostopalvelujen osalta eli yhteensä + 280 lasta. Varhaiskasvatuksen osuus talousarvioliityksestä on noin puolet. Perusopetuksen osuus menoylityksistä on runsaat miljoona euroa ja se muodostuu pääosin henkilöstömenoista. Kasvatus- ja opetusviraston osalta talousarvion laatiminen oli muutos tilanteessa hyvin vaikea tehtävä. Saattaa olla, että osaa hanketuloista ei ole osattu jaksottaa tuloiksi. Talousarvio ylittyy noin 2,4%, joka varsin paljon.

LUKIO- JA AMMATTIOPETUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:

Monialainen Turun ammatti-instituutti - Åbo yrkesinstitut on työelämälähtöinen, osaava, kehittyvä ja verkostoitunut eurooppalaisen ammattisivistyksen keskus kaikenikäisille opiskelijoille.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Asukkaiden hyvinvointiohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Koulutustakuun toteuttaminen/Lisätään koulutuspaikkoja ammatilliseen peruskoulutukseen alueen tarvetta vastaavasti	Vähintään 80	40	40	
Tuetaan toisen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä ohjauksella/Nivelvaiheohjaan toimi vakinaistettu (yhteinen toimi opetustoimen ja nuorisotoimen kanssa)	Toimen perustaminen	Vakanssiesitys on VPOLin kautta edennyt, hankerahoituksella jatketaan vuoden loppuun	Toteutuu	
Lasten ja nuorten maahanmuuttajien suomen ja ruotsin kielen opetus järjestetään seudullisesti/rahoitusmallin pilotointi	Mallin pilotointi	Osallisena Suomessa –hanke käynnistynyt Turun kaupungin hankkeena (ei KO:n koordinoima hanke)	Toteutuu	
Lisätään ammatillisen koulutuksen määrää maahanmuuttajien kotoutumisen tueksi/koulukseen osallistujien osuus aikuisopiskelijoista	Lisääntyy ed. vuodesta	Tain aikuiskoulutuksen maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä 470, kasvanut vrt 2010	650	
Osaamis-, yrittäjyys ja elinkeino-ohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Tuotetaan alueen työelämän tarpeita vastaavaa ammatillista koulutusta/ennakointijärjestelmän kehittäminen yhdessä ELY:n ja Varsinais-Suomen liiton kanssa	Suunnittelu käynnistyy uudessa virastossa	Toteutunut	Toteutunut	
Matkailualan koulutustarjonnan kehittäminen/käynnistetään ohjelmanpalvelujen koulutusohjelma	Koulutusohjelma käynnistyy syksyllä 2011	Toteutuu	Toteutuu 10.8. alkaen	
Vahvistetaan aikuis- ja oppisopimuskoulutusta/koulutuspaikkojen määrää	Vähintään v 2010 tasolla	Aikuiskoulutuksen koulutusmäärä kasvanut vrt 2010, opiskelijatyöpäivät 107.259, -oppisopimuskoulutus sopimusten määrä	180.000 opiskelijatyöpäivää, oppisopimusten osalta tavoite ei toteudu	
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Talonrakennuksen opetukseen tarvittava tonttitarve (vuokra).	Uusia tontteja 2 – 3	Varaus tehty 10 tontista Yli-Maariassa	Toteutuu	
Logistiikka-alan opetukseen tarvittavat uudet opetustilat, jotka sisältävät ajoharjoitteluradan, kalustohallit sekä opetus- ja sosiaalilat.	Suunnitelma valmistuu	Neuvottelut aikuiskouluksensäätiön kanssa jatkuvat, tarveselvitys tehty	Suunnitelma etenee	
Infoteekkirakennuksen suunnittelun aloitus, rakennetaan opiskelijatyönä Peltolan koulutalon yhteyteen.	Suunnitelma valmistuu	Alustava tarveselvitys tehty	Tavoitteena rakentamisen aloittaminen v. 2012	

Talousohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Taloudelliset resurssit vastaavat opiskelijamäärän kasvua	Rahoitus: Amlk:n TAE 2011 + 80 lisäopiskelijaa	Toteutunut	Toteutunut	
Opiskelijamäärät tilastointipäivinä: - vos pt, nuoret ja aikuiset - aikuisten lisäkoulutus - oppisopimus lisäkoulutus	Tilastointipäivien 20.1. ja 20.9. painotetut keskiarvot	Ei tiedossa	Kasvava	
Ammatti-instituutin yhdistäminen opetustoimen kanssa	Yhdistetty hallintokunta 1.1.2011, tehokkuusmittarit vahvistettu	Toteutunut	Toteutunut	
Ammattikorkeakoululta vapautuviin tiloihin siirretään ammatti-instituutin koulutusalojen toiminta = Kampus-tavoite	Suunnittelu käynnistetty	Suunnittelu kesken	Suunnittelu etenee	
Kustannukset / opiskelija pysyvät valtionosuuden alakohtaisen yksikköhinnan puitteissa	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.6.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	542	529	*545 + opiskelijamäärän kasvua vastaava lisäys	Toteutuu	Toteutuu	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	20.665.312	20.439.587	*23.283.390	11.268.980	Toteutuu	
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	2,94	3,20	3,0	(ammi) 3,1 (aiku) 3,4	3,0	
Työtaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,03	0,11	0,03	Ei tietoa		
Varhemaksut	230.878	230.878	230.878	99.507	170.584	

* mittarit laskettu vuoden 2010 opiskelijamäärillä (vos pt 4155) myönnettävät lisäykset koulutuspaikkoihin lisäävät vastaavassa suhteessa mittarien arvoja.

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	Toteutunut 2008	Toteutunut 2010	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	71 %	79 %			
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,86	2,93			
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	55,5 %	52 %			
Työpaikan ilmapiiri	3,36	3,42			

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet						
Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Läpäisyaste, uusi mittari sisältää kaiken vos-rahoitteisen peruskoulutuksen: nuoret aikuiset ja oppisopimus*	72 %	74 %	74 %*	76 %	•	Toteutuu
Keskeyttämisaste (negatiivinen keski) Uusi valtakunnallinen mittari: Ei läpäissyt, ei töissä, ei jatko-opinnoissa*	2,8 %	3,7 %	5,9 %*	3,8 %	•	Toteutuu
Työllistymisaste/jatko-opintoihin siirtyminen		82 %		80 %	•	Toteutuu
Henkilöstön koulutukseen panostaminen (% henkilöstömenoista)	3,4 %	2,4 %		3,0 %	•	Toteutuu
Bruttomenot/vos-perustutkinto-opiskelija	8.312	8.163	8.525	keskimääräinen yksikköhinta	•	Toteutuu
Henkilötyövuodet/opiskelija (kaikki opiskelijat, myös myytävät koulutukset: op.työpäivät muunnettuna op.työvuosiksi, ei oppisopimuksia)					•	Toteutuu

• Vuositason mittari

Hallintokunnan kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla					
Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähennemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähennemä kokonaispäästöissä	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Toimenpide: Laaditaan hallintokunta-kohtaiset kasvihuonepäästövähennys-suunnitelmat	Hallintokuntien yhdistyminen	Suunnitelman laatiminen	Käynnistetty	Laadittu	
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen hallintokuntaan		Nimetään	Nimetty tulosalueittain	Nimetty	
Energiatohokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatohokkuussopimus))	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Toteutetaan energiatohokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa		Yhdistetään päästövähennys-suunnitelmaan			
Kestävä kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä		80 %	Ei tietoa		

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.				
<i>toimenpide/investointihanke 1.</i>				

LUKIO- JA AIKUISKOULUTUS SEKÄ TYÖVÄENOPISTOT (Opetuslautakunnasta siirtyvä osuus)

Toiminta-ajatus:

Turun kaupunki järjestää korkeatasoista ja monipuolisia kasvatus- ja opetuspalveluita asiakkaan ja yhteiskunnan tarpeista lähtien sekä vahvistaa Turun ja Turun seudun vetovoimaa ja edistää asukkaiden hyvinvointia, elämänhallintaa ja aktiivisuutta.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet				
Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Asukkaiden hyvinvointiohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Aktiivinen osallistuminen kulttuuripääkaupunkihankkeeseen				
Käytettävät määrärahat	77.000 €	28.000 €	70.000 €	
Oppilaitosten toimintasuunnitelmissa kuvaus siitä, millä tavoin kulttuuripääkaupunkivuosi otetaan toiminnassa mukaan	100 %	100 %	100 %	
Opiskelijoita/ psykologi	1700	1544	1544	
Maahanmuuttajataustaisten tavoittaminen yleissivistävässä aikuiskoulutuksessa				
Luupin kurssimäärät/ vuosi	50	51	102	
Kurssitoiminnan kokonaismäärä h/ v	1000	1362	3152	
Osaamis-, yrittäjyys ja elinkeino-ohjelma				
Luonnontiedelinjan suosion lisääminen				
Luonnontiedelinjalle hakeneiden määrä	50	67	67	
Turun lukio-opetuksen tason säilyminen valtakunnallisesti nykyisellä tasollaan				
Lukioon ensisijaisesti hakeneiden määrä	1250	1150	1150	

Opiskelijamäärät kesälukiassa	400	603 (kesäkuu) 140 (elokuu)	743	
Opiskelijamäärät starttilukiotoiminnassa	30	53 (kevät 2011)	53	

Asunto- ja maankäyttöohjelma				
Talousohjelma				
Tilat				
Kouluverkon kehittämisohjelman 2009 – 2012 toteuttaminen	Toteutus ohjelman mukaan	Toteutuu, ei muutoksia vuonna 2011	Toteutuu	
Uusi oppilaitosverkon kehittämisohjelma 2013 - 2016			työ käynnistyy, kun kampushankkeesta on saatu periaate-ratkaisu	
Neliöt/ käyttäjä alenee				
Rakenteet				
Kasvatus- ja opetustoimen rakenneuudistuksen toteuttaminen	Käynnissä	Toteutunut	Toteutunut	
Henkilöstö				
Toimintaprosessien läpikäynti	Prosessit yhdenmukaistettu	Toteutunut	Toteutunut	
IT				
Hallinnon IT –järjestelmät tehokkaassa käytössä	ESS ja Populus käytössä	Toteutunut	Toteutunut	
Uudet taloushallinnon järjestelmät	Osallistutaan kehittämiseen	Toteutunut	Toteutunut	

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 30.6.2011	Ennuste 31.12.2011
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)					
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)					
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	2,54	2,66	2,55	1,2	Toteutuu
Työtaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,07	0,06	0,05	Ei tietoa	

Varhemaksut			18.677	6.002	10.288	
-------------	--	--	--------	-------	--------	--

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	Toteutunut 2008	Toteutunut 2010	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Työnantajan suositteluinen (suosittelee %)	70,49	75		
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,22	3,25		
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	77,24	78		
Työpaikan ilmapiiri	3,76	3,84		

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet						
Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Yo-kirjoitusten valtakunnalliset tulokset	18.82	18.84	18,56	18,80	18,67	• toteutunut
• valtakunnallisesti kolmen parhaan joukossa						

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla					
Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä					
Toimenpide: Laaditaan hallintokuntakohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		Laadittu			
Toimenpide: Ekotukihenkilöiden nimeäminen hallintokuntaan		Nimetty	Nimetty tulosalueittain	Nimetty	
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	2011			
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa					
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	Toteutettu	Toteutettu			

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.				
<i>Lisätään kestävän kehityksen ohjelmiin liittyvää koulutusta</i>				
<i>Järjestetään koulutus- ja infotilaisuuksia Vihreä lippu – ohjelmasta ja oppilaitosten ympäristösertifikaatista</i>		Koulutus- ja infotilaisuudet		

Talous								
Ennuste 31.12.2011								
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero	
Lukio- ja ammattiopetuslautakunta								
	T	9.406	7.330	22	7.352	6.316	-1.036	
	M	76.344	74.742	1.097	75.839	74.800	+1.040	
	N	-66.938	-67.412	-1.075	-68.487	-68.484	+4	
Investoinnit								
	M	0	30		30	30	0	
	T	0	0		0	0	0	
	N	0	-30		-30	-30	0	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

- Oppisopimustoimiston TAI:n aikuiskoulutukselta ostamat teoriakoulutukset toteutuvat sisäisenä (9-alkuiset tilit) menon siirtona n. 1M€:a eli eivät näy varsinaisina tuottoina ja kuluina.
- Koulutuspaikkoja ei saatu siinä määrin mitä anottiin. Asiasta päättää kuitenkin opetus- ja kulttuuriministeriö
- Tulot ja menot alittuvat ennusteen mukaan noin miljoonalla eurolla. Netto toteutuu kuitenkin talousarvion mukaan

AMMATTIKORKEAKOULUN HALLITUS

Toiminta-ajatus:

Turun AMK:n tehtävänä on antaa monialaista korkeakouluopetusta sekä harjoittaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Osaamis-, yrittäjyys ja elinkeino-ohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Vahvistetaan tutkimus- ja kehitysohjelmien mukaisia osaamisen painoaloja, jotka on määritelty ammattikorkeakoulun strategiassa Mittari: ammattikorkeakoulu- tai ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet bioalan ja ICT-alan koulutusohjelmissa (lkm)	280	128	260	
Tehostetaan koulutuksen läpäisyä (tutkinnon suorittaneiden osuus aloittaneista nousee). Mittari: Tutkinnon suorittaneet / 5 vuotta aikaisemmin aloittaneet, nuorten koulutus (%)	68	54.2	63	
Koulutus vastaa maakunnan osaamistarpeisiin. Mittari: Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen Varsinais-Suomeen (%)	75	74	75	
Vahvistetaan soveltavaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa. Haetaan kotimaista ja EU-rahoitusta toimintojen kehittämiseksi. Mittari: T&K-tulot/ toimintamenot (%)	7.7	5.8	7.7	

	Toteutumat			Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Eroamisaste, normiaikaiset nuoret (%)	10,8	8,5	8,2	eroamisaste ei kasva	5,5	8,0	
Eroamisaste, normiaikaiset aikuiset (%)	12,6	13,4	11,0	eroamisaste ei kasva	3,4	10,0	

Talousohjelma	TA 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Ammattikorkeakoulun hallituksen (15.4.2010 § 62) ja kaupunginhallituksen (7.6.2010 § 356) päätösten mukaisesti nuorten tutkintoon johtava koulutus Loimaalla ja Uudessakaupungissa päättyy. Koulutukset siirtyvät Turkuun vuodesta 2011.	toteutettu	uudet ryhmät Turussa	toteutuu	
Loimaalla ja Salossa vahvistetaan aikuiskoulutusta ja täydennyskoulutusta sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaa.	käynnistetty	alkavia aikuis-koulutuksia vuodelle 2012, T&K jatkuu	toteutuu	
Aloitetaan Kupittaa kampuksen suunnittelu. Kampus mahdollistaisi toiminnan keskittämisen, koulutusten synergiaedut, laajemman opetustarjonnan ja tehokkaammat tukipalvelut.	käynnistetty	tapaamiset Tilakeskuksen kanssa	edetään ylläpitäjän päätösten mukaisesti	

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	757	795	810	847,9	810	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	28 935 903	30 916 850	34 058 881	20 413 454	34 050 000	
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	1,68	1,55	1,55	voimavararaporttia ei ole saatu	1,55	
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,01	0,02	0,01	voimavararaporttia ei ole saatu	0,01	
Varhemaksut	291 148	107 626	95 846	52 306	95 000	

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	2008	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	68,25	x	70,64	70,64	
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,84	x	2,84	2,84	
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	66,98	x	66,51	66,51	
Työpaikan ilmapiiri	3,48	x	3,44	3,44	

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet						
Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Suoritetut ammattikorkeakoulututkinnot	1796	1334	1496	1591	801	1470
Suoritetut ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	38	46	85	70	59	90

Hallintokunnan kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla					
Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Toimenpide: Laaditaan hallintokuntaakohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat (suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa)		laaditaan suunnitelma	ekotukihenkilö ilmoittautunut koulutuksen	laaditaan suunnitelma	
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen hallintokuntaan <i>Ekotukihenkilöiden määrä nousee ja vuonna 2015 jokaisessa toimipisteessä on koulutettu ekotukihenkilö</i>	nimeetään edustaja	lkm=1	henkilö nimetty	lkm = 1	
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa (Tämä on tehtävä yhteistyössä kaupungin kiinteistölaitoksen kanssa)			ei ole aloitettu	suunnittelu aloitettu	
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä (kestävän kehityksen kriteereitä)					
<ul style="list-style-type: none"> Julkaistuissa tarjouspyynnöissä kriteerit huomioitu 		80 %	kriteerejä ei ole määritelty	ympäristökriteerien määrittely on alkanut	
<ul style="list-style-type: none"> Sisäisissä hankinnoissa kriteerit huomioitu 		kriteerit määritellään	kriteerejä ei ole määritelty	ympäristökriteerien määrittely on alkanut	

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
<i>Kupittaan kampushanke (kampushanke tuo vähennyksiä hiilidioksidipäästöihin sekä tilojen että liikkumisen osalta)</i>		suunnittelu	kampusseminaari järjestetty	edetään ylläpitäjän päätösten mukaisesti	
<i>Reilun kaupan kampushanke</i>		käynnistys	toteutunut	valmius hakea Reilun kaupan korkeakouluksi	
<i>Opiskelijoiden kestävä kehityksen opintopisteet (ympäristötietoisuuden lisääminen)</i>	7 000 op	10 000 op	SoleOps – järjestelmä ei tuota tarvittavia tietoja, joten tietoja ei saada (lisäys tilattu)	10 000 op	
<i>Turun AMK:n yhteiskuntavastuuraportti (kylä/ei)</i>	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	

Henkilökunnan ympäristötietoisuuden lisääminen (www.kestavakehitys.fi sivuja ja siellä olevaa kestävä kehityksen ohjeistusta jalkauteaan henkilökunnalle ja opiskelijoille)			osittain toteutunut	osittain toteutunut	
---	--	--	---------------------	---------------------	--

Kv: **Eroamisten määrää pyritään vähentämään kehittämällä edelleen ohjaus- ja neuvontapalveluja sekä painottamalla tutkintoihin johtavaa perusopetusta**
Toimenpiteet: ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittämishanke jatkuu koulutuksen kehittämissuunnitelman puitteissa. Ohjaushenkilöstön työnjakoa on selkeytetty. Henkilöstön ja opiskelijoiden intranetin (Messi) sisältöjä kehitetään ohjauksen näkökulmasta. Opiskelijoiden henkilökohtaista ohjausta ja opintojen edistymistä tehostaa käyttöön otettava eHOPS, joka sisältyy SoleOPS-järjestelmään.

Talous							
Ennuste 31.12.2011							
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero
Ammattikorkeakoulun hallitus							
	N	-55.875	-58.539	-333	-58.872	-58.854	18

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden ennakoitaan toteutuvan melko hyvin.

Turun AMK on toteuttanut strategian painoalueiden mukaista soveltavaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa. Toiminnan ulkoinen rahoitus on toteutunut aikaisempien vuosien tapaan, suurehko osa tuloista painottuu loppuvuoteen.

Turun AMK vastaa maakunnan osaamistarpeisiin, mistä kertoo tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen Varsinais-Suomeen (%). Tiedot perustuvat turkulaisten korkeakoulujen yhteiseen seuranta-aineistoon.

Ammattikorkeakoulun tiukka taloustilanne vaikeuttaa tutkintotavoitteiden saavuttamista. Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana kertyy yleensä 58 % ammattikorkeakoulututkintojen kertymästä, minkä perusteella voidaan ennustaa, että vaativaa ammattikorkeakoulututkintojen tavoitetta ei mahdollisesti tulla saavuttamaan. YAMK-koulutuksen tutkintotavoite tullaan saavuttamaan. Opetustarjonnan vähentäminen ja opiskelijoiden ohjauksen supistaminen heikentää koulutuksen läpäisyä ja johtaa tutkintojen viivästymiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön tilaston mukaan läpäisy mittarilla Tutkinnon suorittaneet / 5 vuotta aikaisemmin aloittaneet oli Turun AMK:ssa. 62,7 % ja kaikilla ammattikorkeakouluilla keskimäärin 59,9 %. Ennusteen mukaan läpäisy tulee olemaan valtakunnallista tasoa parempi, mutta vaativaa tavoitetta ei tulla saavuttamaan. Opiskelijoiden keskeyttäminen on hallinnassa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Arviointikriteerit								
Alueelle saatavan ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön oman toiminnan kautta suhteessa Turun kaupungin panostukseen. (kerroin ja t€) = (Hankkeiden budjetoitu ulkoinen rahoitus 2011 / kaupungilta laskutettu kuntaraha 2011)				13,6	8,0	11,1	8,0	
Kontaktien määrä meri- ja metalliteollisuuden yrityksiin				1628	1100	650	1200	
Käyttötunnit (oppilaitokset)	2500	3454	3062	4368	4000	1997	4000	
Käyttötunnit (teollisuus)	5800	8172	2048	1542	2000	2017	3000	
Yritykset projekteissa, kpl	30	60	65	187	250	150	250	
joista meriklusterin verkostoyrityksiä, kpl				150	80	75	150	
Tilojen ja laitteiden käyttö-aste (käyttötunnit / 7h x 5pv x 48 vko x 10 yksikköä) 5910h/16 800h	60 %	55 %	25 %	35,2 %	30 %	41 %	40 %	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Arviointikriteerit								
Liikevaihto (1.000 €)	868	1 043	613	654	620	333	620	
Liiketoiminnan muut tuotot (1.000 €)	841	1 571	1 662	1 869	1 950	760	1 950	
Kaupungin panostus (1.000 €)		870	800	650	650	379	650	
Liikevoitto/tappio (1 000 €)	-177	303	31	136	30	1	30	

Tilikauden tulos/tappio (1 000 €)	-174	308	28	89,8	30	2	30	
Sijoitetun pääoman tuotto, ROI (%)	-43,8	51,3	4,9	20,4				
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	-	-	300	198,5				
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	0		
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	73	79	20	12	5	14	14	
Gearing (nettovelkaantumisaste), %	-	-	2 065	402				
Omavaraisuusaste %	-41,3	-0,3	2,3	11,1				

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Koneteknologiakeskus Turku Oy:n toiminta on edennyt kaudella 1-7 suunnitelman mukaisesti. Turun kaupunki on mukana toteuttamassa Meriklusteriohjelman (OSKE) järjestämää Brasilian meriteollisuusdelegationin vierailua Suomeen 22.-26.8.2011. Vierailun synnyttämät kustannukset ovat yhteensä 40.000 euroa, jotka tuloutetaan Koneteknologiakeskus Turku Oy:lle täysimääräisenä syksyn 2011 aikana.

Vuoden 2011 aikana on panostettu laserteknologiaan kahdella eri laitteella, joilla voidaan edistää yritysten kilpailukykyä liittämisen osa-alueilla.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit								
Markkinaosuus koko maassa, (yöpy- miset)%	4,30	4,46	4,1	3,9	4,40	3,7*	4.1	
Lento-matkustajamäärien kehitys	308	318	278	357 259	357 259	220101	360000	
Laiva-matkustajamäärien kehitys	782	097 +3,0%	021 -12,6%	300 403	300 403	265199	300500	
Yhtiön Internet myynti (matkailupaketit ja mökit) (1.000 €)		176	211	220	500	246**	310	
Verkkosivujen kävijämäärä (vuodesta 2011 alkaen)	47 108	175 778	210 724	220 868	550 000	200000***	300000	
Kulttuuripääkaupunkia tukevat uudet matkailutuotteet ja -hankkeet (lkm)*				4	6	4	4	

*Tilasto 30.6.

** Pyöräilypakettimatkat siirtyneet toiselle palveluntuottajalle

*** Uusi verkkoportaali otettu käyttöön kesäkuussa 2011

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit								
Liikevaihto (1.000 €)	827	1 115	1 248	1 182	1 609	941	1 609	
Liikevoitto (1.000 €)	43	53	28	4	29	57	29	
Tilikauden tulos (1.000 €)	43	53	27	3	29	41	29	
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0	
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	12,9	14	7	1	7	13	7	
Oman pääoman tuotto %, ROE	78	14	6	1	6	9	8	
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0	

Nettoinvestoinnit (1.000 €)	0	0	23	56	0	0	0	
Omavaraisuusaste %				76	75	82	75	

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Koulutuksen vastaaminen rakennemuutokseen, opiskelijamäärän kasvu hlöä					200	50	180	
Maahanmuuttajakoulutus,								
i) opiskelijatyöpäivät		58 451	64 556	65 000	67 000	33 999	67000	
ii) opiskelijamäärä		1 008	1 169	1 200	1 250	862	1250	
Työllistyvyys, tutkintotavoitteinen työvoimapolitiittinen koulutus, valtakunnallinen keskiarvo n. 55 % ennen vuotta 2009		60 %	50 %	76 %	50 %	50 %	50 %	
Opiskelijatytytyväisyys, asteikko 0-5		4,1	4,1	4,0	4,1	4,1	4,1	
Työnantajatytytyväisyys, asteikko 0-5		4,0	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Varsinaisen toiminnan tuotot (1.000 €)	13.342	14.096	21.005	20.263	21.000	11.235	20.700	
Omatoiminen tuotto/kulujäämä (1.000 €)	902	521	1.035	1.288	1.250	231	1.150	
Yli/alijäämä ennen tilinpäätössiirtoja (1.000 €)	948	568	1.081	1.389	1.350	392	1.250	
Oman pääoman tuotto %, ROE		2,8	7,1	8,3	6,7	2,6	6,5	
Nettoinvestoinnit (1.000 €)		386	1.091	1.100	800	444	800	
Omavaraisuusaste %	82	81	77	79	82	89	82	
Yhteenveto: (tj:n katsaus OYE-ohjelman toimenpiteiden etenemiseen ja talouteen)								

Talousjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Syksylle 2011 ennakoituihin koulutuksiin ei nähtävästi saada rahoitusta budjetoitua määrää, mikä vaikuttaa ensisijaisesti liikevaihtoennusteeseen ja sen seurauksena myös muihin tunnuslukuihin. Muilta osin tavoitteet toteutuvat.

YMPÄRISTÖTOIMI

1.1. – 31.7.2011

Hallintokuntien tavoitteiden toteutuminen

Aluepelastuslautakunta

Joukkoliikennelautakunta

Ympäristö- ja kaavoituslautakunta

Rakennuslautakunta

Apulaiskaupunginjohtaja Jarkko Virtanen

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksen toiminnalliset tavoitteet toteutuvat palvelutasopäätöksen mukaisesti. Myös taloudellisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Joukkoliikennelautakunnan toimintakatteen -14,5 milj. euroa ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Matkamäärä on kasvanut 4,2 % heinäkuun loppuun mennessä edellisvuoteen verrattuna ja matkamäärätavoite tullaan ennusteen mukaan ylittämään.

Ympäristö- ja kaavoituslautakunnan toimintakatteen -6,7 milj. euroa ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Kaupunkiseudun rakennetyömallin valmistelu etenee ennusteen mukaan aikataulutusti ja kärkihankkeena, jonka linjauksia noudatetaan valmisteilla olevissa yleiskaavoissa. Asemakaavoitusohjelman erillispientalojen kaavoitustavoite (50.000 kerros-m²) on ennusteen mukaan jäämässä 26.000 kerros-m² suunnitellusta ja pientalojen kaavoitustavoite (40.000 kerros-m²) vastaavasti 25.000 m² suunnitellusta. Kerrostalotonttien ja elinkeinotonttien kaavoitustavoitteet ennusteen mukaan ylitetään. Henkilötyövuosien ylitys (11 htv) kohdistuu ulkopuolista rahoitusta saavaan projektitoimistoon, jonka lisääntyneet palkkamenot tullaan ennusteen mukaan kattamaan ulkoisilla tuloilla.

Rakennuslautakunnan toimintakatteen - 0,1milj. euroa ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika on heinäkuun lopun tilanteen mukaan lähes tavoitteesta (31/30 vrk). Heinäkuun loppuun mennessä myönnettiin 926 rakennus- ja toimenpidelupaa, joka on n. 2 % enemmän kuin vuonna 2010 vastaavana aikana (907). Myönnettyjen rakennuslupien kerrosala oli 25 % enemmän kuin vuonna 2010 vastaavana aikana. Ennusteen mukaan rakennusvalvontaviranomaisen päätöksistä tehtyjen valitusmäärät (1,4 % päätöksistä) ja valitusviranomaisten käsittelyssä menestyneiden määrä (40 % käsittelyistä) on edellisvuoden tasoa.

Liikelaitosten tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöliikelaitoksen käyttökate (liikeyljäämä/-alijäämä + poistot) laskee ennusteen mukaan 8,0 milj. euroa budjetoidusta (TA 35,1 M€). Liikevaihtotavoite saavutetaan, mutta tonttiluovutusten myyntitavoitteesta jäädään 3,8 milj. euroa (TA 16,1 M€). Lisäksi johtokunta on budjetoanut kattamatonta tuloa 4,0 milj. euroa ja vastaavan määrän ylimääräisiä ylläpitomenoja. Menokehitystä tulee rajoittaa loppuvuoden osalta talousarvioon pääsemiseksi samalla, kun tontinmyynnin toimenpiteitä tulee tehostaa. Kaupungin vahinkorahastosta saatava Myllysilän uusinvestointia vastaava korvaus on tulosvaikutukseltaan kustannusneutraali Kiinteistöliikelaitokselle, koska se kirjataan poistoeron lisäykseksi sekä satunnaiseksi tuotoksi.

Investointimenojen ennustetaan ylittyvän 1,1 milj. euroa suunnitellusta (TA 37,7 M€). Uus- ja laa-

jennusinvestointien ylitykseksi arvioidaan 0,9 milj. euroa (Myllysilta) sekä korvaus- ja ylläpitoinvestointien 1,7 milj. euroa (mm. pienvenesatama 0,8 M€ ja keskustan kehittäminen 0,8 M€). Maa-alueiden hankintamenon arvioidaan vastaavasti alittuvan 1,5 milj. euroa suunnitellusta. Keskusta-alueen uusien pyöräteiden tavoitetta ei ennusteen mukaan saavuteta, koska työmaita ei ole avattu kulttuuripääkaupunkivuoden johdosta keskusta-alueella.

Vesiliikelaitoksen käyttökateen ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen on ennusteen mukaan haasteellisia nykyisillä hallintoresursseilla. Investointitaso ennustetaan alittuvan yhteensä 0,25 milj. euroa (TA 11,8 M€). Korvausinvestointien alituksella 0,15 milj. euroa suunnitellusta on jonkin verran kerrannaisvaikutusta myös verkoston toiminnan tavoitteisiin.

Satamaliikelaitoksen liikevaihdon ennustetaan alittuvan 0,4 milj. euroa budjetoidusta. Käyttökate-tavoite kuitenkin ylitetään tuloslaskelmaennusteen mukaan, sillä Linnankiinteistön kauppa siirtyi tämän vuoden puolelle, eikä myyntitavoite ollut mukana vuoden 2011 talousarviossa. Satamaliikelaitoksen investointimenojen ennustetaan ylittävän 3,2 milj. euroa budjetoidusta (TA 4,0). Uus- ja laajennusinvestointikohteiden, mm. Viking Linen laiturin laajennus ja ruoppausten laajennus, ennustetaan lisäävän investointimenoja.

Tilaliikelaitoksen toimitilojen myynteihin liittyy epävarmuutta ja myyntitavoitetta ei kuitenkaan ennusteen mukaan täysin tulla saavuttamaan. Käyttökate-tavoite tullaan ennusteen mukaan saavuttamaan, myyntivoittoennusteen heikkenemisestä huolimatta, vuokratulojen kasvulla ja kulujen vähentämisellä. Investointiohjelman toteutumisennusteen mukaan hankekohtaiset kustannusarvioiden muutokset eivät aiheuta investointiohjelman loppusumman ylitystä. Tilaliikelaitoksen investointimenojen toteutuman ennustetaan alittuvan yhteensä 2,2 milj. euroa (TA 56,1 M€). Uudisinvestointimenojen ennuste on 10,5 milj. euroa (TA 12,5 M€) ja peruskorjausten 43,4 milj. euroa (43,6 M€).

Kunnallistekniikkaliikelaitoksen, Vihertiikelaitoksen, Talotoimiliikelaitoksen ja Kiinteistöpalveluliikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ollaan saavuttamassa ennusteiden mukaan suunnitellusti

Yhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkikonserniin kuuluvien asuntoyhteisöjen (**TVT Asunnot Oy, Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy ja Turun Ylioppilaskyläsäätiö**) talouden ja toiminnan ennustetaan toteutuvan pääosin hyvin ja yhtiöiden talousarvion mukaisesti. Vuosi 2011 on TVT Asunnot Oy:n ensimmäinen varsi-

nainen tilivuosi rakennemuutoksen jälkeen. Yhtiön toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvat suunnitellusti. Myös taloudellisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvat suunnitellusti. Ainoastaan velkaisuuden tunnusluvut jäävät hieman tavoitteista, mikä johtuu osaltaan kaupungin myöntämän pääomallainan kirjaamisesta vieraan pääoman eräksi. **Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy:n** toiminnallisista tavoitteista asuntojen käyttöaste sekä tyhjät asunnot kauden lopussa alittavat tavoitetason selkeästi johtuen pääasiassa telakkateollisuuden tilanteesta mm. Pernon alueella. Tämä puolestaan heijastuu edelleen negatiivisesti yhtiön liikevaihtoon ja liikevoittoon, jotka jäävät tavoitteista. Yhtiön taseen tunnusluvut toteutuivat suunnitellusti. **Turun Ylioppilaskyläseuran** talouden ja toiminnan ennustetaan toteutuvan pääosin suunnitellusti. Ainoastaan Yo – talojen perusparannusinvestointien myöhäisempi toteutuminen vaikuttaa nettoinvestointien alittumiseen suunnitellusta.

Koy Turun Monitoimihallin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan lähes suunnitellusti. Yhtiö ei ole kyennyt ylimääräisiin lainalyhennyksiin, minkä vuoksi vakavaraisuuden tunnusluvut jäävät hieman asetetuista tavoitteista.

Turun TeknologiaKiinteistöt Oy Yhtiön toiminta on käynnistynyt kuluvan vuoden helmikuun alussa, minkä vuoksi toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat vasta muotoutumassa. Kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt yhtiölle vuodelle 2011 toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Turun Seudun Jätehuolto Oy:n toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Yhtiön liikevaihdon, liikevoiton ja tilikauden tuloksen toteumat ylittävät asetetut tavoitteet selkeästi jo tarkasteluperiodilla, minkä vuoksi myös koko vuoden taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Yhtiö kyennee maksamaan myös osinkotuottoa kaupungille n. 159 tuhatta euroa.

Turun seudun puhdistamo Oy:n toimintaa hankaloitti kevään runsaat sateet ja sulamisvedet, mikä näkyy yhtiön toiminnallisen mittarin (kiintoaine) tavoitteen alittamisena. Talouden osalta yhtiön laskutus osakaskunnilta ylittää talousarvion, mikä näkyy liikevaihdon ja liikevoiton kasvuna. Tilikauden tulos on edelleen negatiivinen johtuen Rasion siirtoviemärin hankintamenon poistosta, jota eivät osakaskunnat täysimääräisesti kata.

Turun Seudun Vesi Oy:n toiminnalliset tavoitteet eivät toteudu täysimääräisesti, koska tekopohjavesihankkeen käyttöönotto viivästyy noin kolme viikkoa Halisissa tehtävien muutostöiden materiaalityön viivästymisen vuoksi. Lisäksi osa vuodelle 2010 suunnitelluista investointimenoista kohdistuu kuluvalle vuodelle, mikä aiheuttaa suunniteltujen investointikustannusten ylittymisen. Yhtiön talous ei myöskään toteudu suunnitellusti johtuen edellä mainitusta tekopohjavesihankkeen ajallisesta viivästymisestä ja omakustannushintaisen veden laskutuksen puuttumisesta.

Turun Kaupunkiliikenne Oy:n toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan hyvin. Yhtiön uuden kuljetuskaluston hankkiminen hoidetaan kaupungin sisäisellä lainarahoituksella, mikä osaltaan vaikuttaa yhtiön taseen tunnuslukuihin negatiivisesti. Muuten yhtiön talouden ennustetaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti ja vuoden 2011 liikevoiton ja tilikauden tuloksen ennustetaan jopa ylittävän asetetun tavoitteen.

VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus: Laadukkaat pelastustoiminta-, turvallisuus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan Varsinais-Suomessa ammattitaitoisesti, tasapuolisesti ja nopeasti kaikkina vuorokauden aikoina.

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toiminnan tulostavoitteet				
Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
1. Tyytyväisyyskysely (asteikko 1-5)	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työtyytyväisyyskysely (henkilöstö ja sidosryhmät)	2,56	vuositasolla	Toteutetaan vuositasolla joka toinen vuosi!	
Kuntien yleisarvolukema	2,66		Toteutetaan vuositasolla joka toinen vuosi!	
2. Kiireellisten tehtävien toimintavalmiusaika	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Kiireellisten tehtävien toimintavalmiusaikaprosentti	yli 90 %	vuositasolla	93 %	
5* suurimman pelastuslaitoksen toimintavalmiusaikojen ka. - %	n. 88-90 %			
3. Tarkastusmäärien toteutuminen	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Tarkastusmäärien tavoitteiden prosentuaalinen toteutuminen	väh. vertailuryhmän %	vuositasolla	94 %	
5* suurimman pelastuslaitoksen tarkastustoteuman ka.- %	n. 90 %			
4. Pelastustoimen kustannusvertailu	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
V-S pelastuslaitoksen kustannukset €/asukas	Alle vrt.-ryhmän ka	vuositasolla	65	
5* suurimman pelastuslaitoksen kustannuksien ka. €/asukas	n. 66			
* (Helsinki, Tampere, Keski-Uusimaa ja Länsi-Uusimaa)				

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	571,7	571,5	585	581,9	580	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400, M€)	24,4	25,5	27,3	15,7	27,2	

Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	3,6	3,5	alle 4	4,8	4	
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,5	0,32	alle 0,5	-	-	
Varhemaksut nettona (1000 €)	163	170	alle 200	57	150	

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työnantajan suosittelu (suosittelee %)	47,12				-	
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus (asteikko 1-5)	2,39				-	
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	34,42				-	
Työpaikan ilmapiiri (asteikko 1-5)	3,14				-	

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset tulostavoitteet

Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Tukipalvelut ja talouden toteutuminen (pelastuslaitoksen kustannukset/asukas)	n. 62	n. 62	64,50	alle 66	vuositasolla	65	
Pelastuspalvelut ja toimintavalm.aika (kiir.tehtävien tavoiteajan toteut.%)	94 %	95 %	96 %	yli 90 %	vuositasolla	93 %	
Turvallisuuspalvelut ja tarkastukset (tavoitetason saavuttamis-%)	yli 90 %	yli 90 %	93 %	yli 90 %	vuositasolla	94 %	

Hallintokunnan kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähemmän/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähemmän kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan ja toteutetaan hallintokunta-kohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat	-	-		

Toimenpide: Ekotukihenkilön ja työryhmän nimeäminen hallintokuntaan toimenpidesuunnitelmien toteuttamiseksi	-	nimetty työryhmä		nimetään	
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa (uusien toimitilojen rakentaminen ja peruskorjaukset)	-	paranee		paranee uusien toim.tilojen myötä.	
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	-	-			
Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.					
<i>toimenpide/investointihanke 1:</i> uusien toimitilojen rakentaminen tai peruskorjaus	1	1		2-3	
<i>toimenpide/investointihanke 1:</i> tarkastusautoiksi hybridi- ja/tai sähköautoja (kpl)	-	-		1-2	

Talous							
Ennuste 31.12.2011							
1.000 €	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero	
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta							
Tavoite*)	1.666	1.500			1.500	0	
*) Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot + rahoitustuotot							
Investoinnit							
M	1.749	2.660			2.200	-460	
T	133	1.160			700	-460	
N	-1.616	-1.500			1.500	0	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutunevat suunnitelmien mukaisesti.

JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:

Joukkoliikennetoimi on tilaajaorganisaatio, joka tarjoaa kilpailukykyisen, matkustaja- ja ympäristöystävällisen liikkumistavan Turussa asuville ja toimiville. Joukkoliikennetoimi tekee hyvää yhteistyötä kaupunkiseudun kuntien ja eri toimijoiden kanssa.

Visio:

Joukkoliikenne tarjoaa sujuvan, miellyttävän ja edullisen liikkumistavan sekä Turussa että Turun kaupunkiseudulla. Joukkoliikenteen matkamäärä kasvaa palvelutason parantamisen ja joukkoliikenteen nopeuttamisen ansiosta. Tehokas kaavoittaminen mahdollistaa hyvän joukkoliikenteen.

Korkeatasoinen joukkoliikennejärjestelmä tukee kaupunki- ja kuntakeskusten asemaa asukkaiden elävinä kohtauspaikkoina ja palvelukeskuksina.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet				
Talousohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Joukkoliikenteen netto-ohjeluku (1.000 €)	-14.501	-7.479	-14.501	
Lipputulot (1.000 €) (sisältää seutuliikennetulot, ei valtionaputuloja)	18.962	10.648	18.962	
Subventio % (sis. kaupungin ja valtion tuen)	45,4	42,3	45,4	

Henkilöstöohjelma

Henkilöstöasiat ovat joukkoliikennetoimen osalta ympäristö- ja kaavoitusviraston alaista toimintaa.

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014

Henkilöstöasiat ovat joukkoliikennetoimen osalta ympäristö- ja kaavoitusviraston alaista toimintaa.

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet

Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Matkamäärä (milj.)	19,8	19,4	19,9	2 % kasvu edelliseen vuoteen	11,6	20,4
Asiakastyytyväisyys (matkustajien tyytyväisyys palveluun; painotettu keskiarvo)	4,0	4,0	4,0	4,0	3,9	4,0
Nettilataus 1.5.2008 alkaen (latausmäärä kpl)	1.778	6.777	12.065	lisääntyy	11.643	lisääntyy
Korttimatkojen osuus kaikista matkoista %	81,5	82,1	84,1	lisääntyy	lisääntyy	lisääntyy

Erikseen seurattava tilastotieto, johon joukkoliikennetoimella ei ole vaikutusmahdollisuutta

	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksi *) ja muutos % ed. vuoteen	169,4 8,2 %	166,7 -1,5 %	173,3 3,9%	-	-	-
Ostoliikenteen kustannus €/ajotunti	53,3	52,6	54,2	-	55,8	-

*) Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100

Linja-autoliikenteen kustannusindeksi muodostuu mm. kuljettajien palkkakehityksestä ja polttoaineen hintakehityksestä ja on yleensä korkeampi kuin yleinen kustannusindeksi.

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähemmän/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähemmän kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan hallintokuntaakohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat	Toimitaan Ympäristö- ja kaavoitusviraston päätösten mukaisesti			
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen hallintokuntaan	Toimitaan Ympäristö- ja kaavoitusviraston päätösten mukaisesti			
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa	Toimitaan Ympäristö- ja kaavoitusviraston päätösten mukaisesti			

Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	Jatkuva käytäntö			
Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kaluston tiukat ympäristövaatimukset (ympäristönormit, hybridibussit)	Sisältyy kilpailutushintaan			
Kv päätti 14.12.2009 § 238, että Turkuun toteutetaan bussien runkolinjasto. Valtuusto ei tehnyt päätöstä hankkeen rahoituksesta.		300.000	Liikennöintilisäykset alkavat syksyllä 2011	
Runkolinjaston toteutus jakaantuu vuosille 2011 – 2020. Ensimmäisten linjojen tulee aloittaa toimintansa vuoden 2011 loppuun mennessä.				
Vuonna 2011 runkolinjastopäätöksen toimeenpano tarkoittaa jlk:n osalta liikenteen lisäystä, lipunmyynnin ja tiedotuksen parantamista sekä näyttötaulujen hankintaa. Osaan kustannuksista saataneen valtion suurten kaupunkien tukea (max 50 %).				
Vuosien 2012 – 2020 osalta kehittämisohjelma ja vuosittainen kustannusarvio valmistuvat kesään 2011 mennessä.				

Kv: **Kohdennetaan + 300.000 € runkolinjaston käynnistämiseen ja joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen.**
Toimenpiteet:

- uusi palvelutoimisto, kesä 2011
- linja 2 (entinen linja 28) vuorotiheyden parantaminen, syksy 2011
- näyttötauluhankinnat, kesä ja syksy 2011
- lipunmyyntilaajennukset, talvi 2011 - 2012

Talous							
Ennuste 31.12.2011							
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero
Joukkoliikennelautakunta							
	N	-13.544	-14.501	-	-14.501	-14.501	-
Investoinnit							
	M	57	270	-	270	270	-
	T	3	75	-	75	75	-
	N	-54	-195		-195	-195	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että menot ja tulot ovat toteutumassa talousarvion mukaisesti.

YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus: Ympäristö- ja kaavoitustoimi mahdollistaa vetovoimaisen ja kilpailukykyisen, innovatiivisen, terveellisen ja turvallisen sekä kulttuuriperintöä ja luonnonympäristöä vaalivan ympäristön Turussa eläville ja toimiville suunnittelemalla, lupia myöntämällä ja valvomalla yhteistyötä ja kestävää kehitystä edistäen.

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet			
Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Asukkaiden hyvinvointiohjelma			
Tutkimukseen 'Kaupunki- ja kuntapalvelut' perustuen (FCG Efeko Oy, mikäli vielä tehdään):		Tutkimusta ei ole tehty v. 2008 jälkeen	
– Rakennetun ympäristön viihtyisyys ja kauneus, tyytyväisiä 62 % vuonna 2008	Lisääntyy		
– Asuntojen, työpaikkojen ja palveluiden sijoittelu, tyytyväisiä 37 % vuonna 2008	Lisääntyy		
– Liikenneolot jalankulkijan ja pyöräilijän kannalta, tyytyväisiä 61 % vuonna 2008	Lisääntyy		
– Liikenneolot julkisen liikenteen kannalta, tyytyväisiä 74 % vuonna 2008	Lisääntyy		
Osaamis-, yrittäjyys ja elinkeino-ohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Ympäristö- ja kaavoitustoimen osalta tätä ohjelmaa tukevat toimenpiteet sisältyvät asunto- ja maankäyttöohjelmassa asetettuihin, erityisesti elinkeinopoliittisiin (kohta 2.7) tavoitteisiin ja tonttutuotantoon		Katso alla asunto- ja maankäyttöohjelman elinkeinot ja palvelut - kohta	

Asunto- ja maankäyttöohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Asunto- ja maankäyttöohjelman mukaisen strategisten asemakaavojen ohjelman toteutuminen (k-m ²): Esitetty kohteittain Liitteessä 1.1 vuodelle 2011			
– Kerrostaloja (AK)	35.000	25000	190000
– Pientaloja (AP, AR)	40.000	1000	15000
– Erillispientaloja (AO)	50.000	2000	24000
– Elinkeinot ja palvelut	80.000	4000	96000
Hirvensalon osayleiskaava hyväksytään	Kv	Luonnos hyväksytty. Odottaa rakennemallityön linjauksia.	Ehdotuksen valmistelu
Linnakaupungin osayleiskaava hyväksytään	Kv	Hyväksytty	

Lentokentän ympäristön (Turku – Rusko) osayleiskaava hyväksytään	Kv	Ehdotus valmisteilla. Selvitys Natura-vaikutusten arvioinnista viivästynyt. Raja-aluekaavana poikkeuksellisen haastava.	Ehdotuksen valmistelu	
Maaria – Ilmarinen osayleiskaava hyväksytään		Ehdotus valmisteilla. Odottaa rakennemallityön linjauksia.	Ehdotuksen valmistelu	
Turun kaupungin yleiskaava 2025 hyväksytään	Luonnos	Valmistelu rakennemallityöhön nivelyen	Tavoitteet, kehityskuvat	
Kaupunkiseudun rakennemalli (PARAS – hanke)	Rakennemalli valmis	Alustava rakennemalli	Loppuraportti valmis	

Talousohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Talousarvion neton pitävyys (1.000 €)	- 6 659	- 5 172	- 6 659	
Tonttituotantoprosessin tehostaminen ja ennustettavuuden parantaminen – yhteinen hanke ympäristötoimen muiden prosessiin osallistuvien hallintokuntien kanssa akj:n johdolla	Valmistelu, avainhenkilöiden valmennus, pilotointi	Prosessi etenee ohjelmoidusti. Asia esitelty viimeksi kh:lle 21.03.2011 (3182-2011 Maankäytön strateginen ohjausjärjestelmä)		

Henkilöstöohjelma	2008	2009	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	174	172	176	185,4	187,3	
– perusorganisaatio ilman projekteja	149	148	ei lisäännny	145,2 (30.6.2011)	146,2	
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	6 206 921	6 270 444	6 852040	4 246 270	7 126 080	
– perusorganisaatio ilman projekteja	5 483 507	5 461 469	5 797 040	3 394 190	5 776 080	
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	3,60	3,33	Vähenee	3,3	3,3	
Työtaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,08	0,03	Vähenee	0	0	

Varhemaksut	92.720,19	45.111,92	109.027,91	31.504,13	53.007,12	
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------	--

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	2008	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Työnantajan suosittelu (suosittelee %)	79,86		79,09	-
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus (1 - 5)	3,28		3,29	-
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	49,64		38,74	-
Työpaikan ilmapiiri (1 - 5)	3,62		3,56	-

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet

Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Ympäristö- ja kaavoitustoimen brutto-kustannukset/asukas €	69,61	68,03	70,19	ei lisä säännö	46,36	78,01

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yhteiset tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähemmän/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähemmän kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan hallintokunta-kohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		Suunnitelmat laadittu	ei laadittu	laadittu
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen hallintokuntaan		Nimetty ja koulutettu	1 nimetty 0 koulutettu	väh. 1 koulutettu

Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuus-suunnitelmassa esitettyjä toimia hallintokunnissa		Jatkuva käytäntö liittyen edelliseen	ei suunnitelmallista	suunnitelmallinen toiminta alkaa	
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa hallintokunnat määrittelevät Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus-toimeksiantoihin ympäristökriteereitä		Jatkuva käytäntö	Jatkuva käytäntö	Jatkuva käytäntö	

Hallintokunnan toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Kirjataan hallintokunnan toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla. 3.1 Kulkumuotojakauman kestävä kehitys Turussa Osallistutaan seudullisen liikkumisen ohjauskeskuksen perustamiseen 3.3 Elämänlaadun kohentaminen ja ympäristövaikutusten hallinta Kartoitetaan liikennemelu Turun kaupunkiseudun alueella. Laaditaan meluntorjuntaohjelma.			3.1 Projekti käynnissä (Valonia) 3.3 Projekti käynnissä (YKV/ympäristönsuojelu ja suunnittelutoimisto)		
Kunnan alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen		inventointi	tarjouspyyntö inventoinnista jätetty	inventointi (v. 2010) tehty	
Annetaan pientalorakentajille neuvontaa matalaenergiarakentamisesta ja uusiutuvien energialähteiden käyttömahdollisuuksista.		Jatkuva käytäntö	Jatkuva käytäntö	Jatkuva käytäntö	

Liikennemuotojakauman kehitys. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen osuus Turussa: yli 55 % vuonna 2020, yli 66 % vuonna 2030: v. 1997 v.2008 Kävely 29% 30% Pyöräily 11% 13% Linja-auto 14% 9% Yhteensä 54% 52%	52	Lisääntyy	Uutta tutkimusta ei ole tehty v. 2008 jälkeen. Arvioitu, että säilynyt ennallaan.	-	
Tehokas maankäyttö, tiivis kaupunkirakenne – asukkaiden keskimääräinen etäisyys (m) Kauppatorista (lähtöarvo 31.12.2009)	3514,40	Ei lisääntynyt	3514,91	Ei lisääntynyt	

Kaavoitusohjelma suuralueittain 2011–2020 talousarvio (saatavana erillisenä tarvittaessa)

Kv:	Kohdennetaan + 70.000 € liikennesuunnittelijan vakanssin perustamiseen, seudullisen rakennemallityön loppuun saattamiseen ja kaupunkikeskustavision toteuttamiseen vuoden 2011 aikana.
	Toimenpiteet: Vakanssi perustettu ja ollut avoinna hakua varten.
	Valmistellaan Skanssin asemakaavoituksen yhteydessä kestävän kehityksen mukainen kokonaisvaltainen sähköistä informaatiota hyödyntävä kaupunginosakonsepti.
	Toimenpiteet: Skanssin hankkeen kestävän kehityksen tematiikka ja aluebrändäys on kehitteillä. Kaavoitus ohjelmoitu alkamaan Eteläkaaren varrelta siten, että ensimmäiset asemakaavat valmistuivat 2012.
	Esteettömyysasiamiehen tehtävien hoito turvataan ensisijaisesti seudullisena toimintana (Ympäristö- ja kaavoitusltk).
	Toimenpiteet: Naapurikunnille on valmisteltu esitys ja esteettömyysasiamies käynyt neuvottelut kuntajohtajien kanssa. Vastauksia odotetaan.

Talous							
Ennuste 31.12.2011							
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero
Ympäristö- ja kaavoituslautakunta							
	N	-6.394	-6.659		-6.659	-6.659	
Investoinnit							
	M	0	65		65	65	
	T	0	0		0	0	
	N	0	-65		-65	-65	

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Henkilötyövuosien määrä on lisääntynyt ulkopuolisella rahoituksella toimivissa projektitoimistoissa enemmän kuin mitä perusorganisaation henkilötyövuosien määrä on vähentynyt, jolloin kokonaismäärä on lisääntynyt, mistä johtuu myös palkkamenojen kasvu.

Pääpaino on ollut kaupunkiseudun rakennemallityön valmistelussa, joka etenee aikataulutetusti ja kärkihankkeena ja jonka linjauksia noudatetaan valmisteilla olevissa yleiskaavassa ja osayleiskaavoissa. Hirvensalossa olevat osayleiskaavan mukaiset aluevaraukset ovat hupenemassa ja maanomistus on heikko. Uudet aluevaraukset edellyttävät pahimmillaan maakuntakaavan tarkistusta.

RAKENNUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus: Rakennusvalvonta edistää vetovoimaisen, virikkeellisen ja turvallisen rakennetun ympäristön kehittymistä Turussa asuville ja toimiville neuvomalla, ohjaamalla, lupia myöntämällä ja valvomalla yhteistyötä ja kestävästä kehitystä edistäen.

Rakennusvalvonta toimii asiakaslähtöisesti siten, että Turun asukkaiden ja yritysten on mahdollista rakentaa laadukkaita ja kestäviä rakennuksia sekä viihtyisää, vetovoimaista ja kestävästä kehityksen mukaista asuin- ja elinympäristöä. (Visio)

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tulostavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Asukkaiden hyvinvointiohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Asiakaspalvelua kehitetään jatkuvasti:				
Jatkuva palautteen arviointi ja tarpeelliset toimenpiteet	Asiakaspalaute ja toimenpiteet	Asiakaspalaute ja toimenpiteet	Asiakaspalaute ja toimenpiteet	

Osaamis-, yrittäjyys ja elinkeino-ohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Rakennusvalvontaviranomaisen päätöksistä tehdyt valitukset % / joista menestyneitä valitusviranomaisten käsittelyssä %	0 / 0	1,4/40	1,4/40	

Asunto- ja maankäyttöohjelma	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Lupapäätösten keskimääräinen käsittelyaika (90 % päätöksistä), Vrk	30	31	31	

Talousohjelma

Hankintasuunnitelma

Henkilöstöohjelma

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014

Hallintokunnan kestävästä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaikki edellä esitetyt ohjelmat ja suunnitelmat sisältyvät ympäristö- ja kaavoituslautakunnan talousarvioon.

Palvelukokonaisuuksille asetettavat keskeiset operatiiviset tulostavoitteet

Tulostavoitteet	Toteumat		TP	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Rakennuslautakunnan netto-ohjeluku (1.000 €)	-125	-62	-114	-105	- 49	-105	

Talous							
Ennuste 31.12.2011							
1.000 €		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011	Muutokset	Talousarvio muutoksin	Ennuste 31.12.2011	Ero
Rakennuslautakunta							
	T	0	0			0	0
	M	114	105			105	0
	N	-114	-105			-105	0

Virastopäällikön arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Vuoden 2011 heinäkuun loppuun mennessä myönnettiin 926 rakennus- ja toimenpidelupaa, joka on n. 2 % enemmän kuin vuonna 2010 vastaavana aikana (907). Myönnettyjen rakennuslupien kerrosala oli 132 559 m², joka on 25 % enemmän kuin vuonna 2010 vastaavana aikana (105 834 m²). Myönnetyt rakennusluvut sisälsivät 884 asuntoa, joka on 58 % enemmän kuin vuonna 2010 vastaavana aikana (561 asuntoa).

Myönnettyjen rakennuslupien kerrosalat 1.1.-31.7.:

2008 146 401 m²   2009 104 784 m²   2010 105 834 m²   2011 132 559 m²

Vuoden 2011 heinäkuun loppuun mennessä valmistuneiden rakennusten kerrosala oli 52 391 m², joka on 58 % vähemmän kuin viime vuonna vastaavana aikana (73 746 m²). Asuntoja valmistui 482 kpl, joka on 152 % enemmän kuin viime vuonna vastaavana aikana (191 kpl).

YMPÄRISTÖTOIMI

1.1. – 31.7.2011

Liikelayosten sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöliikelayoksen johtokunta, Turun Kiinteistöliikelayos

Tilaliikelayoksen johtokunta, Turun Tilaliikelayos

Talotoimiliikelayoksen johtokunta, Turun Talotoimiliikelayos

Kiinteistöpalveluliikelayoksen johtokunta, Turun Kiinteistöpalveluliikelayos

Kunnallistekniikkaliikelayoksen johtokunta, Turun Kunnallistekniikkaliikelayos

Viherliikelayoksen johtokunta, Turun Viherliikelayos

Vesiliikelayoksen johtokunta, Turun Vesiliikelayos

Satamaliikelayoksen johtokunta, Turun Satamaliikelayos

KIINTEISTÖLIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Kiinteistöliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus:

Kiinteistöliikelaitos tuottaa ja ylläpitää kaupunkilaisille ja elinkeinoelämälle hyvää toimintaympäristöä sekä huolehtii omistajanhallintaansa kuuluvasta omaisuudesta ja sen kehittämisestä.

Sitovat tavoitteet

	Toteumat			TA	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
	2008	2009	2010	2011		
Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot						
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €	2.295	2.295	12.724	4.500	-	4.500
Liikeliijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	37.745	31.405	43.338	35.132	-	27.124

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähemmän/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähemmän kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat	-	Käynnistys	-	Käynnistys
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen	-	1	Nimetty	
Energiatohokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatohokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatohokkuussuunnitelmassa esitetyjä toimia liikelaitoksissa	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	-	80 %	-	80 %
Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Pyörätiet keskusta-alueelle (metriä)	135	530	135	210

Kv:	Siirrytään alueurakointimalliin yhden alueen osalta vuoden 2011 aikana.
	Toimenpiteet: Alueurakointiin on siirrytty yhden alueen osalta 1.6.2011 alkaen.
	Kohdennetaan 650.000 € kulttuuripääkaupunkivuoden edellyttämään kaupunkikeskustan yleisten alueiden ylläpidon tehostamiseen.
	Toimenpiteet: Keskusta-alueen katu- ja viheralueita on kohennettu korjaamalla kiveyksiä, nurmikoita, kalusteita ja rakenteita. Keskusta-alueen puhtaana- ja kunnossapitoa on tehostettu katu- ja viheralueilla.
	Valmistellaan Vanhan Suurtorin alueen perusparannushanke huomioiden esteettömyyden ja tapahtumien edellyttämien sähköjärjestelmien vaatimukset.
	Toimenpiteet: Suunnittelun kilpailutus on käynnissä.
	Vaikeasti työllistyvien nuorten osalta – selvitetään kuntouttavan työtoiminnan ja muiden työllistämismahdollisuuksien hyödyntämistä mm. kaupunkikuvan siistimiseen suunnattujen määrärahojen puitteissa.
	Toimenpiteet: Tuottajaorganisaation (Viherliikelaitos) palveluksessa on ollut työllistettyjä nuoria.

	TP 2009 (€)	TP 2010 (€)	TA 2011 (€)	Toteutunut	Ennuste
TURUN KIIENTEISTÖLIKELAITOS PÄÄLIIKENNÄVÄYLÄT JA KESKUSTAN KEHITTÄMINEN (Kh)					
MENOT	3.487.218	3.769.783	9.700.000	6.145	11.352
TULOT	0	24.298	0	0	669
NETTO	-3.487.218	-3.745.485	-9.700.000		

Liikelaitoksen johtajan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Kulttuuripääkaupunkivuoden johdosta ei ole avattu uusia työmaita (pyörätiet) keskusta-alueella.

TILALIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Tilaliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus:

Turun Tilaliikelaitos huolehtii Turun kaupungin toimitilakäyttäjien tilatyytyväisyydestä sekä toimitilavarallisuuden suunnitelmallisesta kehittämisestä ja hoidosta.

Sitovat tavoitteet

	Toteumat			TA	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
	2008	2009	2010	2011		
Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot						
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €	13.664	13.678	13.861	26.078	15.212	26.078
Liikelyijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	46.755	49.483	40.299	53.971	36.572	53.971

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat	-	käynnistys	-	käynnistynyt
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen	-	tehty	tehty	tehty
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia liikelaitoksissa	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
Kestävä kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä	kyllä	kyllä	-	kyllä

Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Toimenpide: Osallistutaan energiansäästöviikkoon	kyllä	kyllä	-	kyllä
Toimenpide: Uudistuotantoa pyritään tekemään matalaenergiaratkaisuin.	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Kv:	Sote-hallinnon tilat ratkaistaan vuoden 2011 aikana.
	<i>Toimenpiteet: Asia on työn alla</i>
	Rakennemuutoksen edellyttämät toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan vuoden 2011 aikana.
	<i>Toimenpiteet: Tehty</i>
	Valmistellaan yhdessä Tilakeskuksen kanssa osittaista siirtymistä välilliseen omistamiseen kaupungin omistamien tilojen osalta.
	<i>Toimenpiteet: Käynnissä</i>
	Valmistellaan yhdessä Tilakeskuksen kanssa takaisinvuokrausmallia niiden kaupungin omistamien tilojen osalta, joista on tarkoitus luopua seuraavien 15 vuoden kuluessa.
	<i>Toimenpiteet: Käynnissä</i>
	Valmistellaan yhdessä Tilakeskuksen kanssa investointi- ja hankesuunnittelujärjestelmän uudelleenorganisointi osana kaupunginvaltuustolle esitettävää Turun kaupungin tilaohjelmaa.
	<i>Toimenpiteet: Tehty</i>
	Tarkistetaan kaupunginvaltuuston kouluverkko päätöstä 15.6.2009 § 134 Seikkailupuiston päiväkodin ja koulun uudisrakennuksen osalta siten, että Seikkailupuiston koulu (1.321.000 €), Seikkailupuiston toimintakeskuksen korvaava tila (1.071.900 €) ja Kellonsoittajankadun päiväkodin peruskorjaus (5 M€) yhdistetään uudisrakennushankkeeksi Kellonsoittajankadun koulu ja päiväkotit (6,3 M€).
	Perusteluina muutokseen on hankkeen noin 1,1 M€ alempi kokonaistavoitehinta, nuorisotoimen vuokrakustannusten kasvun hillitseminen, Seikkailupuiston ulko-alueiden toimintakonseptin säilyttäminen, Vesiliikelaitoksen investointien keventäminen sekä Kellonsoittajankadun uudisrakennushankkeen mahdollistamat kiinteistötaloudesta ja toiminnallisesta synergiasta saatavat hyödyt.
	<i>Toimenpiteet: Hankesuunnitelma on hyväksytty ja kohteen suunnittelu on käynnissä. Kohteelle tullaan hakemaan rakennuslupa syksyllä 2011.</i>
	Kv 24.1.2011 § 22 Kellonsoittajankadun päiväkodin ja koulun uudisrakennuksen sitovaksi kustannusarvoksi hyväksytään 5.857.000 euroa.

Liikelaitoksen johtajan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tilaliikelaitoksen toiminta on sujunut suunnitelmien mukaisesti ja asetetut tavoitteet tullaan saavuttamaan.

TURUN TALOTOIMILIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Talotoimiliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus: Talotoimiliikelaitos on erityisesti Turun kaupunkikonsernin julkisten rakennusten korjauskentämiseen ja kunnossapitoon erikoistunut liikelaitos. Talotoimiliikelaitos toimii Tilaliikelaitoksen strategisena yhteistyökumppanina.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Toteumat			TA	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €		30	109	30	18	30
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	270	149	306	203		206

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		täydennetään liikelaitoksen ympäristöohjelmaa	ympäristöohjelmaa on päivitetty	ympäristöohjelma on ajan tasalla
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen		nimetään yksi ekotukihenkilö	ekotukihenkilö on nimetty	ekotukihenkilö on koulutettu
Energiatsehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatsehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatsehokkuussuunnitelmassa esitetyjä toimia liikelaitoksissa		toteutetaan ympäristöohjelmaa	noudatetaan ympäristöohjelmaa	noudatetaan ympäristöohjelmaa
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä		omissa hankinnoissa noudatetaan kaupungin kriteerejä	toteutettu yhdessä halon kanssa	yhteistyö jatkuu
Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011 -	31.7.2011	31.12.2011

Kv: Liikelaitos yhtiötetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa Kiinteistöpalveluyhtiön tytäryhtiönä vuoden 2012 alusta lukien.

Toimenpiteet: Yhtiöittämisvalmistelut ovat menossa. Osakeyhtiö aloittanee toimintansa 1.1.2012.

Rakennemuutoksen edellyttämät toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan vuoden 2011 aikana.

Toimenpiteet: Siirrot on tehty.

Mikäli kaupunginvaltuusto tekee asiassa yhtiörakenteen jatkovalmistelua tukevan päätöksen, liikelaitos yhtiötetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa Kiinteistöpalveluyhtiön tytäryhtiönä vuoden 2012 alusta lukien.

Toimenpiteet: Yhtiöittämisvalmistelut ovat menossa. Osakeyhtiö aloittanee toimintansa 1.1.2012.

Liikelaitoksen johtajan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tavoitteet saavutetaan.

TURUN KIINTEISTÖPALVELULIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Kiinteistöpalveluliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus: Kiinteistöpalveluliikelaitos on Turun kaupungin julkisten rakennusten kiinteistöhoitoon liittyvien palveluiden, käyttäjäpalveluiden, taloteknisten huolto-palveluiden, siivouspalveluiden ja ruokapalveluiden tuottamiseen erikoistunut yksikkö. Liikelaitos toimii Tilaliikelaitoksen strategisena yhteistyökumppanina. Kiinteistöpalveluliikelaitos tuottaa asiakkaiden (pääasiassa kaupungin eri hallintokuntien) tilaamia kiinteistöjen ylläpitoon, siivoukseen ja ruokapalveluun liittyviä monipuolisia ja asiakkaan odotuksia vastaavia palvelutuotteita. Palvelulaatu ja tuotteet määritellään yhdessä asiakkaan kanssa ja esitetään sopimuksissa sekä tuotantosuunnitelmissa.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Toteumat			TA	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €		10	326	30	18	30	
Liikelyijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	6	469	492	155		175	

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	Tavoite	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä	2010	2011			
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtaiset kasvi-huonepäästövähennyssuunnitelmat		laaditaan ympäristöohjelma sisältäen ao. suunnitelmat	Biojäteseuranta aloitettu. Lähi- ja luomuruokasuunnitelma tekeillä.	Ympäristöohjelman laadinta aloitettu.	
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen		nimetään 3 ekotukihenkilöä	yksi ekotukihenkilö on nimetty	Nimetty henkilö toimii koko liikelaitoksen ekotukihenkilönä.	
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011			
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia liikelaitoksissa			Seurantaa kehitetään yhdessä Tilaliikelaitoksen kanssa.		
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011			
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä		määritellään	Toteutettu yhteistyössä Hankinta- ja logistiikkakeskuksen kanssa.		

Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.	2010	2011 -	31.7.2011	31.12.2011	

Kv: *Liikelaitos yhtiöitetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien.*

Toimenpiteet: Yhtiöittäminen tapahtunee niin, että osakeyhtiö aloittaa toimintansa 1.1.2012

Rakennemuutoksen edellyttämät toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan vuoden 2011 aikana.

Toimenpiteet: Siirrot on tehty.

Mikäli kaupunginvaltuusto tekee asiassa yhtiörakenteen jatkovalmistelua tukevan päätöksen, liikelaitos yhtiöitetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien.

Toimenpiteet: Yhtiöittäminen tapahtunee niin, että osakeyhtiö aloittaa toimintansa 1.1.2012

Liikelaitoksen johtajan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tavoitteiden mukaiset toimenpiteet on aloitettu.

KUNNALLISTEKNIKKALIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus:

Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos tarjoaa katualueiden kunnossapitoon ja kehittämiseen liittyvää palvelua Turun kaupungin tilaajayksiköille.

Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos vastaa maa- ja vesirakentamisen ohjelmiin sisältyvien korjauksen ja ylläpidon toimintojen kokonaisvaltaisesta hoitamisesta tilaajaorganisaatioiden hyväksymien hankeohjeiden mukaisesti.

Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos on määritellyt perustuotteensa tilaajaorganisaatioiden tarpeiden mukaisiksi niin, että toimintaa voidaan kehittää optimaaliseen suuntaan sekä kehittää jatkuvasti uusia innovatiivisia tapoja parantaa palveluvastetta.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Toteumat			TA	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €		116	136	50	29	50
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	317	558	336	218	- 2949	218

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähemmän/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähemmän kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		Laaditaan	Laadinnassa	Laadittu
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen	Nimetään	Koulutetaan	Odotetaan koulutusta	Koulutettu
Energiatohokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatohokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatohokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia liikelaitoksissa		Toteutetaan	Toimia toteutettu	Toimia toteutettu
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä		80 %	50 %	80 %
Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävä kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävä kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.				
*			laadinnassa	laadittu

* Laaditaan 2011 toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä

Kv:	<i>Liikelaitos yhtiötetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että Kunnallistekniikka- ja Viherliikelaitosten muodostama osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien</i>
	<i>Toimenpiteet:</i> Hanke on ollut käynnissä siten, että osakeyhtiön perustamisasiakirjat käsitellään kaupunginhallituksessa 5.9./12.9.2011 ja kaupunginvaltuustossa 19.9.2011
	<i>Rakennemuutoksen edellyttämät toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan vuoden 2011 aikana.</i>
	<i>Toimenpiteet:</i> Rakennemuutokseen liittyvät Kunnallistekniikka- ja Viherliikelaitoksen toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan uuden osakeyhtiön perustamisen myötä. Uuteen yhtiöön liitetään rakennemuutoksen edellyttämänä neljä henkilöä Satamaliikelaitoksesta ja vielä määrittelemätön määrä henkilöitä Liikuntapalvelukeskuksen kunnossapidosta.
	<i>Mikäli kaupunginvaltuusto tekee asiassa yhtiörakenteen jatkovalmistelua tukevan päätöksen, liikelaitos yhtiötetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että Kunnallistekniikka- ja Viherliikelaitosten muodostama osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien.</i>
	<i>Toimenpiteet:</i> Hanke on valmistellut yhtiöittämistä siten, että uusi osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien.

Liikelaitoksen johtajan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ollaan saavuttamassa suunnitellusti.

VIHERLIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Viherliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus:

Viherliikelaitos on johtava kaupunkimaisen ympäristön viheralueiden rakentaja ja ylläpitäjä. Se tarjoaa laadultaan ja tehokkuudeltaan Turun seudun ykköstason palveluita kuntien tilaajaorganisaatioille sekä muille kunnallisille liikelaitoksille.

Viherliikelaitoksen toimintatapa perustuu pitkäjänteiseen kumppanuuteen, jossa Viherliikelaitos vastaa asiakkaan kanssa sovittujen alueiden monivuotisesta ylläpidosta yhdessä sovittun hoitotason mukaisesti.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Toteumat			TA	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011		
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €		30	69	30	18	30
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	141	54	119	80	-257	80

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtaiset kasvihuonepäästövähennyssuunnitelmat		Laaditaan	Laadinnassa	Laadittu
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen	Nimetty ympäristövas- taava ja eko- agentti	Mukana kaupungin yhteisringis- sä	Odotetaan koulu- tusta	Koulutettu
Energiätehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiätehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia liikelaitoksissa		Toteutetaan	Toimia toteutettu	Toimia toteutettu
Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutus toimeksiantoihin ympäristökriteereitä		80 %	50 %	80 %
Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävä kehityksen	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste

tyksen tulostavoitteet/toimenpiteet	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.			toteutusta jatkettu	toteutusta jatkettu edelleen	
*					

* Ympäristöohjelman toteuttamista jatketaan. Vuodesta 2012 eteenpäin uuden yhtiön ympäristöohjelma, jossa kestävän kehityksen toimenpiteet.

Kv:	Liikelaitos yhtiötetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että Kunnallistekniikka- ja Viherliikelaitosten muodostama osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien.
	Toimenpiteet: Hanke on ollut käynnissä siten, että osakeyhtiön perustamisasiakirjat käsitellään kaupunginhallituksessa 5.9./12.9.2011 ja kaupunginvaltuustossa 19.9.2011
	Rakennemuutoksen edellyttämät toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan vuoden 2011 aikana.
	Toimenpiteet: Rakennemuutokseen liittyvät Kunnallistekniikka- ja Viherliikelaitoksen toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan uuden osakeyhtiön perustamisen myötä. Uuteen yhtiöön liitetään rakennemuutoksen edellyttämänä neljä henkilöä Satamaliikelaitoksesta ja vielä määrittelemätön määrä henkilöitä Liikuntapalvelukeskuksen kunnossapidosta.
	Mikäli kaupunginvaltuusto tekee asiassa yhtiörakenteen jatkovalmistelua tukevan päätöksen, liikelaitos yhtiötetään vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistuttua siten, että Kunnallistekniikka- ja Viherliikelaitosten muodostama osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien. Toimenpiteet: Hanke on valmistellut yhtiöittämistä siten, että uusi osakeyhtiö voi aloittaa toimintansa vuoden 2012 alusta lukien.

Liikelaitoksen johtajan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ollaan saavuttamassa suunnitellusti.

VESILIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Vesiliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus:

Vesilaitos tarjoaa asukkaille, yhteisöille ja elinkeinoelämälle laadukkaita vesihuoltopalveluja. Jätevedet käsitellään modernissa seudullisessa laitoksessa, jonka puhdistustulos on riittävän tehokas ja edistää Saaristomeren hyvän tilan saavuttamista. Talusveden tuottamiseen valmistuu vuosien 2010 – 2011 aikana moderni seudullinen laitos, jonka ansiosta talusveden laatu paranee olennaisesti.

Laadun takeena on palveluiden jatkuva kehittäminen sekä omistajahallintaan kuuluva infraomaisuuden ylläpitäminen.

Vesilaitos hoitaa tavoitteidensa mukaiset uus- ja korvausinvestoinnit hankkimallaan rahoituksella.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Toteumat			TA	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011	31.7.11	
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €	6.198	6.198	6.242	6.198	3.615	6.198
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	17.044	15.056	15.531	14.641	7629	14.645

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähemmän/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähemmän kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtainen kasvihuonepäästövähennyssuunnitelma		Laaditaan kasvihuonekaasujen päästövähennyssuunnitelma	ei systemaattista suunnitelmaa	tuotantotoiminnan muutosten vuoksi siirtynee vuoteen 2012
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen	Asian esittely henkilöstölle	Nimetään vähintään 1	Nimetty 2	Nimetty 2
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia liikelaitoksessa		Osana kasvihuonekaasupäästöjen vähennyssuunnitelmaa arvioidaan energiatehokkuuden parantamista	ei tehty	siirtyy vuoteen 2012

Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutustoimeksiantoihin ympäristökriteereitä		määritelty 80 % kaikista Halokeen vesilaitokselle tekemistä kilpailutus-toimeksiantoina	0/3	<50 %	

Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011	
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.					
Kestävän kehityksen toimenpiteet ovat osa normaalia toimintaa. Ei erityisiä uusia hankkeita ohjelman seurauksena..		Tavoitteita ei asetettu	-	-	

Liikelaitoksen johtajana arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Kestävän kehityksen mittarit eivät tule toteutumaan. Syynä ovat toisaalta riittämättömät hallintoresurssit kaikkiin vireillä oleviin hankkeisiin. Kasvihuonekaasujen osalta selvitystä on tietoisesti lykätty, koska toiminnassa ja energian käytössä tapahtuu vuoden 2011 aikana merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat selvityksen sisältöön.

Ohitusvesien osuus on tavoitetta suurempi, mutta edelleen erittäin pieni. Tulokseen on vaikuttanut sääolosuhteet. Laskuttamattomaan veteen vaikuttaa korvausinvestointien määrä.

Muilta osin tavoitteet toteutuivat hyvin.

SATAMALIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, Turun Satamaliikelaitos

Liiketoiminta-ajatus:

Turun Satama on valtakunnallisesti merkittävä liikenteellinen ja logistinen keskus, joka asiakaslähtöisellä toiminnallaan tukee voimakkaasti elinkeinoelämän kehittymistä ja tätä kautta työllisyyttä. Turun Satama toimii tehokkaasti itsenäisenä kunnallisena liikelaitoksena keskittyen matkustaja- ja suuryksikköliikenteeseen ja kehittämisen tuotoillaan satamaa siten, että ulkomaankaupan ja -liikenteen harjoittajille turvataan kilpailukykyiset toimintaedellytykset. Toiminnassaan Turun Satama tukeutuu osavaan ja sitoutuneeseen henkilöstöön sekä Turku-strategian painottamiin liikenteellisiin ja elinkeinopoliittisiin tavoitteisiin.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Toteumat			TA	Toteutunut	Ennuste
	2008	2009	2010	2011		
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €	4.813	4.813	8.851	6.000	3.500	6.000
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	11.099	10.375	13.284	11.440	6.445	12.344

Liikelaitoksen kestävä kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla (1000 €)

Kaupungin yleinen tulostavoite / Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä/asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä				
Toimenpide: Laaditaan liikelaitoskohtaiset kasvi-huonepäästövähennyssuunnitelmat		Ympäristöperusteiset satamamaksut, muu suunnitelma valmis	Ympäristöperusteiset satamamaksut käytössä	Kuten tavoite
Toimenpide: Ekotukihenkilön nimeäminen liikelaitokseen (resurssointi)		Nimetään	Nimetty	Nimetty
Energiatehokkuuden parantaminen (9 % parannus v. 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä (Energiatehokkuussopimus))	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Toteutetaan energiatehokkuussuunnitelmassa esitettyjä toimia liikelaitoksissa		Sataman ympäristösuunnitelman 2010-14 mukainen kehitys	Toteutuu esim. rakennusten energiatehokkuusinvestoinneissa	Kuten tavoite

Kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin tarjouspyynnöissä v. 2013 (välitavoite 80 % v. 2011)	2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Toimenpide: Erillishankinnoissa liikelaitos määrittelee Hankinta- ja logistiikkakeskukselle annettaviin kilpailutustoimeksiantoihin ympäristökriteereitä				

Liikelaitoksen toimialakohtaiset kestävän kehityksen tulostavoitteet/toimenpiteet	Enn. 2010	Tavoite 2011	Toteutunut 31.7.2011	Ennuste 31.12.2011
Kirjataan liikelaitoksen toimialakohtaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä tai investointihankkeita, joita seurataan valtuustotasolla.				
<i>Pilaantuneiden ruoppausmassojen alue – (suunnittelu)</i>		Turun ja Naantalin suunnitelluyhteistyö aloitettu		
<i>Ympäristöperusteiset satamamaksut, tulojen vähentyminen</i>	630			
<i>Turun ja Naantalin yhteisläjitäysalue (lupahakemusasiakirjat)</i>				
<i>Alusten maasähkön käyttömahdollisuuden luominen (suunnittelu)</i>				

Kv: *Turun Satama yhtiöitetään lainsäädännön muutosten perusteella siten, että operatiivinen organisaatio järjestetään vastaamaan yhtiörakennetta vuoden 2011 kuluessa ja osakeyhtiö voi käynnistää toimintansa vuonna 2012. (Khkon 13.10.2010 § 80)*

Toimenpiteet:

Uusi organisaatio tullut voimaan 1.6.2011, yhtiöitys sovittu kaupungin keskushallinnon edustajien kanssa siirrettäväksi vuodelle

Rakennemuutoksen edellyttämät toimitojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan vuoden 2011 aikana.

Toimenpiteet:

Henkilöstön siirrot toteutetaan 1.10.2011

Liikelaitoksen johtajan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

YMPÄRISTÖTOIMI

1.1. – 31.7.2011

Yhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

TVT Asunnot Oy

Turun Seudun Vesi Oy

Turun Seudun Puhdistamo Oy

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

Turun Ylioppilaskyläsäätiö Oy

Turun Kaupunkiliikenne Oy

Kiinteistö Oy Monitoimihalli

Turun Seudun Jätehuolto Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Käyttöaste, %	98	98,1	97,0	96,9	96,5	96,3	96,5	
Vaihtuvuus, %	23	23	23	22	25	25	25	
Voimassa olevia asuntohakemuksia vähintään, kpl	790	760	680	1.536	1.360	1.500	1.500	
Asukastoimikuntien määrä, % asuintalo-kohteista	66	67	65	69	65	65	65	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Liikevaihto (1000 €)	36.192	37.330	38.608	52.106	66.150	37.840	66.150	
Liikevoitto (1.000 €)	9.469	9.388	9.217	10.008	13.250	7.250	13.250	
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1.150	1.037	1.390	3.064	1.300	2.010	2.000	
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	3,9	4,0	3,9	3,7	3,4	1,8	3,4	
Oman pääoman tuotto %, ROE (laskentatapaa muutettu - asuintalovaruudesta on vähennetty laskennallinen verovelka)	4,3	3,8	4,9	5,27	1,6	3,9	5,0	
Pääomalainan (28 milj. euroa) tuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	373	1.307	
Vieras pääoma €/ asuinneliömetri	629	614	573	579	564	607	607	

Nettoinvestoinnit (1.000 €)	583	81	172	280	3.000	2.000	3.000	
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	1.014	1.013	931	471	441	866	866	
Omavaraisuusaste %	7,6	8,1	9,0	16,0	15,3	9,5	9,5	

Yhteenveto:

Aikaisemmat vuodet eivät ole vertailukelpoisia, koska Kiinteistö Oy Lehtolaakso fuusioitui TVT Asunnot Oy:hyn 30.6.2010 ja Turun Osakehuoneistot Oy jakautui erilliseksi yhtiöksi 30.11.2010. Vuosi 2011 on TVT Asunnot Oy:n ensimmäinen varsinainen tilivuosi.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tavoitteita ja tunnuslukuja annettaessa 2010 syksyllä on silloin vielä muodostumassa olevaa pääomalinnaa laskentakaavoissa käytetty virheellisesti. Tämän vuoksi kohdissa vieras pääoma €/as.m², Gearing ja omavaraisuusaste luvut tavoite 2011 ja toteutuma/ennuste eroavat merkittävästi.

Vuosi aloitettiin suhteellisen suurella tyhjien asuntojen määrällä. Erilaisilla kehitystoimenpiteillä on saatu tyhjien asuntojen määrää alennettua. Lisäksi asukasvalinnassa on otettu käyttöön toimia epäterveiden keskittymien estämiseksi. Tämä osaltaan vaikuttaa tyhjien asuntojen määrään.

Asuntojen kysyntä on hyvä. Erityisesti hyvien palveluiden-, liikenneyhteyksien ja keskusta-alueen pienille kohtuuhintaisille asunnoille on huomattavaa ylikysyntää yhtiön tarjontaan nähden.

Taloudellisesti yhtiö toimii vakaasti ja talousarvion mukaisesti.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010			2011	31.7.2011
Arviointikriteerit								
Tekopohjavesihankkeen toteutuneet ja suunnitellut nettoinvestointikustannukset (1.000 €)	5 842	38.031	54.188	53.660	4.440	8.919	7.000	
Toteutuneet investointikustannukset / kokonaiskustannusarvio, %				94 %	100 %	100 %	102%	
Kaupungin takausvastuu yhtiön lainapääomasta (1 000 €)	56 136	42 102	77 187	112.272	119.000	119.000	119.000	
Veden veroton yksikköhinta on suunnitelman mukainen (€/m ³)	0,101	0,069	0,064	0,063	0,06	0,06	0,18	
Tekopohjavesihankkeen eteneminen suunnitellun aikataulun mukaisesti (+/- vko, kk, v)	-3,0 v	0 vk (-3 v)	0 vko (-3 v)	- 6 kk	0 vko	- 3 vko	-3 vko	
Henkilöstömäärä 31.12.	10	10	10	10	10	9	9	

Toimitusjohtajan kommentit toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tekopohjavesihankkeen investointikustannukset vuonna 2011 poikkeavat suunniteluista, sillä hankkeen viivästyisestä johtuen osa vuoden 2010 kustannuksista toteutuu vasta vuonna 2011.

Viivästyksestä johtuen tekopohjavesihankkeelle kirjautuu ylimääräisiä, vuoden 2011 aikana aktivoitavia kuluja (mm. rahoituskuluja). Siksi toteutuneet investointikustannukset ylittävät kustannusarvion, joka on laadittu siten, että kaikki hankkeen kustannukset toteutuvat vuoden 2010 loppuun mennessä.

Tekopohjavesihankkeen käyttöön otto viivästyy noin 3 viikkoa, sillä Halisissa tehtävät muutostyöt viivästyvät materiaalitoimitusten myöhästymisen vuoksi.

Veden yksikköhinta 31.7.2011 = VL-järjestelmän yksikköhinta. Veden yksikköhinta 31.12.2011= tekopohjavesijärjestelmän yksikköhinta

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010			2011	31.7.2011
Arviointikriteerit								
Liikevaihto (1.000 €)	349	254	251	240	14.300	141	2.500	
Liikevoitto (1.000 €)	-141	695	680	1.584	5.800	790	367	
Tilikauden tulos (1.000 €)	-586	-588	-531	-541	1.000	-407	-700	

Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	0,20	3,14	0,64	0,91	3,30	0,42	0,71		
Oman pääoman tuotto %, ROE	-3,9	-3,62	-3,38	-3,56	6,25	-2,75	-4,83		
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	85,1	476,6	695,3	1051,9	1000,0	1173,4	1201,1		
Omavaraisuusaste %				8,36	8,9	7,8	7,6		
Yhteenveto									

Toimitusjohtajan kommentit taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Viivästyksestä johtuen tekopohjavesijärjestelmän tuotot ja siten myös liikevaihto jäävät suunniteltua pienemmiksi.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arvio käsitellyn jäteveden aiheuttamasta ympäristökuormituksesta								
BOD t/a		331	88	160	220	110	220	
Fosfori t/a		18,6	5	5,5	11	3,3	11	
Typpi t/vuosi		552	296	330	440	170	440	
Kiintoaine t/vuosi		653	131	210	220	160	300	
Turun jätevesien osuus Kakolassa puhdistetuista jätevesistä (varaus 68,6%)			68,6	65,9	68,6	ei tiedossa		
Keskiarvo €/puhdistettu jätevesi m3			0,40	0,49	0,41	ei tiedossa		
Henkilöstömäärä	5	10	10	10	10	10	11	

Toimitusjohtajan kommentit toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Puhdistamolle tuli keväällä runsaasti sulamisvesiä ja kesän rankkasateilla sadevesiä, jotka ylittivät laitoksen kapasiteetin ja aiheuttivat kiintoaineen karkaamisen. Turun jätevesien osuus ja jäteveden keskimääräinen puhdistuskustannus voidaan laskea vain koko vuoden tietojen perusteella. Puhdistamolle on palkattu 22.8. alkaen kehitys- ja prosessipäällikkö.

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit								
Liikevaihto (1.000 €)			12.010	14.107	14.400	8.772	15.078	
Liikevoitto (1.000 €)			1.605	1.011	1.386	565	1.824	
Tilikauden tulos (1.000 €)			-129	-483	-467	-380	-467	
Kaupungin avustukset (1.000 €)			0	0	0	0	0	

Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI			1,9	1,2	-2,8	0,5	1,6	
Oman pääoman tuotto %, ROE			-0,8	-2,4	-2,3	-1,9	-2,4	
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)			0	0	0	0	0	
Nettoinvestoinnit (1.000 €)			23.645	5.277	500	369	700	
Gearing (nettovelkaantumisaste) %		503,0	364,8	310,7	312,5	399	379	
Omavaraisuusaste %		13,8	20,8	20,1	20,0	20,0	25,0	
Yhteenveto								
Toimitusjohtajan kommentit taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:								
Tsp laskuttaa osakaskunnilta tavoitetta 2011 enemmän eli 15.078.000 €								

TOIMINNALLISET TAVOITTEET Arviointikriteerit	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Käyttöaste, %	98,9	99,0	97,1	96,7	98,0	95,3	95,3	
Asukasvaihtuvuus, %	19,1	17,7	18,2	18,6	18,0	18,0	18,0	
Yli/alikysyntä: tyhjät asunnot kauden lopussa	15	12	64	94	40	77	77	
Uudet aso-nro-hakemukset kuntiin, kpl	2.566	2.846	2.609	3.737	2.100	1.500	3.000	

Toimitusjohtajan kommentit toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta: Aso-asuntojen kysyntä on pysynyt hyvänä, erityisesti rakenteilla olevien uusien. Telakan työtilanteen johdosta erityisesti Pernossa telakkaväelle aiemmin vuokratut asunnot ovat olleet vapaina viime vuoden lopulta. Sen vaikutus on 40 % kaikista vapaista.

TALOUDELLISET TAVOITTEET Arviointikriteerit	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Liikevaihto (1.000 €)	15.897	16.392	17.118	17.376	18.035	8.743	17.557	
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	3.581	3.308	3.644	3.727	3.787	1.416	3.345	
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	514,9	688,9	961,9	1.066	662	109	700	
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	2,3	2,3	2,4	2,4	2,3	1,9	2,2	
Oman pääoman tuotto %, ROE	1,7	2,2	3,1	3,2	1,8	0,6	2,0	
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0	

Vieras pääoma €/ asuinneliömetri	866	836	796	775	775	751	762	
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	127	339	981	6.856	8.517	2.810	7.824	
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	457	432	417	381	389	368	372	
Omavaraisuusaste %			18,5	19,8	19,0	20,3	20,2	
Yhteenveto:								

Toimitusjohtajan yhteenveto taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toteutuneet 31.7.-luvut ovat välitilinpäätöksen 30.6. lukuja. Taloudessa näkyy Pernon asuntojen vapaana oleminen. Kiinteistöjen hoitokulut toteutuvat budjetoituja suurempana energian ennakoimattomasta hinnannoususta, raskaasta talvesta ja lisääntyneistä kiinteistökorjauksista johtuen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2007	2008	2009	2010			
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	30.6.2011	31.12.2011
Käyttöaste, %	95,8	96,3	96,0	96,3	95,0	95,8	95,0
Vaihtuvuus, %	51,2	53,1	55,5	32,8	50,0	41,3	46,0
Voimassa olevia asuntohakemuksia vähintään, kpl (lukukauden aikana)	1 155	1187	1 175	1 388	800	2 220	1 000
Hakemusten määrä per 31.7	2 005	2028	2 116	2 330	2 000	2 712	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste
	2007	2008	2009	2010			
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	30.6.2011	31.12.2011
Liikevaihto (1.000 €)	19.663	20.765	22.046	22.455	23.256	11 558	23 350
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	5.843	6.314	6.131	4.831	4.823	2 389	4 840
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1.360	1.605	1.104	1.358	661	460	670
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	4,2	4,8	4,5	3,5	3,5	3,4	3,5
Oman pääoman tuotto %, ROE	7,6	8,4	5,2	6,1	4,5	4,0	4,2
Vieras pääoma €/ asuinneliometri	706	699	668	655	750	665	665
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	8.205	1.983	3.076	7.945	5.500	1 738	2 500
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	666	655,7	556	495	650	482	550
Omavaraisuusaste %	11,9	12,9	13,8	14,6	13,0	14,6	14,2
Yhteenveto							
Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:							
Tuottoprosentit määräytyvät omakustannusperiaatteen mukaisesti pääasiassa ARA-lainojen kautta. Yo-talojen perusparannusinvestointien jatko on aikataulutettu myöhemmäksi alkuperäisestä suunnitelmasta.							

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Osuus tuotetuista linjakilometreistä Turun sisäisessä liikenteessä, %	18	18	16	16	16	16	16	
Liikevaihto/ linjakilometri, €	2,71	2,73	2,93	2,98	2,90	3,13	3,00	
Kuljettajien myyty aika / maksettu aika	86,5	87	87	86,8	87	86,8	86,8	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	31.7.2011	31.12.2011	
Liikevaihto (1.000 €)	4.458*	4.597*	4.828	4.946	5.120	2.980	5.120	
Liikevoitto (1.000 €)			262	327	78	174	200	
Tilikauden tulos (1.000 €)			176	93	49	139	150	
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI			35,7	20,2	30	10	10	
Oman pääoman tuotto %, ROE			61,8	40,8	40	27,7	27,7	
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)			0	0	0	0	0	
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)			1.607	561	1.300	1.393	1.393	
Gearing (nettovelkaantumisaste) %			24,7	33,05	25	63,1	63,1	
Omavaraisuusaste %				24,8	25	22,3	22,3	
Yhteenveto:								

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnallisesti ja tuloksellisesti yhtiö tulee saavuttamaan tavoitellun tuloksen, mutta runsaista bussikaluston uusintainvestoinneista johtuen pääoman tuotto jää merkittävästi tavoitteista ja nettovelkaantumisaste kasvaa voimakkaasti.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	30.6.2011	31.12.2011	
Arviointikriteerit							
Areenahuoneiston käyttöaste (yleisötapahtumapäivät: jääkiekko/muut tapahtumat)	58/44	57/43	58/20	58/25	24/9	54/18	
Muut tapahtumat Turkuhallin tiloissa kpl (esim. kokoukset, yritystilaisuudet)	41	47	48	57	24	57	
Kiinteistön korjaussuunnitelma ja investointisuunnitelma				X		X	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2008	2009	2010	2011	30.6.2011	31.12.2011	
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)		1965	1885	1935	980	1935	
Vastikkeiden %-osuus liikevaihdosta		62	64	62	67	62	
Hoito/käyttökate		330	215	450	225	450	
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)		0	0	0	2	0	
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI		-	-	-	-	-	
Oman pääoman tuotto %, ROE		-	-	-	-	-	
Vieras pääoma €/ pankkilainat		2224	2740	2500	2690	2645	
Nettoinvestoinnit (1.000 €)		0	50	100	45	85	
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)		0,06	0,09	0,08	0,06	0,06	
Omavaraisuusaste %		90	90	90	88	88	

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Koy Turun Monitoimihallin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tulevat toteutumaan lähes tavoiteasetannan mukaisesti. Vieraan pääoman määrä ei tässä vaiheessa pienene aiemmin asetetun tavoitteen mukaisesti, koska lainoista ei ole tehty ylimääräisiä lyhennyksiä. Lainojen lyhennyksien määrää arvioidaan suhteessa tuleviin investointitarpeisiin ja kiinteistön korjaus- ja investointisuunnitelma prosessia jatketaan.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	30.6.2011	31.12.2011	
Tavoite 1 Asumisen jätteen hyötykäyttöaste on yli 90 %		n.70%	n.80%	n.90 %	90 %		95	
Tavoite 2 Julkinen palvelu kattaa kustannuksensa		ei	ei	ei	kyllä	kyllä	kyllä	
Tavoite 3 Yrityspalvelu on siirretty erilliseen yhtiöön				tot. 11/2010				
Tavoite 4 Toiminta sopeutetaan jätelain kokonaisuudistukseen ja kuntien jätepoliittisiin linjauksiin		-	-	-	-		Aloitettu	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoite	Toteutunut	Ennuste	
	2007	2008	2009	2010				
Arviointikriteerit	2007	2008	2009	2010	2011	30.6.2011	31.12.2011	
Liikevaihto (1.000 €)	16 900	17 035	17 660	20 403	16 071	9 283	18 000	
Jäteveron osuus liikevaihdosta, %	15,8	13,0	7,9	3,7	4,1	5,3	4,5	
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	1 154	447	366	285	300	832	300	
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	1 231	490	320	157	250		250	
Satunnaiset erät konserniavustus/osingot				348	500		500	
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1 231	490	320	505	750	805	750	
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	-	-	-	57	159		159	
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	22,2	7,2	4,2	1,8		17,2	ei ole laskettuna vuositason tunnuslukuja	
Oman pääoman tuotto %, ROE	19,6	8,0	5,6	1,2		18,6	ei ole laskettuna vuositason tunnuslukuja	
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	1 651	1 478	1 833	1 347	900	376	900	

Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	-7,9	-11,5	8,1	-2,9		-12,8	ei ole las- kettuna ennustetta koko vuo- delle
Omavaraisuusaste %	53,8	58,6	54,5	50,4		52,7	ei ole las- kettuna ennustetta koko vuo- delle

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutumisuralla.

Jätelainsäädännön muutoksesta johtuen on yrityksille myytävä jätehuoltopalvelu siirretty tytäryhtiöön 01.11.2010. Raportti sisältää vai emoyhtiön tunnusluvut. Tytäryhtiöltä saatavat tuotot on arvioitu voitto/tappio-
rivillä. Tulevaisuudessakin raportointi tulee koskemaan vain emoyhtiön (julkisen palvelun) toimintaa. Meneillään on tytäryhtiötä koskeva yritysjärjestely ja on mahdollista, että TSJ Yrityspalvelut Oy:n asema TSJ:n tytäryhtiönä päättyy.

Liikevaihdon lasku vuonna 2011 johtuu yrityspalvelun liikevaihdon siirtymisestä toiseen yhtiöön.

Jäteveron osuuden nousu johtuu jäteveron korotuksesta vuoden 2011 alusta.

Osinkotuotoista johtuen yhtiön tulos tulee olemaan voitollinen, mikä mahdollistaa osingon jakamisen vuoden 2011 tuloksesta. Osingon määrää ei tässä vaiheessa voi arvioida.